

Les llars ateses per Càritas Diocesana a l'àrea metropolitana de Barcelona i el seu entorn metropolità

ESTUDIS TERRITORIALS – ÀREA DE DESENVOLUPAMENT DE POLÍTIQUES URBANÍSTIQUES

Març 2020

Aquest document ha estat elaborat pels membres de la **Secció d'Estudis Territorials** de l'Àrea de Desenvolupament de Polítiques Urbanístiques de l'Àrea Metropolitana de Barcelona:

Redacció:

Ernest Ruiz i Almar
Clàudia Marco Garcia
Anna Velasco i Relats

Col·laboració:

Raúl Aparicio Moreno
Àlex Cubells Barrufet
Sílvia Martínez Carbonell
Anna Porti Suárez
Sergi Sánchez Serrano
Montserrat Serrano Martí
Javier Tella Guerrero

Març 2020

ÍNDEX

PREÀMBUL	2
1. L'ACCIÓ SOCIAL ENVERS LA DESIGUALTAT A L'ÀMBIT METROPOLITÀ	3
1.1. Les actuacions del sector públic i privat	3
1.2. Les activitats del tercer sector	3
2. OBJECTIUS, METODOLOGIA I PROCESSOS DE TRACTAMENT DE LES DADES	6
2.1. Objectius	6
2.2. Metodologia	6
2.2.1. Les dades de Càritas dins del context de les atencions socials a l'AMB	6
2.2.2. Dades disponibles	6
2.2.2.1. Càritas Diocesana de Barcelona	6
2.2.2.2. Càritas Diocesana de Sant Feliu de Llobregat	7
2.2.2.3. Càritas Diocesana de Terrassa	7
2.3. Processos de tractament de dades	8
2.3.1. Tractament de les dades originals	8
2.3.2. La geocodificació de la informació	8
2.3.3. Representació de les dades	12
3. ANÀLISI DE LES DADES	13
3.1. Les llars ateses en el període 2007-2018. Intensificació i permanència territorial	13
3.2. Les llars ateses al 2018. Característiques generals de les famílies i les persones ateses	22
3.2.1. Les llars ateses a la Diòcesi de Barcelona	23
3.2.2. Les llars ateses a la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat	28
3.2.3. Les llars ateses a la Diòcesi de Terrassa	32
3.3. Distribució territorial de les llars ateses per Càritas al 2018	36
3.3.1. Distribució de les llars ateses i les seves característiques	36
3.3.2. Distribució de les persones ateses i les seves característiques	42
4. CONCLUSIONS	49
5. BIBLIOGRAFIA I FONTS D'INFORMACIÓ	50
6. ANNEX	51
6.1. Classificació i agrupacions realitzades als camps de dades	51
6.1.1. Classificació del camp "tipus de llar"	51
6.1.2. Classificació del camp "tipus d'habitatge"	52
6.1.3. Classificació del camp "règim de tinença"	53
6.1.4. Classificació dels camps "país de naixement", "nacionalitat" i "ciutadania"	54
ÍNDEX DE FIGURES	57

PREÀMBUL

Aquest informe que ha elaborat la Secció d'Estudis Territorials (SET) de l'Àrea de Polítiques Urbanístiques de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), és el resultat de la col·laboració interinstitucional establerta entre aquesta administració i les Càrites Diocesanes de la província eclesiàstica del Barcelonès (Càritas Diocesana de Barcelona, CDB; Càritas Diocesana de Sant Feliu de Llobregat, CDSF; Càritas Diocesana de Terrassa; CDT).

L'origen d'aquest estudi es remunta a finals de l'any 2016 quan des de la SET es va impulsar la seva elaboració, en creure que era necessari analitzar l'evolució i la situació actual de la desigualtat al territori metropolità de Barcelona, en detectar-se el seu augment com a conseqüència dels anys de crisi econòmica.

Amb la intenció d'assolir aquests objectius, es van establir convenis de col·laboració entre les entitats esmentades que permetessin l'accés a la informació que es deriva de les tasques d'atenció social que du a terme Càritas Diocesana en el territori metropolità de Barcelona. Tot i que aquesta institució no és la única que fa aquest tipus d'accions assistencials, les dades de què disposa permeten analitzar molt detalladament el fenomen social de la desigualtat i obtenir una imatge espacio-temporal molt acurada.

Des de la SET volem agrair l'ajuda i cooperació rebudes des de les diferents Càrites Diocesanes per part de Francesc Arnaez, Míriam Feu, Xavier Florit i Amèlia de Juan, que han participat en les comissions de seguiment dels convenis, han facilitat les dades i han resolt tota mena de dubtes. També la participació d'Anna Roig, Ferran Casamitjana, Mercè Darnell, Conxa Marquès i Ramon Carbonell, així com als directors de les tres entitats, Salvador Busquets (CDB), Joan Torrents (CDSF, actualment Ramon Carbonell) i Salvador Obiols (CDT, actualment Francesc Llonch), en l'establiment dels convenis de col·laboració interinstitucional. Igualment, agrair a Mercè Relats l'haver facilitat el contacte inicial entre la SET i CDT, que va suposar l'inici d'aquest projecte.

Des de la Secció d'Estudis Territorials de l'Àrea de Desenvolupament de Polítiques Urbanístiques de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, han participat en aquest estudi Ernest Ruiz i Almar i Anna Velasco i Relats, com a membres de la comissió de seguiment, així com pel que fa al tractament de dades. En la redacció de l'informe, han participat Ernest Ruiz i Almar, Clàudia Marco Garcia i Anna Velasco i Relats. A més a més, han col·laborat en algun punt del treball Raúl Aparicio Moreno, Àlex Cubells Barrufet, Sílvia Martínez Carbonell, Anna Porti Suárez, Sergi Sánchez Serrano, Montserrat Serrano Martí i Javier Tella Guerrero.

Barcelona, març de 2020

1. L'ACCIÓ SOCIAL ENVERS LA DESIGUALTAT A L'ÀMBIT METROPOLITÀ

Les situacions de desigualtat en el metropolità de Barcelona, reflecteixen una situació de permanència de la pobresa que obliga a articular accions i donar respostes, sobretot des de la proximitat, a través de les entitats socials i també des d'altres sectors que treballen per la inclusió i la cohesió social, amb especial atenció als col·lectius més vulnerables de la societat. A Catalunya, l'acció social s'articula en tres nivells que inclouen el sistema públic (primer sector), el sistema privat (segon sector) i el conjunt d'entitats privades de caràcter social (tercer sector).

1.1. Les actuacions del sector públic i privat

El sistema públic de serveis socials és el primer nivell i té l'objectiu d'assegurar el dret de les persones a viure dignament i fer front a les desigualtats, la vulnerabilitat i a l'exclusió social. *La Llei 12/2007, d'11 d'octubre* aprovada pel Parlament de Catalunya, defineix els Serveis Socials com el conjunt de serveis i actuacions orientades a millorar el benestar social de la ciutadania mitjançant la prestació d'informació, atenció i suport a les persones, famílies i col·lectius vulnerables (Generalitat de Catalunya, 2007).

El sector públic, a més a més, col·labora amb el Tercer Sector unint esforços a través de subvencions, contractes i convenis per desenvolupar projectes per a diferents àmbits i col·lectius. Els ajuntaments són els que aporten un percentatge més elevat d'ingressos a les entitats del Tercer Sector, seguits pels Consells Comarcals i les Diputacions. Els municipis amb més de 75.000 habitants són els que més aportacions econòmiques i col·laboracions destinen a aquest sector, la majoria concentrats a l'àrea metropolitana de Barcelona.

Pel que fa referència a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), aquesta administració té les competències de cohesió social i territorial, d'entre totes les que li confereix la *Llei 31/2010 de l'Àrea Metropolitana de Barcelona*. La cohesió social és un dels objectius de la creació de l'AMB i es constitueix com un element transversal articulador de la resta de polítiques que aquesta administració du a terme en els àmbits de l'urbanisme, el transport, el medi ambient, les infraestructures i l'assistència als municipis metropolitans, amb l'objectiu de combatre la vulnerabilitat i l'exclusió social.

Les accions de l'AMB envers la cohesió social tenen dos objectius principals. En primer lloc, "promoure la implantació de polítiques públiques comunes en matèria de serveis municipals i de foment de la cohesió social i territorial, amb la finalitat de millorar les condicions de vida dels ciutadans i l'equilibri territorial dels municipis que la integren". En segon lloc, "aconseguir un desenvolupament metropolità cohesionat i solidari, en el qual els beneficis i els costos de viure en l'entorn metropolità es distribueixin equitativament entre els seus habitants independentment del municipi en què visquin" (Àrea Metropolitana de Barcelona, 2020).

Els tres eixos principals de les polítiques socials metropolitanes són la lluita contra la pobresa energètica, la tarifació social i els plans d'ocupació. En aquests àmbits es duen a terme accions per donar resposta a les situacions derivades dels talls de subministraments energètics i d'aigua, les bonificacions en el rebut de l'aigua i en el transport públic, i l'articulació d'un programa metropolità de suport a les polítiques socials municipals per a la contractació de persones per part d'empreses, entitats, organitzacions sense ànim de lucre i altres organitzacions del territori que desenvolupin la seva activitat a nivell metropolità.

També existeixen altres eixos inclosos a les polítiques socials metropolitanes com la formació professional, l'observatori de la discapacitat, l'atenció social, l'elaboració d'indicadors socials, la garantia alimentària i la relació entre convivència i territori. En aquests àmbits, es realitzen col·laboracions amb els estudis de Formació Professional pel desenvolupament del teixit productiu metropolità per a les persones i la millora de l'ocupabilitat; s'aborden qüestions que poden tenir un impacte directe en els drets i la qualitat de vida de les persones amb discapacitat; es contribueix a la millora de l'atenció rebuda per part de les persones i col·lectius en situació de vulnerabilitat, mitjançant la promoció de la recerca sobre les seves necessitats socials; s'elaboren estudis sobre indicadors socials per conèixer les dades referents a situacions de vulnerabilitat; es col·labora en projectes dels municipis metropolitans per prioritzar la qualitat dels aliments, promocionant el consum d'aliments frescos i de proximitat i dotant de recursos per oferir més dignitat i autonomia a les persones i les famílies; es dota d'eines i coneixement per avançar cap a una gestió proactiva de la convivència i les relacions veïnals als barris dels municipis, on es fomenta la relació i el respecte entre persones (Àrea Metropolitana de Barcelona, 2020).

Respecte del sector privat (segon sector), la responsabilitat social corporativa (RSC) de les empreses consisteix en adoptar mesures, iniciatives i actuacions, que integren aspectes socials i medi ambientals dins dels objectius que es posposen a aconseguir. És una estratègia que s'articula com a eina de gestió amb la finalitat de produir uns beneficis (econòmics, fiscals, etc.) per mitjà d'un comportament social, ètic i solidari. Per aquest motiu, les empreses privades uneixen esforços amb el Tercer Sector Social, destinant diversos recursos, ja sigui a través de donacions econòmiques, en espècie o de serveis, programes de voluntariats cooperatius o captació de fons entre els treballadors o clients.

1.2. Les activitats del tercer sector

El concepte de tercer sector sorgeix per definir les entitats no governamentals i no lucratives, en contraposició al primer sector i al segon sector. Aquest tercer sector social, realitza un conjunt d'activitats voluntàries que, sorgint de l'esfera privada de la ciutadania, tenen una projecció en tercers, és a dir, en l'esfera pública. A més a més, el tercer sector forma part de l'economia social i engloba tres grans grups: les entitats d'acció social, les entitats d'ajuda al

desenvolupament i totes aquelles entitats que, tot i que poden participar en el mercat, la seva organització és a través del cooperativisme, és a dir, empreses gestionades democràticament pels seus socis que assumeixen un compromís de participació activa (Asesores de PYMES, 2018).

Tots tres sectors generen una xarxa que influeix en les accions socials que es duen a terme al territori per fer front a diverses situacions relacionades amb la desigualtat, la vulnerabilitat i l'exclusió social.

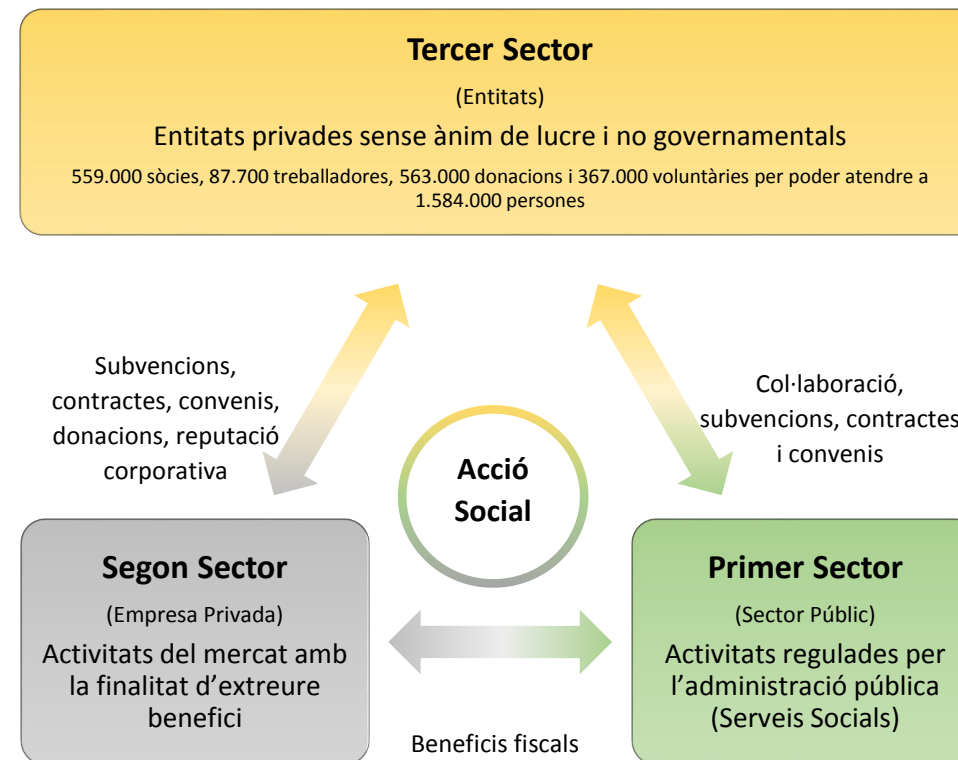

Figura 1: Interaccions i articulació dels tres sectors entorn de l'acció social. Elaboració pròpia.

La Taula del Tercer Sector és la institució que representa el conjunt de les entitats socials catalanes, amb un total de 34 federacions i grans organitzacions de tot Catalunya. Representen més de 3.000 entitats socials no lucratives (també anomenades Entitats Declarades d'Utilitat Pública) que prenen la forma jurídica d'associacions, fundacions, cooperatives d'iniciativa social i empreses d'inserció, i actuen en l'atenció i la defensa dels drets socials de col·lectius molt diversos. En els darrers anys, alguns estudis han posat de manifest la importància creixent del tercer sector en el desenvolupament de polítiques socials.

Segons les dades de l'Informe de Resultats del Baròmetre del Tercer Sector Social de l'any 2018 (Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya, 2018), les entitats del Tercer Sector estan presents a tota Catalunya. En la figura 2, es mostra el percentatge d'entitats segons el col·lectiu principal al qual adrecen les seves activitats.

Al respecte del present informe, Càritas Diocesana està inclosa en el grup de les entitats que es dediquen a les tasques relatives a "la pobresa i l'exclusió social". Aquest grup comprèn el 15,6% de les entitats del tercer sector, i es situa en quarta posició precedit per els que es dediquen a l'atenció a la infància (22,1%, el col·lectiu més atès), el de les persones amb discapacitat (21,8%) i la gent gran (18,3%). Al conjunt català, les entitats que treballen amb aquest col·lectiu són 459, de les quals 186 ho fan en el territori de l'AMB. D'aquestes, 131 estan situades a la ciutat de Barcelona i les 55 restants a la resta de municipis metropolitans, especialment en aquells on hi ha més població vulnerable, com per exemple l'Hospitalet de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet i Badalona.

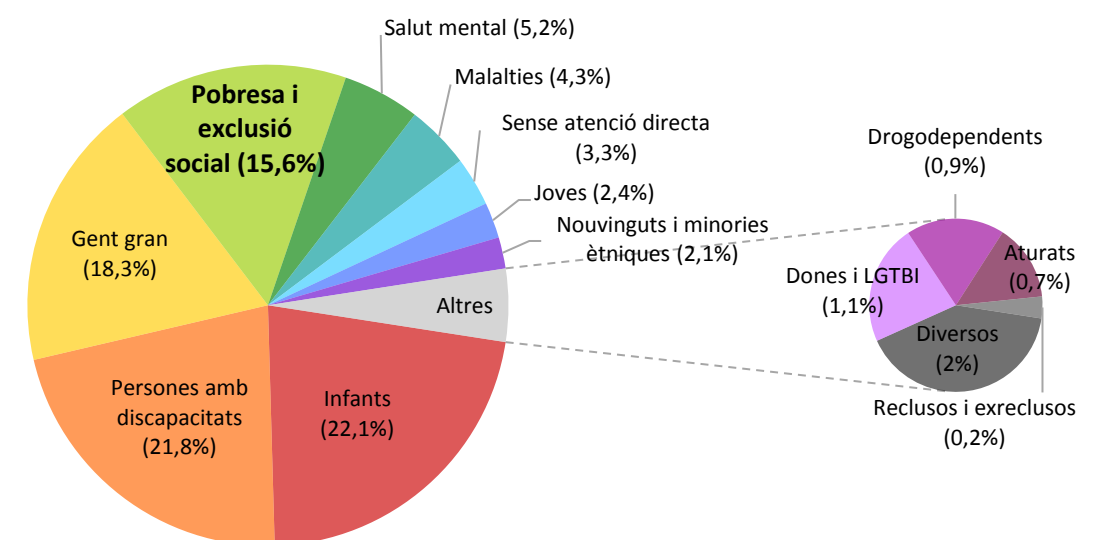

Figura 2. Principals col·lectius atesos per les entitats del Tercer Sector. Elaboració pròpia.

A la figura 3 es mostra el percentatge d'entitats segons els àmbits d'intervenció en què actua el tercer sector.

Els quatre més destacats són l'educació en el lleure (21,3%), l'acció cívica i comunitària (16,2%), l'atenció psicosocial o rehabilitació (14,8%) i les necessitats bàsiques (10%). A Catalunya, hi ha 294 entitats que es dediquen a l'àmbit de les necessitats bàsiques, 74 de les quals ho fan dins del territori metropolità. D'aquestes, 40 estan situades a la ciutat de Barcelona i les 34 restants a la resta dels municipis de l'AMB.

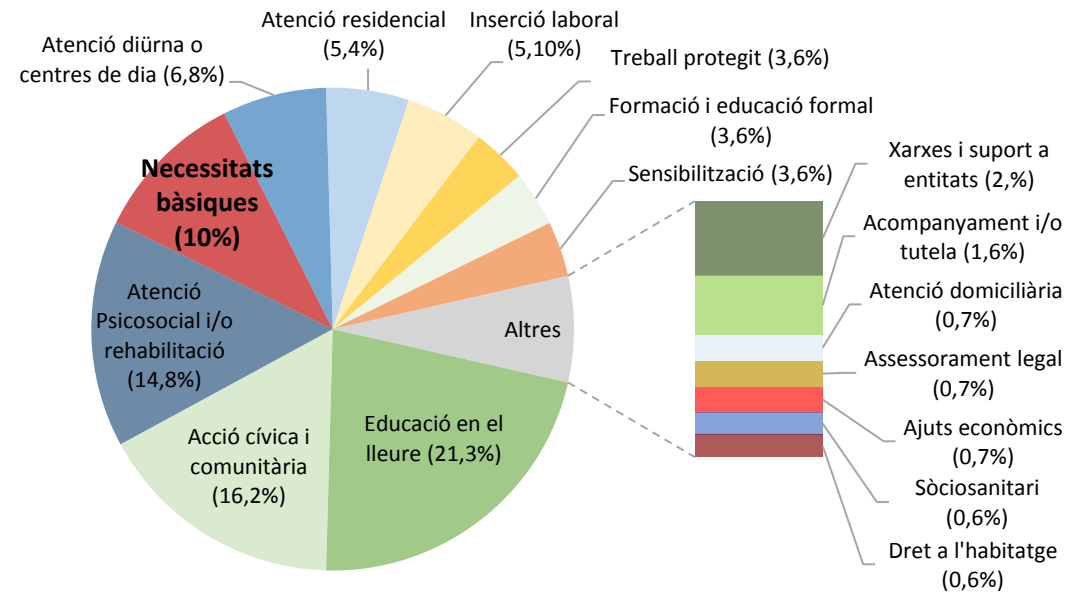

Figura 3. Principals àmbits d'intervenció de les entitats del Tercer Sector. Elaboració pròpia.

Les actuacions de Càritas Diocesana, com a membre de la Taula del Tercer Sector, s'emmarquen en l'àmbit de les necessitats bàsiques. L'entitat és referència en l'acció i la intervenció social, per la seva llarga trajectòria, la implantació territorial i els àmbits on actua. Això fa de gran interès l'anàlisi de les dades sobre les llars i les persones que atén aquesta organització pel seu detall i abast territorial i temporal.

Nombre d'entitats del Tercer Sector		
Municipi	Col·lectiu atès: pobresa i exclusió social	Àmbit d'intervenció: necessitats bàsiques
Barcelonés		
1 Badalona	5	2
2 Barcelona	131	40
3 Hospitalet de Llobregat, l'	11	4
4 Sant Adrià de Besòs	2	1
5 Santa Coloma de Gramenet	6	4
Baix Llobregat		
6 Begues	0	0
7 Castelldefels	2	2
8 Cervelló	0	0
9 Corbera de Llobregat	0	0
10 Cornellà de Llobregat	2	2
11 Esplugues de Llobregat	1	2
12 Gavà	2	2
13 Molins de Rei	1	1
14 Pallejà	0	0
15 Palma de Cervelló, la	0	0
16 Papiol, el	0	0
17 Prat de Llobregat, el	3	1
18 Sant Andreu de la Barca	1	1
19 Sant Boi de Llobregat	1	1
20 Sant Climent de Llobregat	1	0
21 Sant Feliu de Llobregat	2	2
22 Sant Joan Despí	1	1
23 Sant Just Desvern	1	0
24 Sant Vicenç dels Horts	1	1
25 Santa Coloma de Cervelló	0	0
26 Torrelles de Llobregat	0	0
27 Viladecans	1	1
Vallès Occidental		
28 Badia del Vallès	0	0
29 Barberà del Vallès	2	0
30 Castellbisbal	0	0
31 Cerdanyola del Vallès	1	1
32 Montcada i Reixac	2	1
33 Ripollet	1	1
34 Sant Cugat del Vallès	4	2
Maresme		
35 Montgat	1	1
36 Tiana	0	0
AMB	186	74
Barcelona	131	40
AMB sense BCN	55	34
Catalunya	459	294

Figura 4. Nombre d'entitats del Tercer Sector a l'AMB. Elaboració pròpia.

2. OBJECTIUS, METODOLOGIA I PROCESSOS DE TRACTAMENT DE DADES

2.1. Objectius

Aquest treball té com a objectius principals:

- analitzar espacialment i temporalment les dades de les llars ateses per Càritas als anys 2007, 2010, 2013, 2016, 2017 i 2018, amb la intenció d'obtenir una visió de la situació de la desigualtat i la vulnerabilitat social a l'entorn metropolità de Barcelona.
- obtenir un perfil de les persones i les llars que han estat ateses per Càritas l'any 2018.

Aquest enfocament ha de permetre la identificació dels llocs del territori metropolità on se situen les persones que atén aquesta organització i la caracterització d'aquesta població.

2.2. Metodologia

2.2.1. Les dades de Càritas dins del context de les atencions socials a l'AMB

Un aspecte rellevant d'aquest treball, que cal posar de manifest, és que les dades analitzades es corresponen exclusivament a les de les Càritas de les diòcesis de Barcelona, Terrassa i Sant Feliu de Llobregat. Aquestes dades aporten una informació excel·lent sobre les persones vulnerables en l'àmbit d'estudi, però no registren tot el que succeeix en el món de la intervenció i l'ajuda social. Existeixen altres fonts complementàries que ajudarien a donar una imatge encara més completa i detallada sobre quina és la situació de les persones i llars més vulnerables del territori metropolità (com per exemple aquelles provinents dels serveis socials municipals, altre entitats del tercer sector,...). Tanmateix, la possibilitat de col·laboració entre l'AMB i Càritas i de disposar d'aquests conjunts d'informació, s'ha considerat una extraordinària circumstància, principalment per la llarga trajectòria i arrelament d'aquesta entitat assistencial, que permet observar l'evolució de les llars ateses i les situacions de desigualtat social amb una molt bona perspectiva.

2.2.2. Dades disponibles

Al territori metropolità de l'AMB existeixen tres diòcesis que operen independentment des de l'any 2014 quant a les accions de Càritas. Això implica l'existència de diferents grups de treball, procediments i programes en els sistemes de cadascuna de les diòcesis els quals, a més, varien al llarg del temps.

Aquestes diferències d'organització tenen una repercussió directa en les atencions socials que cadascuna du a terme i, consegüentment, en la recollida de dades. Tenen a veure amb la manera en què cada Càritas es relaciona amb altres entitats i organismes que treballen en l'àmbit de la intervenció social (quant a coordinació, centralització de processos, etc.), a la gestió que es faci en un determinat territori de les llars ateses o de les atencions, als canvis metodològics que es puguin produir, a la diferent dimensió dels municipis on es treballa, a la implantació territorial de Càritas en cada lloc i a altres ajustaments organitzatius interns.

Totes aquestes circumstàncies fan que el nombre de llars ateses registrades variï, no només per l'augment o disminució de les mateixes, sinó com a resultat d'aquests canvis.

2.2.2.1. Càritas Diocesana de Barcelona

Les dades de Càritas Diocesana de Barcelona (CDB) provenen del seu propi programa de recollida de dades. Aquest programa es va modificar l'any 2012, però els canvis introduïts no varen tenir un impacte destacat en les dades recollides. Per tant, l'augment de llars ateses que s'observa en les dades de la diòcesi, no es deu a canvis en la qualitat de recollida de dades, sinó a dos motius principals. Per una banda, al creixement de les situacions de pobresa que ha fet augmentar el nombre de persones que es dirigeix a CDB. Per l'altra, a un canvi en el tipus d'atenció de CDB que ha passat d'un model majoritari d'atenció de caràcter intensiu destinat a tota la família que s'estenia en el temps durant molts anys i amb el qual era possible tenir informació sobre tots els membres de la unitat familiar, a un més especialitzat i enfocat en cap a l'acollida. Amb aquest nou model només es coneix a una part de la família però, en canvi, es possible atendre moltes més persones.

En aquesta diòcesi destaca, per la disminució progressiva i molt rellevant de les llars ateses, la ciutat de Mataró. Això es deu, bàsicament, al fet que Càritas Interparroquial de Mataró (CIM) està organitzada i funciona independentment de CDB, i això implica que les seves bases de dades no funcionen de manera conjunta. Així doncs, les dades de les llars ateses en aquest municipi que s'han tractat en aquest treball provenen únicament de les atencions dutes a terme

des del Centre Sant Pau, un projecte al qual es donava suport des de CDB, així com també de les atencions relacionades amb algunes ajudes econòmiques que Càritas Interparroquial de Mataró rep de CDB. Això implica que es disposi només d'algunes dades de la capital del Maresme, però no totes les que serien veritablement representatives de la realitat de l'atenció social que efectua Càritas al municipi.

2.2.2.2. Càritas Diocesana de Sant Feliu de Llobregat

Les dades de Càritas Diocesana de Sant Feliu (CDSF) dels anys 2007 i 2010 provenen del lliurament que va efectuar CDB en el moment de la divisió de les tres Càritas i degut a les condicions tècniques del traspàs d'informació poden ser incompletes, principalment perquè les dades de les Càritas parroquials no varen poder ser transferides degut al fet que la recollida de dades es feia manualment.

Les dades informatitzades eren gestionades amb un programari específic de recollida de dades de Càritas de Barcelona. Amb la divisió, a partir de l'any 2013, CDSF va començar a utilitzar el programari de gestió d'atencions de Càritas Espanyola. Tot i que l'ús d'aquest sistema informàtic va estendre's a algunes Càritas parroquials, les dades que incloïa eren, bàsicament, les dades de l'atenció Diocesana, és a dir, la que es feia des de la seu central. En quant a la recollida de les dades, aquesta es feia per famílies cosa que dificultava l'extracció d'informació al nou programari, que no estava adaptat per treballar amb aquest tipus de dades.

Aquestes circumstàncies es mantingueren fins a l'any 2016. Al llarg d'aquests anys, però, més Càritas parroquials van començar a emprar el programa informàtic de gestió de dades i, per tant, la recollida de les mateixes ha estat progressivament més sistemàtica.

Als darrers anys, 2017 i 2018, s'han solucionat els problemes tècnics del programari i s'ha passat del sistema de recollida de dades per famílies a treballar per llars. Entre altres coses, això ha permès resoldre els encreuaments de dades que generaven alguns errors. A més a més, una part molt important de les Càritas parroquials ha passat a utilitzar el programari per recollir les dades, la qual cosa permet la introducció directa de la informació de les persones ateses al sistema des de les parròquies, que abans era recollida només manualment.

Pel que fa a les persones ateses al Centre d'Acollida Abraham de Vilafranca del Penedès, s'han situat a l'adreça del centre, donat que totes elles són persones sense llar (exclusivament homes) i no tenen una adreça estable.

2.2.2.3. Càritas Diocesana de Terrassa

Les dades de les atencions realitzades per Càritas Diocesana de Terrassa (CDT) fins l'any 2014 s'introduïen al programari de gestió de CDB. A partir de la divisió de les diòcesis, CDT va començar a utilitzar una versió del programari de Càritas Espanyola que sí que suportava la gestió de dades de famílies. En el procés de trasllat de les dades va ser necessari efectuar adaptacions d'aquestes perquè els dos sistemes empraven mecanismes lleugerament diferents de recollida de la informació.

A partir de l'any 2014, CDT va començar a implantar altres aplicacions informàtiques en la gestió de les ajudes per aliments. La informació recollida en aquestes noves aplicacions va provocar que en alguns casos la informació de les llars ateses exclusivament per aquest tipus d'ajuda es recollís únicament en aquest altre programa i no passés al sistema general de gestió de dades de famílies. Aquest fet comporta una pèrdua d'informació global, tot i que és possible disposar d'ella en un altre format. El lloc on aquest canvi s'evidencia de manera més destacada és a Terrassa i, en menor mesura, a Sant Cugat del Vallès.

En el cas de Granollers, a partir de l'any 2015 la Fundació del Xiprer va deixar de formar part de CDT i, per tant, les persones ateses des d'aquesta entitat van deixar de ser registrades al sistema de Càritas.

A Rubí l'any 2017, Càritas redueix el nombre de famílies que poden ser susceptibles de rebre ajuts alimentaris, fet que produeix una davallada de derivacions des dels serveis socials cap a l'entitat.

Al 2018, Càritas Espanyola fa un canvi informàtic unificant les dues maneres de recollir la informació, que fins aquell moment contemplava la possibilitat de registrar persones o famílies, passant a recollir totes les dades per llars. En aquest cas, el canvi no ha implicat cap pèrdua de dades sinó la millora de l'assignació de la tipologia de llar.

2.3. Processos de tractament de dades

2.3.1 Tractament de les dades originals

Des de cada una de les diòcesis de Càritas es van anar rebent, esglaonadament, les dades de les llars ateses els anys 2007, 2010, 2013 (2012 en el cas de CDB), 2016, 2017 i 2018. Cadascuna de les llars està identificada amb un codi que genera Càritas i fa referència a la unitat familiar i, a més, també conté l'adreça postal de la persona o llar atesa. A més a més, hi ha una segona taula amb les dades de cada una de les persones que componen les llars ateses, vinculables a la dada principal a través del codi citat.

Totes aquestes dades van ser tractades seguint els mateixos processos i metodologia, d'una manera sistemàtica per tal d'evitar errors al treballar amb un volum tan gran de dades. De les dades disponibles s'han utilitzat les d'aquells municipis de l'AMB on hi ha més de 30 llars ateses i les dels municipis de la resta de la RMB acordats prèviament amb cada una de les diòcesis.

En primer lloc, es va fer una comprovació dels registres repetits per evitar duplicitats. En segon lloc, es va procedir a la normalització de les adreces de cada llar, és a dir, es revisaven, completaven i corregien les direccions rebudes per tal que tinguessin l'estructura òptima per a la posterior geocodificació.

Un cop les adreces estaven normalitzades i cada una de les taules municipals tenia la mateixa estructura, es revisava si hi havia alguna de les llars que no podria ser localitzada pel fet que no hi constés l'adreça, que aquesta fos incompleta o que fos una direcció no existent al municipi. Aquestes llars s'eliminaven, però se'n generava un registre on es feien constar els motius de la supressió (falta d'adreça, de número, direcció inexistent al municipi, ...). Les adreces incompletes o inexistents referents a persones sense llar no han estat eliminades sinó que s'han situat en les parròquies o centres de Càritas de cada un dels municipis. Amb la informació ja depurada es procedia a iniciar un procés de geocodificació.

2.3.2 La geocodificació de la informació

La geocodificació "és el conjunt de mètodes de georeferenciació que expressen la posició geogràfica mitjançant referències a entitats geogràfiques de posició coneguda, en lloc de coordenades. Entesa com a operació, la geocodificació és el procés d'obtenir la posició en coordenades georeferenciades, ja siguin geogràfiques o projectades, a partir d'altres formes d'expressar la posició, mitjançant referències com és ara adreces de carrer, codis postals o altres" (Nunes, 2012). Així doncs, utilitzant un programari per a geocodificar es van transformar les dades de les llars ateses per Càritas (expressades en adreces) en localitzacions amb coordenades geogràfiques concretes susceptibles de ser representades en un mapa. Quan en aquest procés de geocodificació alguna direcció no era localitzada adequadament, es situava manualment o, en cas de no existir, s'eliminava i es feia constar al registre.

Un cop obtingudes les coordenades de cada llar que indicaven la seva localització geogràfica, aquesta informació s'introduïa en un Sistema d'Informació Geogràfica (SIG) per tal de fer les explotacions cartogràfiques i l'anàlisi territorial desitjat. Prèviament a la realització dels mapes i a l'explotació de les dades, al propi SIG es feia una revisió manual de totes les localitzacions obtingudes (cadascuna de les quals correspon a una llar atesa per Càritas) per tal de comprovar si la seva situació era correcta. En cas que no fos així, es desplaçaven al lloc adient o, si no existien, s'eliminaven i se'n deixava constància al registre. Per últim, es feia una revisió final dels registres eliminats per tal de comprovar si algun es podia recuperar.

En les taules de resum que es mostren a continuació (figures 5, 6 i 7) es poden observar les xifres de llars ateses per municipi i any, així com els resultats obtinguts en cadascun dels processos de tractament de dades descrit.

		AMB										RMB		
		Badalona	Barcelona	Cornellà de Llobregat	Esplugues de Llobregat	Hospitalet de Llobregat, l'	Montgat	Sant Adrià de Besòs	Sant Joan Despí	Santa Coloma de Gramenet	Tiana	Masnou, el	Mataró	Premià de Mar
2007	Registres Originals	799	2.259	137	2	513	7	41	5	374	1	4	728	11
	Registres Final Excel	738	2.113	122	Dades insuficients	477	Dades insuficients	38	Dades insuficients	339	Dades insuficients	Dades insuficients	669	Dades insuficients
	Registres Final geocodificació	738	2.113	122		476		38		339				
	Registres Final SIG	706	2.073	118		467		38		332				
	Recuperats Revisió final	706	2.076	118		467		38		332				
	% d'adreces localitzades	88,36%	91,90%	86,13%		91,03%		92,68%		88,77%			90,52%	
2010	Registres Originals	1.140	5.080	539	10	945	5	76	5	764	1	23	681	31
	Registres Final Excel	1.074	4.825	492	9	914	Dades insuficients	70	4	719	Dades insuficients	Dades insuficients	642	Dades insuficients
	Registres Final geocodificació	1.074	4.825	492	9	914		70	4	719				
	Registres Final SIG	1.034	4.749	480	9	903		69	4	711				
	Recuperats Revisió final	1.037	4.746	480	9	904		69	4	711				
	% d'adreces localitzades	90,96%	93,43%	89,05%	90,00%	95,66%		90,79%	80,00%	93,06%			93,54%	
*2012	Registres Originals	1.123	5.339	634	19	891	13	83	13	670	Sense dades	48	230	Sense dades
	Registres Final Excel	1.064	5.174	590	19	858	Dades insuficients	72	13	642				
	Registres Final geocodificació	1.064	5.173	590	19	858		72	13	642				
	Registres Final SIG	1.049	5.090	578	17	847		69	13	631				
	Recuperats Revisió final	1.047	5.091	578	17	847		69	13	630				
	% d'adreces localitzades	93,23%	95,35%	91,17%	89,47%	95,06%		83,13%	100,00%	94,03%		96,52%		
2016	Registres Originals	1.709	5.829	755	98	990	9	131	39	874	2	72	58	Sense dades
	Registres Final Excel	1.608	5.599	697	98	959	Dades insuficients	127	39	842	Dades insuficients	69	56	
	Registres Final geocodificació	1.608	5.594	697	98	959		126	39	842		69	56	
	Registres Final SIG	1.572	5.538	680	97	942		126	39	835		68	55	
	Recuperats Revisió final	1.582	5.559	686	97	943		127	39	836		68	55	
	% d'adreces localitzades	92,57%	95,37%	90,86%	98,98%	95,25%		96,95%	100,00%	95,65%		94,44%	94,83%	
2017	Registres Originals	1.813	6.682	728	63	1.081	9	195	31	767	Sense dades	74	64	70
	Registres Final Excel	1.736	6.438	704	61	1.049	Dades insuficients	188	31	738		68	62	68
	Registres Final geocodificació	1.733	6.435	703	61	1.049		188	31	736		68	62	68
	Registres Final SIG	1.696	6.323	678	61	1.032		187	31	726		66	61	66
	Recuperats Revisió final	1.696	6.321	678	61	1.032		187	31	726		66	61	66
	% d'adreces localitzades	93,55%	94,60%	93,13%	96,83%	95,47%		95,90%	100,00%	94,65%		89,19%	95,31%	94,29%
2018	Registres Originals	1.574	7.914	820	63	1.356	6	172	44	797	5	43	45	75
	Registres Final Excel	1.482	7.612	723	51	1.292	Dades insuficients	162	41	759	Dades insuficients	40	44	72
	Registres Final geocodificació	1.481	7.611	723	51	1.291		162	40	757		40	44	72
	Registres Final SIG	1.449	7.515	714	50	1.265		161	39	747		40	42	72
	Recuperats Revisió final	1.456	7.533	714	50	1.268		162	39	752		40	42	72
	% d'adreces localitzades	92,50%	95,19%	87,07%	79,37%	93,51%		94,19%	88,64%	94,35%		93,02%	93,33%	96,00%

Figura 5: Llars ateses a Càritas de Barcelona. Elaboració pròpia.

	AMB														RMB								
	Castelldefels	Corbera de Llobregat	Esplugues de Llobregat	Gavà	Molins de Rei	Palma de Cervelló, la	Prat de Llobregat, el	Sant Andreu de la Barca	Sant Boi de Llobregat	Sant Feliu de Llobregat	Sant Joan Despí	Sant Just Desvern	Sant Vicenç dels Horts	Viladecans	Vilafranca del Penedès	Vilanova i la Geltrú	Martorell	Blancs	Fora CDSF				
2007	Registres Originals	Sense dades	Sense dades	Sense dades	Sense dades	Sense dades	Sense dades	32	39	32	Sense dades	Sense dades	Sense dades	30	50	67	Sense dades	63	9				
	Registres Final Excel							31	39	32				30	47	66		63	9				
	Registres Final geocodificació							31	39	32				30	47	66		*Centre Atenció Persones Sense Llar a Vilafranca					
	Registres Final SIG							31	39	32				30	47	64							
	Recuperats Revisió final							32	39	32				30	122*	65							
	% d'adreces localitzades																	100,00%	100,00%	100,00%			
2010	Registres Originals	Sense dades	Sense dades	56	34	Sense dades	75	127	64	179	Sense dades	Sense dades	51	100	143	177	91	166	31				
	Registres Final Excel			47	53		33	70	123	63			176	50	99	133	169	89	166	31			
	Registres Final geocodificació			47	52		33	70	122	61			176	49	99	133	168	88	*Centre Atenció Persones Sense Llar a Vilafranca				
	Registres Final SIG			47	50		32	69	122	61			176	49	99	131	167	88					
	Recuperats Revisió final			47	50		32	69	122	61			177	50	99	333*	170	89					
	% d'adreces localitzades			97,92%				89,29%	94,12%				92,00%	96,06%	95,31%	98,88%			98,04%	99,00%	91,61%	96,05%	97,80%
2013	Registres Originals	Sense dades	Sense dades	66	77	54	Sense dades	162	150	122	333	100	Sense dades	53	121	198	296	221	318	63			
	Registres Final Excel			74	60	71		53	156	141	117	329		96	53	117	180	271	214	318	63		
	Registres Final geocodificació			74	60	71		52	156	140	116	329		96	53	117	180	271	214	*Centre Atenció Persones Sense Llar a Vilafranca			
	Registres Final SIG			72	60	70		51	155	140	116	329		95	52	117	178	267	210				
	Recuperats Revisió final			72	62	70		52	158	146	120	332		95	53	119	572*	275	216				
	% d'adreces localitzades			97,30%				93,94%	90,91%	96,30%	97,53%	97,33%		98,36%	99,70%	95,00%	100,00%	98,35%	89,90%	92,91%	97,74%		
2016	Registres Originals	Sense dades	Sense dades	90	52	43	Sense dades	130	89	117	42	Sense dades	Sense dades	40	132	215	218	173	252	69			
	Registres Final Excel			247	85	52		41	125	86	117			40	39	127	187	203	172	252	69		
	Registres Final geocodificació			247	84	52		41	125	85	117			40	39	127	187	203	171	*Centre Atenció Persones Sense Llar a Vilafranca			
	Registres Final SIG			244	81	52		41	124	84	114			39	37	122	184	199	170				
	Recuperats Revisió final			250	84	52		42	129	87	114			41	38	126	533*	202	170				
	% d'adreces localitzades			98,81%				93,33%	100,00%	97,67%	99,23%			97,75%	97,44%	97,62%			95,00%	95,45%	85,58%	92,66%	98,27%
2017	Registres Originals	Sense dades	Sense dades	235	98	48	Sense dades	119	112	164	76	12	59	58	161	590	672	168					
	Registres Final Excel			383	29	233		97	46	118	112	164	76	12	59	58	161	590			637	168	
	Registres Final geocodificació			383	29	233		97	46	118	112	164	76	12	59	58	161	590			636	168	
	Registres Final SIG			381	29	228		97	45	117	110	162	73	11	58	57	160	588			629	167	
	Recuperats Revisió final			381	29	228		97	46	117	111	162	73	11	58	57	160	588			635	167	
	% d'adreces localitzades			99,48%	100,00%			97,02%	98,98%	95,83%	98,32%	99,11%	98,78%	96,05%	91,67%	98,31%	98,28%	99,38%			99,66%	94,49%	99,40%
2018	Registres Originals	Sense dades	Sense dades	292	81	38	Sense dades	79	103	176	52	9	61	25	182	544	762	125					
	Registres Final Excel			425	26	3		291	81	37	79	103	176	52	9	61	25	182			544	743	125
	Registres Final geocodificació			425	26	3		291	81	37	79	103	176	52	9	61	25	182			543	743	125
	Registres Final SIG			415	26	3		287	81	36	76	102	176	49	8	61	25	180			541	737	124
	Recuperats Revisió final			416	26	3		286	81	37	77	102	176	49	8	61	25	180			542	738	124
	% d'adreces localitzades			97,88%	100,00%	100,00%		97,95%	100,00%	97,37%	97,47%	99,03%	100,00%	94,23%	88,89%	100,00%	100,00%	98,90%			99,63%	96,85%	99,20%

Figura 6: Llars ateses a Càritas de Sant Feliu de Llobregat. Elaboració pròpia.

		AMB					RMB								
		Badia del Vallès	Barberà del Vallès	Cerdanyola del Vallès	Montcada i Reixac	Ripollet	Sant Cugat del Vallès	Rubí	Sabadell	Terrassa	Canovelles	Franqueses del Vallès,	Granollers	Mollet del Vallès	
2007	Registres Originals			252	117	199	619	345	593	833	347	113	1.024	554	
	Registres Final Excel			246	116	194	614	342	566	820	318	103	961	511	
	Registres Final geocodificació	Sense dades	Sense dades	245	114	194	611	342	566	818	313	97	960	509	
	Registres Final SIG			242	109	193	602	341	544	803	303	97	929	503	
	Recuperats Revisió final			242	108	194	608	340	544	804	305	96	930	499	
	% d'adreces localitzades			96,03%	92,31%	97,49%	98,22%	98,55%	91,74%	96,52%	87,90%	84,96%	90,82%	90,07%	
Registres Originals	142				353	397	430	632	658	588	2.311	506	244	1.312	502
Registres Final Excel	140				347	387	424	627	647	561	2.285	482	232	1.266	487
2010	Registres Final geocodificació	140	Sense dades	347	384	423	625	646	558	2.278	477	227	1.265	487	
	Registres Final SIG	140		342	373	420	608	639	539	2.263	476	226	1.228	483	
	Recuperats Revisió final	140		342	385	419	618	639	541	2.263	477	224	1.221	482	
	Recuperats Revisió Càritas	140		342	385	419	618	639	548	2.263	477	224	1.221	482	
	% d'adreces localitzades	98,59%		96,88%	96,98%	97,44%	97,78%	97,11%	93,20%	97,92%	94,27%	91,80%	93,06%	96,02%	
	Registres Originals				389	569	533	744	878	1.036	2.269	496	270	1.343	444
Registres Final Excel			383	559	525	734	858	944	2.251	466	262	1.293	425		
2013	Registres Final geocodificació	Sense dades	Sense dades	380	557	524	731	857	936	2.248	462	255	1.292	423	
	Registres Final SIG			379	552	523	726	845	901	2.233	459	253	1.272	416	
	Recuperats Revisió final			379	555	524	728	846	904	2.234	462	253	1.273	419	
	Recuperats Revisió Càritas			380	560	526	731	856	944	2.236	471	257	1.285	420	
	% d'adreces localitzades			97,69%	98,42%	98,69%	98,25%	97,49%	91,12%	98,55%	94,96%	95,19%	95,68%	94,59%	
	Registres Originals			116	107	394	603	641	703	948	978	729	354	155	947
Registres Final Excel	115	103	393	598	641	696	938	952	720	352	151	933	127		
2016	Registres Final geocodificació	115	103	393	598	641	696	936	945	719	348	150	931	127	
	Registres Final SIG	115	103	389	591	641	693	929	907	715	345	147	924	125	
	Recuperats Revisió final	115	103	387	592	641	691	929	907	716	346	147	924	125	
	Recuperats Revisió Càritas	116	105	392	593	641	698	933	968	721	349	149	938	128	
	% d'adreces localitzades	100,00%	98,13%	99,49%	98,34%	100,00%	99,29%	98,42%	98,98%	98,90%	98,59%	96,13%	99,05%	98,46%	
	Registres Originals			282	438	425	672	659	833	524	401	149	989	Sense dades	
Registres Final Excel			280	436	425	666	652	810	519	398	146	976			
Registres Final geocodificació	Sense dades	Sense dades	280	436	425	664	652	810	519	398	146	975			
Registres Final SIG			278	427	423	655	645	800	516	393	144	967			
Doc.adreces complement.			278	429	425	665	647	819	520	394	144	978			
% d'adreces localitzades			98,58%	97,95%	100,00%	98,96%	98,18%	98,32%	99,24%	98,25%	96,64%	98,89%			
Registres Originals			113	37	272	478	341	448	428	849	722	181	48	483	213
Registres Final Excel			106	37	269	468	340	447	419	818	701	178	46	477	206
2018	Registres Final geocodificació	106	37	269	468	340	447	419	818	701	178	46	477	206	
	Registres Final SIG	106	37	266	458	340	438	410	803	691	175	46	466	201	
	Recuperats Revisió final	106	37	266	470	341	441	413	811	696	177	46	468	202	
	% d'adreces localitzades	93,81%	100,00%	97,79%	98,33%	100,00%	98,44%	96,50%	95,52%	96,40%	97,79%	95,83%	96,89%	94,84%	

Figura 7: Llars ateses a Càritas de Terrassa. Elaboració pròpia.

2.3.3 Representació de les dades

Una vegada les dades van estar completament processades i exhaustivament verificades, amb els registres que finalment van resultar localitzats s'han elaborat els mapes i les dades estadístiques que es mostren a l'apartat 3 d'aquest treball.

En primer lloc, hi ha una sèrie de mapes de densitat de punts (també anomenats col·loquialment "mapes de calor") que mostren la densitat de llars ateses per Càritas per hectàrea.

En segon lloc, hi ha un conjunt de mapes temàtics on les dades s'expressen a nivell de seccions censals. Aquests són el resultat de creuar les dades de Càritas referents a les llars (cada punt generat a partir de la geocodificació) amb les dades d'aquestes delimitacions estadístiques. Degut al fet que les dades procedeixen de 3 diòcesis diferents es va haver de fer un procés previ d'homogeneïtzació dels camps de les taules de dades, d'agrupació de diverses característiques de les llars (veure punts 6.1.1., 6.1.2. i 6.1.3. de l'annex del treball) i de càlculs de percentatges. Aquests mapes aporten una valuosa informació descriptiva al respecte de les llars i persones ateses per Càritas, a més de la seva localització a les seccions censals esmentades. D'aquests càlculs també se n'ha extret informació per a l'elaboració de les infografies que s'inclouen en aquest document.

En tercer lloc, les dades referents a les persones ateses van ser tractades i homogeneïtzades per tal que tinguessin la mateixa estructura i s'hi van realitzar algunes agrupacions (veure punt 6.1.4. de l'annex del treball) per tal de facilitar-ne la representació cartogràfica (mapes temàtics) i l'explotació estadística (infografies).

Al respecte de les dades sobre les persones ateses, és necessari indicar que es disposa de la data de naixement, el sexe, el país de naixement i la ciutadania (Espanyola, Comunitària o Extracomunitària) per a les dades de totes les diòcesis, però la informació sobre el país de nacionalitat només existeix per CDT i CDSF. En el cas de CDB, s'ha emprat la ciutadania per obtenir les dades referents a la nacionalitat.

3. ANÀLISI DE LES DADES

3.1. Les llars ateses en el període 2007-2018. Intensificació i permanència territorial

Atenent als objectius del present treball, s'han elaborat una sèrie de representacions cartogràfiques que permeten establir la localització de les llars ateses per Càritas. Aquests mapes de densitat de punts (també anomenats "de calor", figures de la 9 a la 14), mostren la densitat de llars ateses per hectàrea als municipis estudiats. Això permet conèixer quins són els llocs del territori metropolità on es localitzen les llars ateses, a quines zones són més nombroses¹, com és la seva evolució temporal i si es produeixen variacions en els patrons territorials que s'observen. Aquestes representacions cartogràfiques es troben al final d'aquest apartat.

Quant a la dimensió temporal, les dades concretes de les llars ateses anualment a cada municipi es poden consultar en les taules disponibles en l'apartat 2.3.2. d'aquest treball. En aquestes taules hi consten, de manera molt detallada, les llars ateses per cada any a cada municipi i en elles es pot veure l'evolució que han tingut en cada cas. En la figura 8, que consta a continuació, es pot observar en quin any es produeix el major nombre de llars ateses a cada un dels municipis estudiats, cosa que ens permet situar aquests màxims en tres períodes: l'anterior a la crisi econòmica (2007), l'etapa de la crisi (2010 i 2013) i els anys posteriors a la fase més intensa d'aquesta (2016, 2017 i 2018).

2007	2010	2013	2016	2017	2018
Mataró	Badia del V. Terrassa Canovelles Mollet del V.	el Prat de Ll. St. Andreu B. St. Feliu de Ll. St. Joan Despí Martorell St. Cugat V. Sabadell Franqueses V. Granollers	Esplugues Ll. Sta. Coloma G. Barberà del V. Cerdanyola V. Montcada i R. Ripollet Rubí	Corbera de Ll. Molins de Rei la Palma de C. St. Vicenç H. Vilafranca P. Badalona St. Adrià de B. el Masnou	Castelldefels Gavà St. Boi de Ll. Viladecans Vilanova i la G. Barcelona Cornellà de Ll. l'Hospitalet Ll. Premià de M.

Figura 8. Any on es produeix el màxim de les llars ateses de Càritas. Elaboració pròpia.

El període de la crisi econòmica va produir un fort augment de les llars ateses, fet que s'observa amb el nombre molt significatiu de municipis que tenen els seus màxims entre 2010 i 2013. Tanmateix, s'aprecia que durant els anys corresponents al període posterior als anys més intensos de la gran recessió (2016, 2017 i 2018), és quan es donen el major nombre de màxims, és a dir, en molts casos el nombre de llars ateses ha continuat augmentant. Tot i la suposada recuperació econòmica, observant les xifres i els mapes dels diferents anys, es pot concloure que les llars ateses per Càritas s'intensifiquen al llarg dels anys i no deixen de fer-ho, encara que el relat que ha predominat en aquests anys tendia a indicar que la crisi ja havia quedat enrere.

Els casos més significatius pel que fa a la intensificació del nombre de llars són els de la ciutat de Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat i Cornellà de Llobregat, vinculats a la feblesa de la recuperació econòmica i a d'altres factors que impacten negativament en el benestar de les persones (encariment de l'habitatge, per exemple). Barcelona, mostrant una tendència sostinguda al creixement, passa de 2.259 llars a l'any 2007, a unes 5.000 als anys de la crisi i arriba fins a les 7.914 en el darrer any estudiat. L'Hospitalet comença el període amb 513 llars ateses, puja fins a unes 900 als anys de la crisi i els últims 3 anys passa d'un 1.000 fins a les 1.356 el 2018. En el cas de Cornellà, l'any 2007 van haver-hi 137 llars ateses, que van pujar a 539 el 2010, 634 el 2012, 755 el 2016, i van arribar al màxim de 820 el 2018.

Per altra banda, i com també s'ha comentat en l'apartat 2, hi ha qüestions metodològiques que generen variacions a les dades recollides. Un d'aquests casos és el dels municipis de la zona de Granollers i la ciutat de Terrassa, on s'han produït canvis tècnics en els darrers anys respecte de la coordinació amb altres agents que treballen en l'àmbit dels Serveis Socials, que han fet reduir molt el nombre de llars registrades des del sistema de Càritas. El cas de Mataró també és destacable ja que les actuacions de Càritas a la ciutat gairebé han desaparegut, especialment en els darrers anys. Com a cas contrari, es poden citar alguns municipis de CDSF com Castelldefels, Gavà o Vilanova i la Geltrú, on el gran augment de les dades no només té a veure amb l'augment de les llars ateses, sinó també amb la millora de la recollida de dades.

Pel que fa a les localitzacions, es pot observar clarament que els llocs on es localitzen les llars ateses es mantenen al llarg dels anys estudiats, especialment les zones on les densitats són més elevades, que sempre destaquen com a zones amb més llars ateses en cada un dels mapes. D'això es deriva l'existència d'una **permanència** de la localització geogràfica dels espais de residència de les persones que necessiten sol·licitar ajuda a l'entitat i, consegüentment, dels espais on la vulnerabilitat i la desigualtat social són més intenses (figura 15).

¹ En alguns municipis destaquen punts concrets molt localitzats amb una alta densitat de llars ateses. Aquests, sovint, es corresponen a institucions o centres on s'atén a molta gent, o bé són les parròquies o centres de Càritas on s'han localitzat les persones sense llar.

Quant a aquests llocs, hi ha una sèrie de municipis on es registren poques llars ateses o bé no hi destaca cap barri o zona en particular. Aquests serien els casos de el Masnou i Premià de Mar a CDB; Esplugues de Llobregat que forma part de les dues diòcesis (CDSF i CDB); Corbera de Llobregat, la Palma de Cervelló, Sant Vicenç dels Horts, Molins de Rei i Sant Just Desvern a CDSF; i Barberà del Vallès i Badia del Vallès a CDT.

La resta de municipis presenten a tots els mapes algunes zones que destaquen sobre la resta per la presència de densitats de llars ateses més altes. A la diòcesi de Barcelona, tot i que hi ha presència de llars ateses en moltes zones dels municipis del nucli central metropolità, destaquen per una major intensitat uns determinats barris. A Cornellà de Llobregat, on hi ha més llars ateses és a Sant Ildefons, la Gavarra i el Pedró. A l'Hospitalet de Llobregat, la zona més afectada és la situada al nord de la línia del tren, que comprèn els barris de Pubilla Casas (afectant el límit amb Esplugues de Llobregat), la Florida, Les Planes, Collblanc i La Torrassa. En el cas de la ciutat de Barcelona, les zones amb major intensitat són la Marina del Port, el Poble Sec, el Raval, el barri Gòtic, Sant Pere-Santa Caterina-La Ribera, la Barceloneta, el Besòs-Maresme, el Bon Pastor, Baró de Viver, Trinitat Vella, Ciutat Meridiana, Torre Baró, les Roquetes, Verdun, la Prosperitat, el Turó de la Peira i el Carmel. El barri de la Mina, situat a la frontera amb Barcelona, és on hi ha més llars ateses a Sant Adrià de Besòs, juntament amb la zona que limita amb els barris més afectats de Badalona que són La Pau, La Salut, Llefià (Sant Joan, Sant Antoni i Sant Mori), Artigues, Sant Roc, el Congrés, el Raval, Sant Crist de Cabanyes i una zona de Bufalà. A Santa Coloma de Gramenet la zona més afectada també és la fronterera amb Badalona que comprèn els barris del Fondo, Santa Rosa, el Raval, Safaretjos, Can Mariner i algunes zones del barri de Llatí. L'última ciutat estudiada de l'àmbit de CDB és Mataró, on Càritas no hi té tanta presència, però els barris que més destaquen són Rocafonda, El Palau-Escorxador i, en menor mesura, Cerdanyola.

Pel que fa als municipis de CDSF, a Vilanova i la Geltrú destaquen els barris de Sant Joan, el Nucli Antic, el Centrevila, l'Armanyà, el Tacó, la zona del barri de la Geltrú situada al límit amb el Centrevila, el barri de Mar i, en menor mesura, el del Molí de Vent. A Vilafranca del Penedès té moltíssima rellevància la presència del Centre d'Acollida Abraham de Vilafranca del Penedès que atén molts homes sense llar al llarg de l'any, i a part d'aquest punt, les zones amb més llars ateses són els barris de l'Espirall i el Centre Vila. A Martorell, les màximes densitats es produeixen als barris del Pla, Buenos Aires, Can Carreres, i, en menor mesura a la Vila. Dels municipis que formen part de l'AMB, destaquen el barri del Centre i l'Estació de Sant Andreu de la Barca; els de Falguera, La Salut i Can Calders a Sant Feliu de Llobregat; Les Planes de Sant Joan Despí; a El Prat de Llobregat, Sant Cosme; el barri del Centre a Sant Boi de Llobregat; la Montserratina a Viladecans; a Gavà els barris de Bòbiles-Diagonal-les Colomeres-Santa Teresa i Can Serra Balet-Àngela Roca- Ausiàs Marc; i, per últim, a Castelldefels destaquen els barris de Vista Alegre, Can Vinader, el Castell- Poble Vell i el Centre.

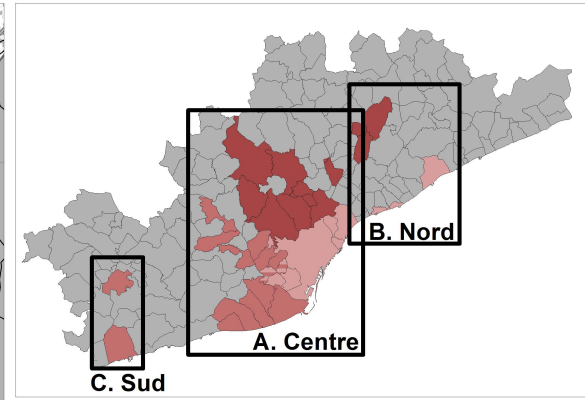
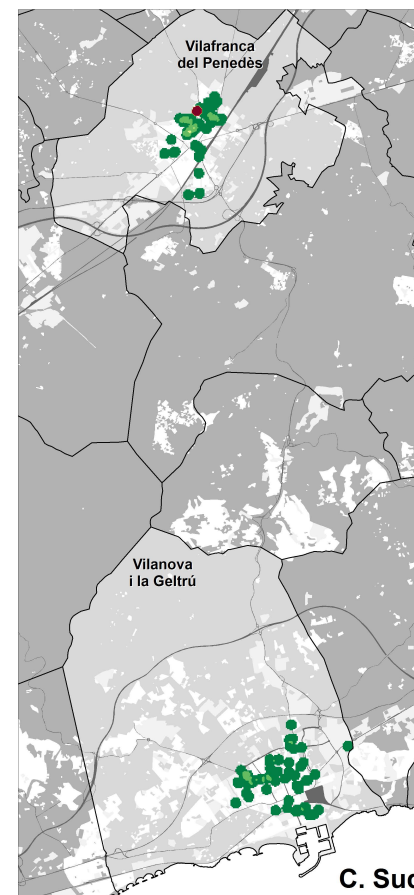
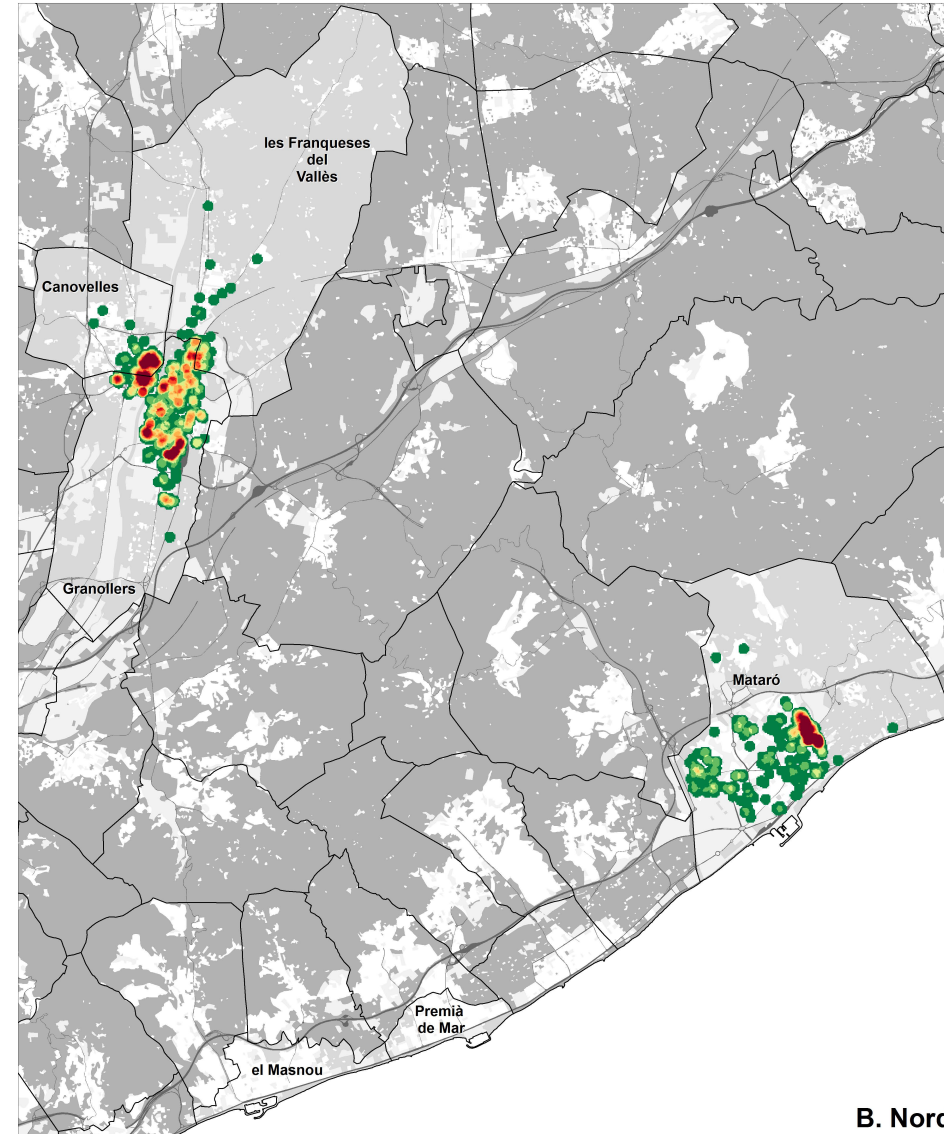
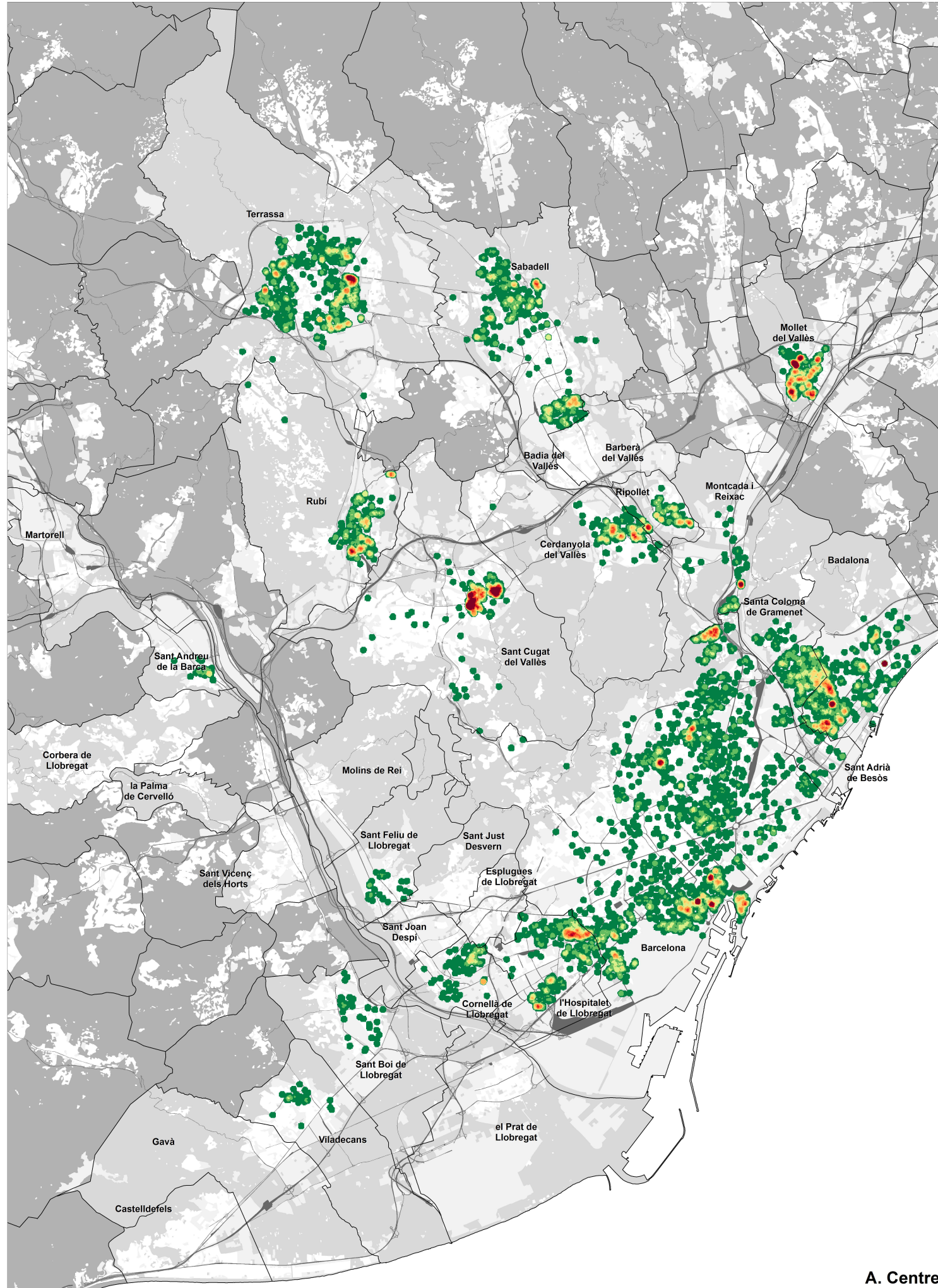
Finalment, en referència als municipis de CDT hi ha dos àmbits força diferenciats: el del Vallès Occidental i el de l'Oriental. Al Vallès Occidental destaquen, a Montcada i Reixac, els barris de Can Sant Joan, La Ribera i en menor mesura Can Cuiàs i Montcada Centre; els de Can Tiana-Pont Vell, Maragall, Can Mas i la zona dels barris del Centre i Sant Andreu que limita amb Can Mas a Ripollet; a Cerdanyola del Vallès, els de Banús-Bonasort, el Centre, les Fontetes i el de la Carretera de Barcelona; a Sant Cugat del Vallès, les llars ateses es concentren als barris del Nucli Antic, Sant Francesc i Torreblanca-Can Magí- el Coll; i a Rubí a les zones del Pinar, Ca n'Oriol, la Zona Nord, la Plana de Can Bertran, el Mercat, el Progrés-Rubí 2000, Les Torres i 25 de setembre, així com les zones del Centre que limiten amb aquests barris. Quant a les dues capitals comarcals, a Terrassa destaquen notablement els barris de Can Palet, Can Palet II, Guadalhorce, Montserrat, Vilardell, Ca n'Anglada, Egara, Sant Pere Nord, Sant Llorenç, Can Boada-Casc Antic i La Maurina. També, però de manera menys intensa, els barris de Can Boada del Pi, Roc Blanc, la Cogullada, Can Tusell i Xúquer. A Sabadell, les majors intensitats es produeixen al barri de Can Puiggener. També hi ha força llars ateses als barris que limiten amb el municipi de Barberà del Vallès (Campoamor, Espronceda, La Creu de Barberà i Les Termes), a la zona de Torre Romeu, a Ca n'Oriac, La Plana del Pintor, Can Rull i els Merinals. Al Vallès Oriental s'identifiquen dos nuclis. El primer és el de la ciutat de Mollet del Vallès on els barris que destaquen més són els de la Plana Lledó, els Col·legis Nous, l'Estació del Nord, el Calderí, l'Estació de França, el Centre i Can Pantiquet. El segon nucli, molt més rellevant, és el conformat per Granollers, Canovelles i les Franqueses del Vallès. Al nord del centre de la capital hi ha els barris de Can Gili, El Congost, Ponent, Hostal, Lledoner, Can Mònic, Granollers Nord i Joan Prim, que tenen continuïtat a Canovelles a la Barriada nova i al barri Bellavista de Les Franqueses del Vallès. Al sud, hi destaquen la zona del barri Sota el Camí Ral on se situen els blocs del Grup Primer de Maig (les anomenades "cases barates"), el barri de Can Bassa, el de Sant Miquel (especialment la zona propera a l'estació de França), i per últim, a l'est, una zona del Passeig de la Muntanya al barri de la Font Verda.

Tots aquests barris on es concentren més persones ateses per Càritas no són, ni de bon tros, espais desconeguts de l'àmbit metropolità en relació als fenòmens de desigualtat i vulnerabilitat. Són zones que són conegudes per ser espais on és possible identificar factors diversos (elevades taxes d'atur, baixes rendes, baix nivell educatiu, etc.), que fan que esdevinguin espais d'intensa fragilitat, on es concentra la població més dèbil en el marc de la desigualtat existent en el territori metropolità. Molts d'aquests espais es corresponen amb barris que es van construir entre els anys 1950 i 1970 per acollir les persones immigrants procedents de la resta del territori espanyol. D'aquestes zones, algunes són polígons d'habitatges construïts per l'estat, els ajuntaments o empreses privades², mentre d'altres van començar sent zones d'auto-construcció³ que posteriorment es van haver d'adaptar a les necessitats veïnals. En aquests llocs, aquests factors de vulnerabilitat hi són detectables quasi des del seu origen i hi han perdurat al llarg del temps, tot i que en alguns casos, s'hagi produït una substitució de la població original que hi va arribar just després de la seva construcció.

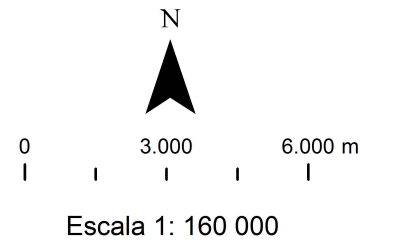
² De les zones que destaquen en els mapes de Càritas corresponen a polígons d'habitatges que s'han pogut documentar: a Cornellà de Llobregat, Sant Ildefons (anys 1960); a Barcelona, la Marina del Port (polígons: el Polvorí (1953), Residencial Granvia (1964), Can Clos (1951), SEAT (1956)), el Turó de la Peira (1953), les Roquetes (habitatges del Governador, 1952), Verdun (1952), Ciutat Meridiana (1964), Baró de Viver (1929), el Bon Pastor (polígons Milans del Bosch (1929) i Bon Pastor (1963)) i el Besòs-Maresme (grups Sud-Oest Besòs i Maresme (ambdós al 1960)); a Sant Adrià de Besòs, la Mina (1971); a Badalona, Sant Roc (1962) i Congrés (anys 1960); Sant Cosme (1968) al Prat de Llobregat; les Fontetes (1972) i Can Serraparera (1973, al barri de Banús-Bonasort) a Cerdanyola del Vallès; tot el municipi de Badia del Vallès (1972); a Rubí els polígons 25 de Setembre (1964, reallotjament de les inundacions de 1962), les Torres (anys 1970) i el Pinar (anys 1960); a Sabadell, els Merinals (grup Arrahona, anys 1956-1961); a Terrassa, Can Tusell (Incasol, anys 1980), Sant Llorenç (Obra Sindical del Hogar-OSH, 1955-1964), Can Boada del Pi (anys 1970), Ègara (1952), Ca n'Anglada (anys 1960-1970), Roc Blanc (anys 1990), Montserrat (OSH, 1955), Can Palet I i II (1974 i 1976); i a Granollers Can Gili (FINSOBE, 1965-1970), Grup Primer de Maig (anys 1956-1961, situat al barri Sota el Camí Ral, antics grups Liberación i Victoria) i Can Bassa (Viviendas Carrero Blanco, 1973-1975).

³ De les zones que destaquen en els mapes de Càritas, corresponen a zones d'autoconstrucció que s'han pogut documentar: Torre Baró (Barcelona); Torre-Romeu i Ca n'Oriac (Sabadell); Sant Pere Nord (principi s.XX), Ca n'Anglada i la Maurina dels anys 1920 als 1950), la Cogullada (Terrassa); Bellavista (les Franqueses del Vallès).

Densitat de llars ateses, 2007

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa

Nombre de llars ateses per hectàrea

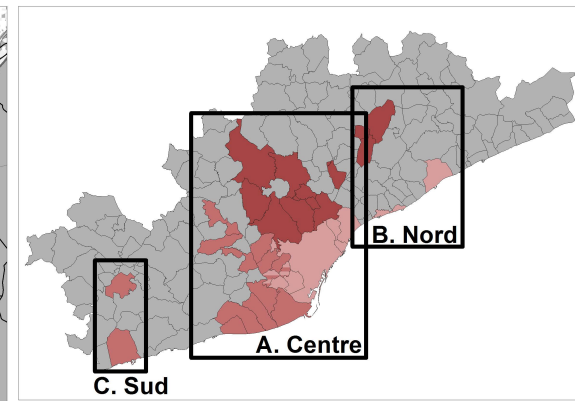
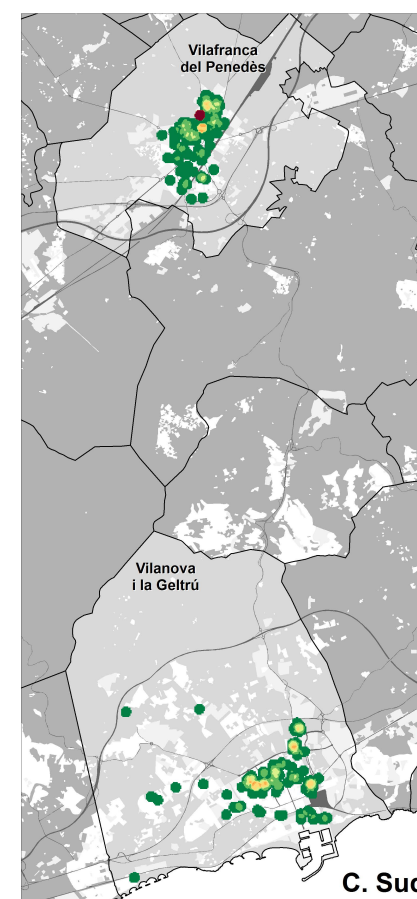
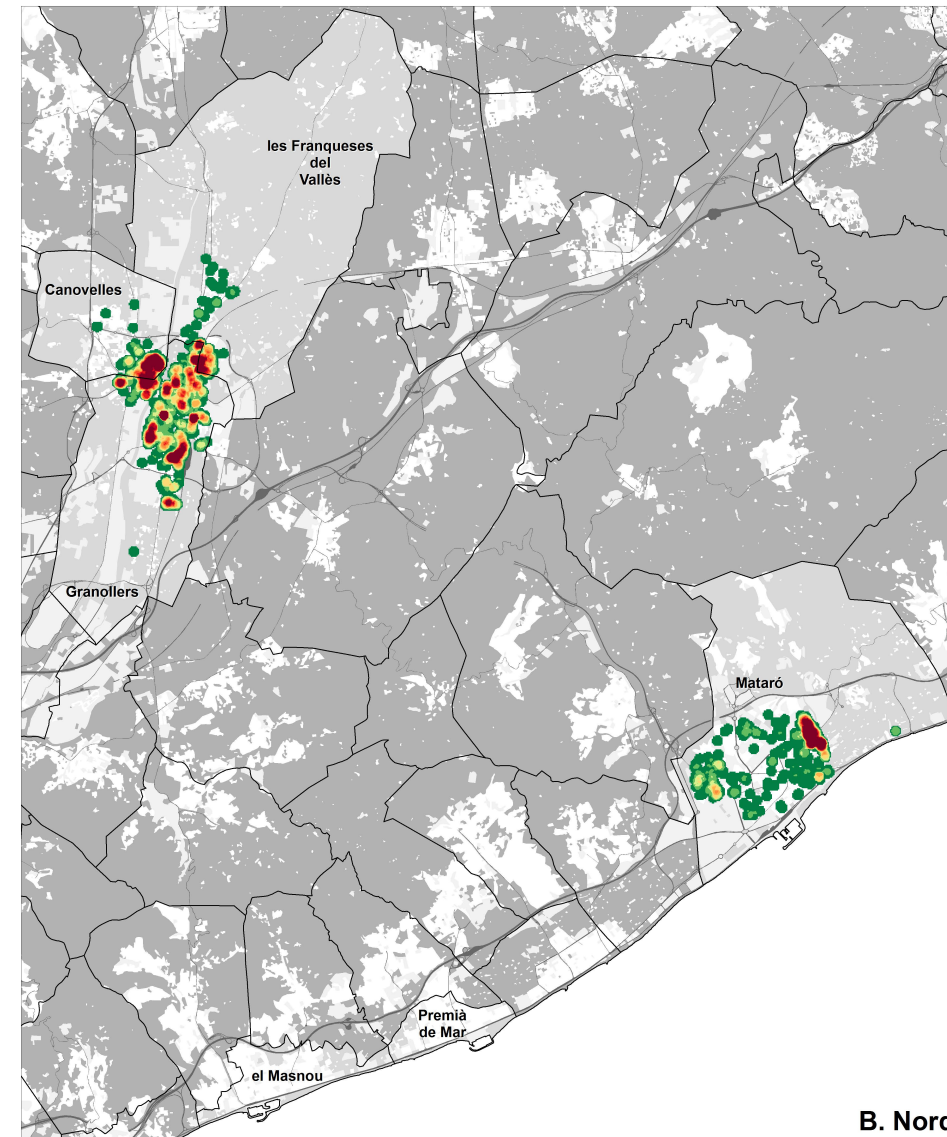
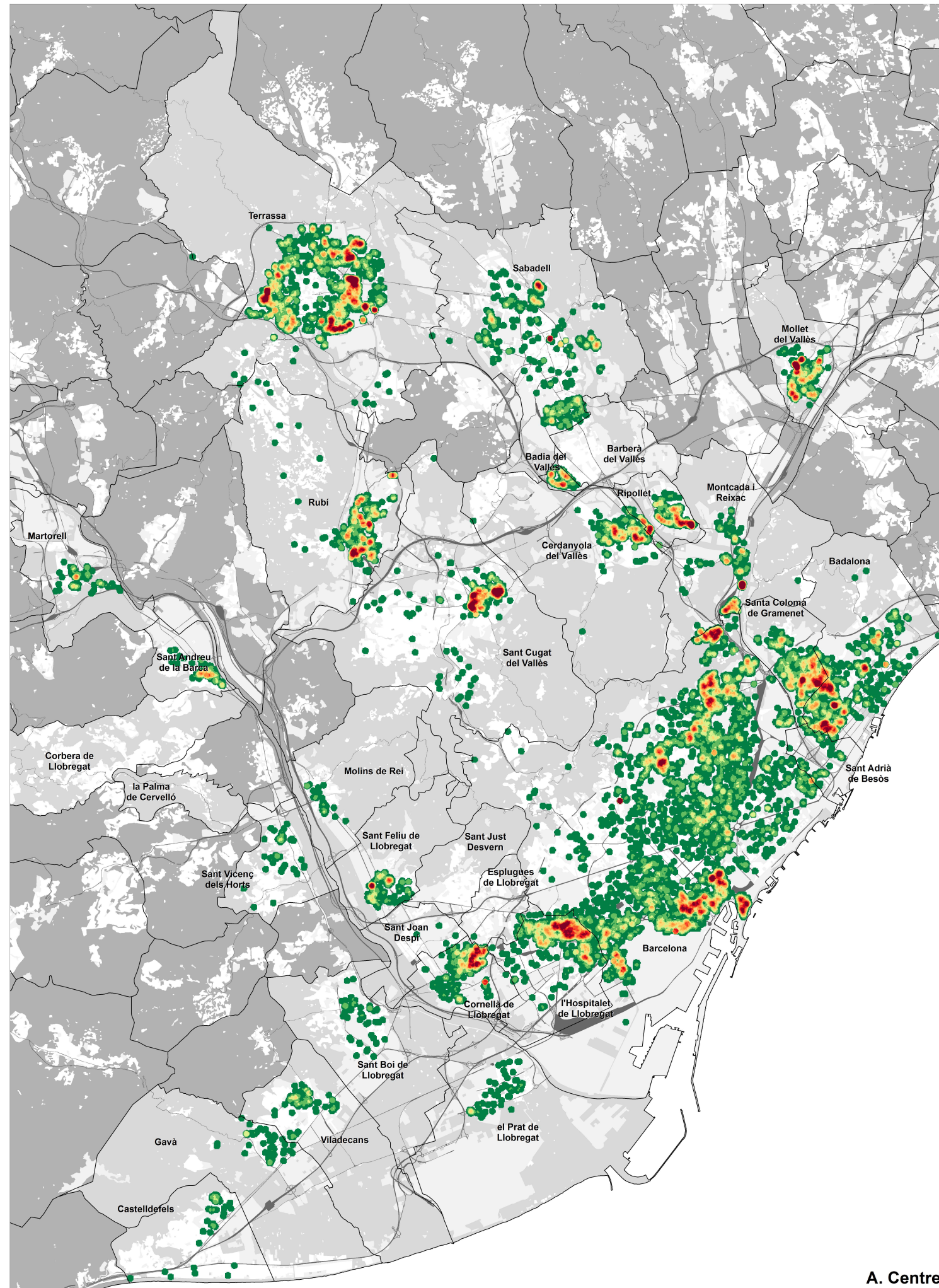
- menys de 1
- de 1 a 2
- de 2 a 3
- de 3 a 4
- de 4 a 5
- de 5 a 6
- de 6 a 7
- de 7 a 8
- de 8 a 9
- més de 9

Municipis sense dades per l'any 2007:

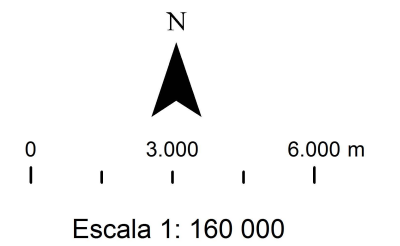
- CDB:
  - Esplugues de Llobregat
  - Sant Joan Despí
  - el Masnou
  - Premià de Mar
- CDSF:
  - Castelldefels
  - Corbera de Llobregat
  - Gavà
  - Martorell
  - Molins de Rei
  - la Palma de Cervelló
  - el Prat de Llobregat
  - Sant Just Desvern
  - Sant Vicenç dels Horts
- CDT:
  - Badia del Vallès
  - Barberà del Vallès

Figura 9. Mapa de densitat de llars ateses per Càritas, 2007. Elaboració pròpia.

Densitat de llars ateses, 2010

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa

Nombre de llars ateses per hectàrea

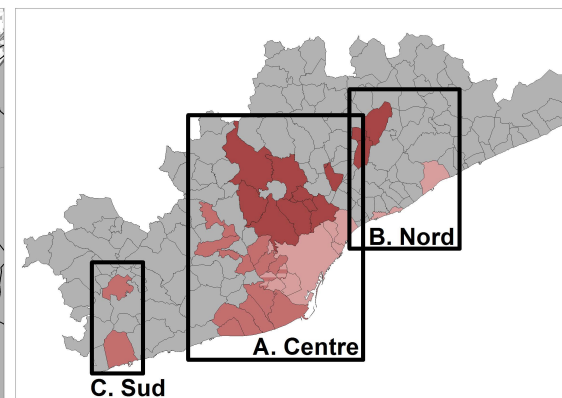
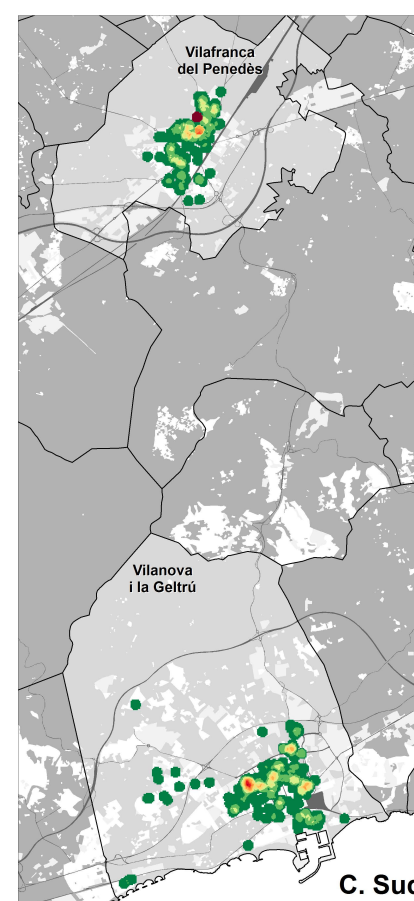
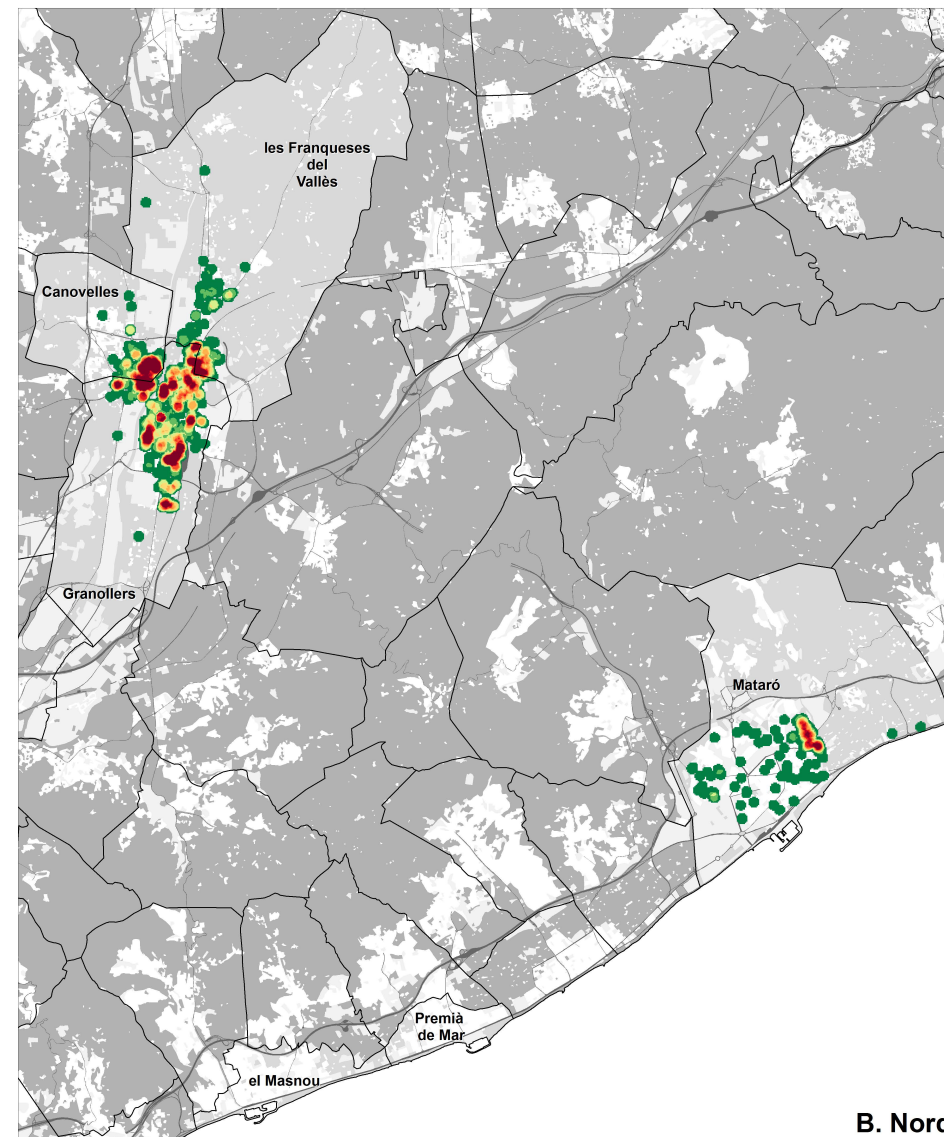
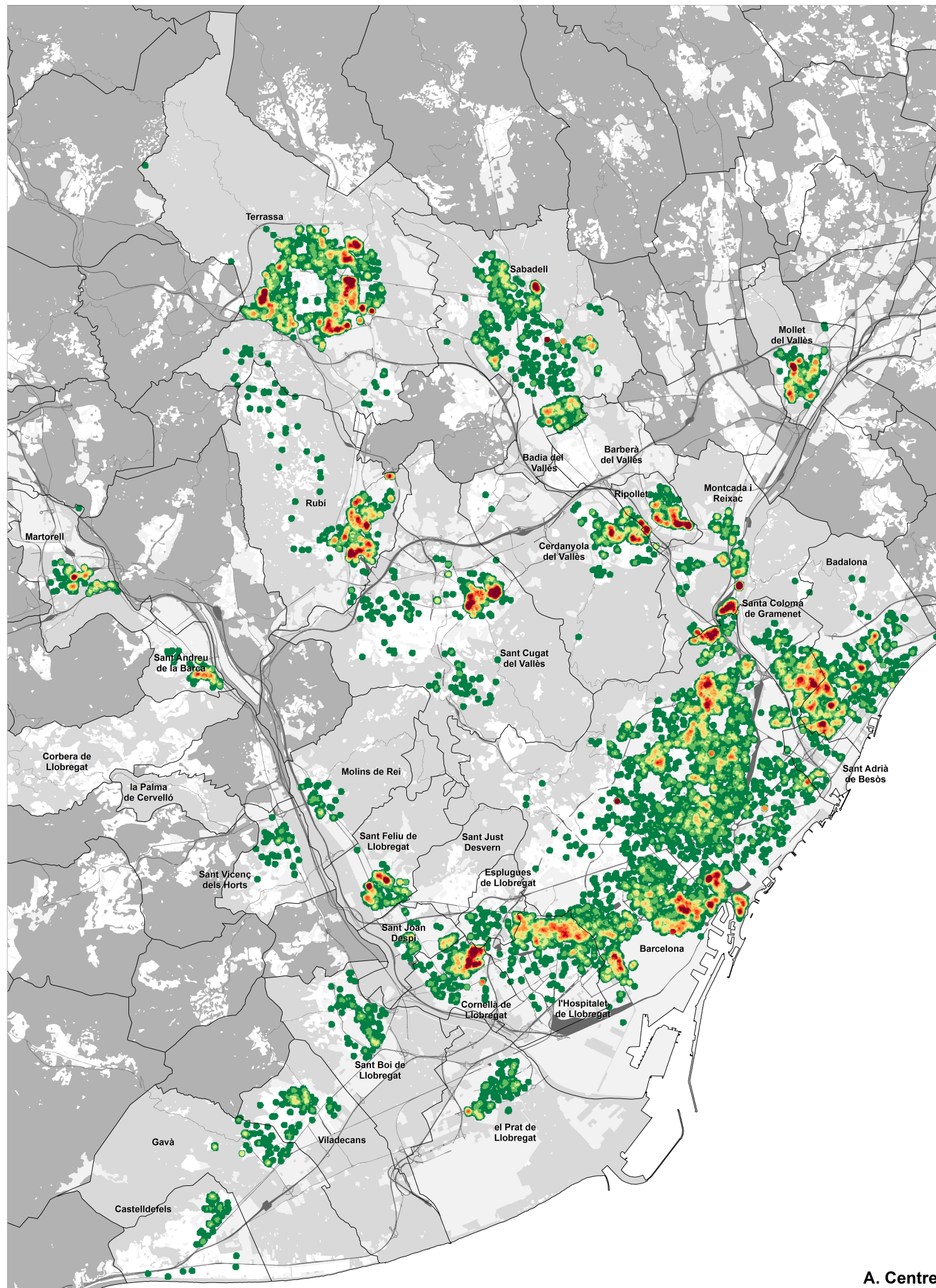
- menys de 1
- de 1 a 2
- de 2 a 3
- de 3 a 4
- de 4 a 5
- de 5 a 6
- de 6 a 7
- de 7 a 8
- de 8 a 9
- més de 9

Municipis sense dades per l'any 2010:

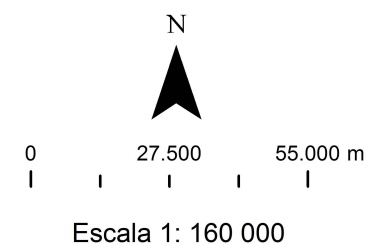
- CDB:
  - el Masnou
  - Premià de Mar
- CDSF:
  - Corbera de Llobregat
  - la Palma de Cervelló
  - Sant Just Desvern
- CDT:
  - Barberà del Vallès

Figura 10. Mapa de densitat de llars ateses per Càritas, 2010. Elaboració pròpia.

Densitat de llars ateses, 2013*

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa

Nombre de llars ateses per hectàrea

- menys de 1
- de 1 a 2
- de 2 a 3
- de 3 a 4
- de 4 a 5
- de 5 a 6
- de 6 a 7
- de 7 a 8
- de 8 a 9
- més de 9

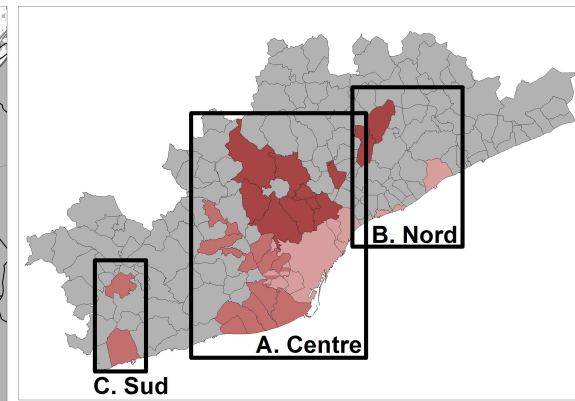
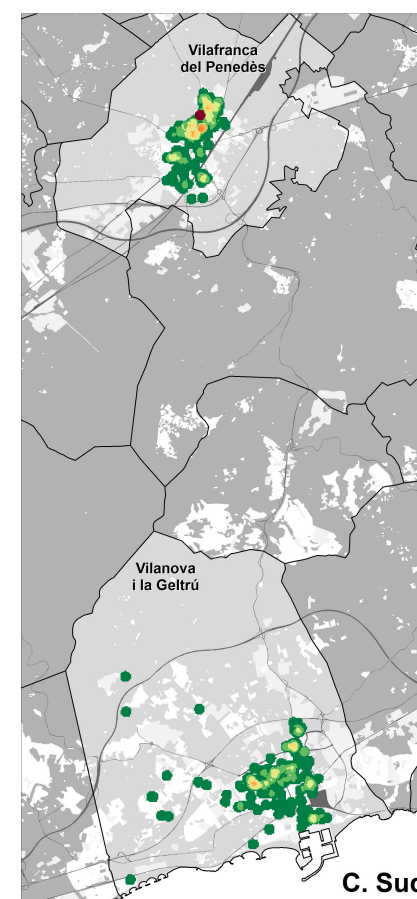
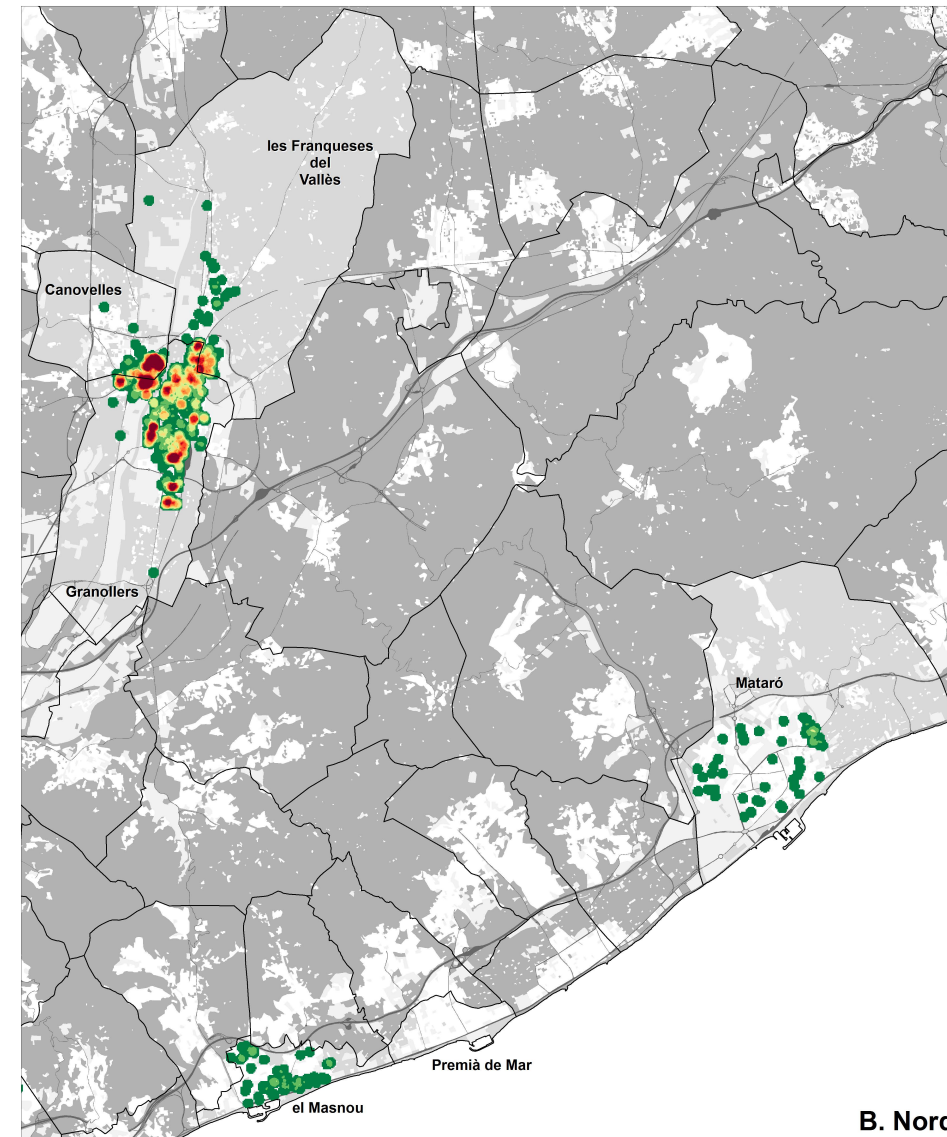
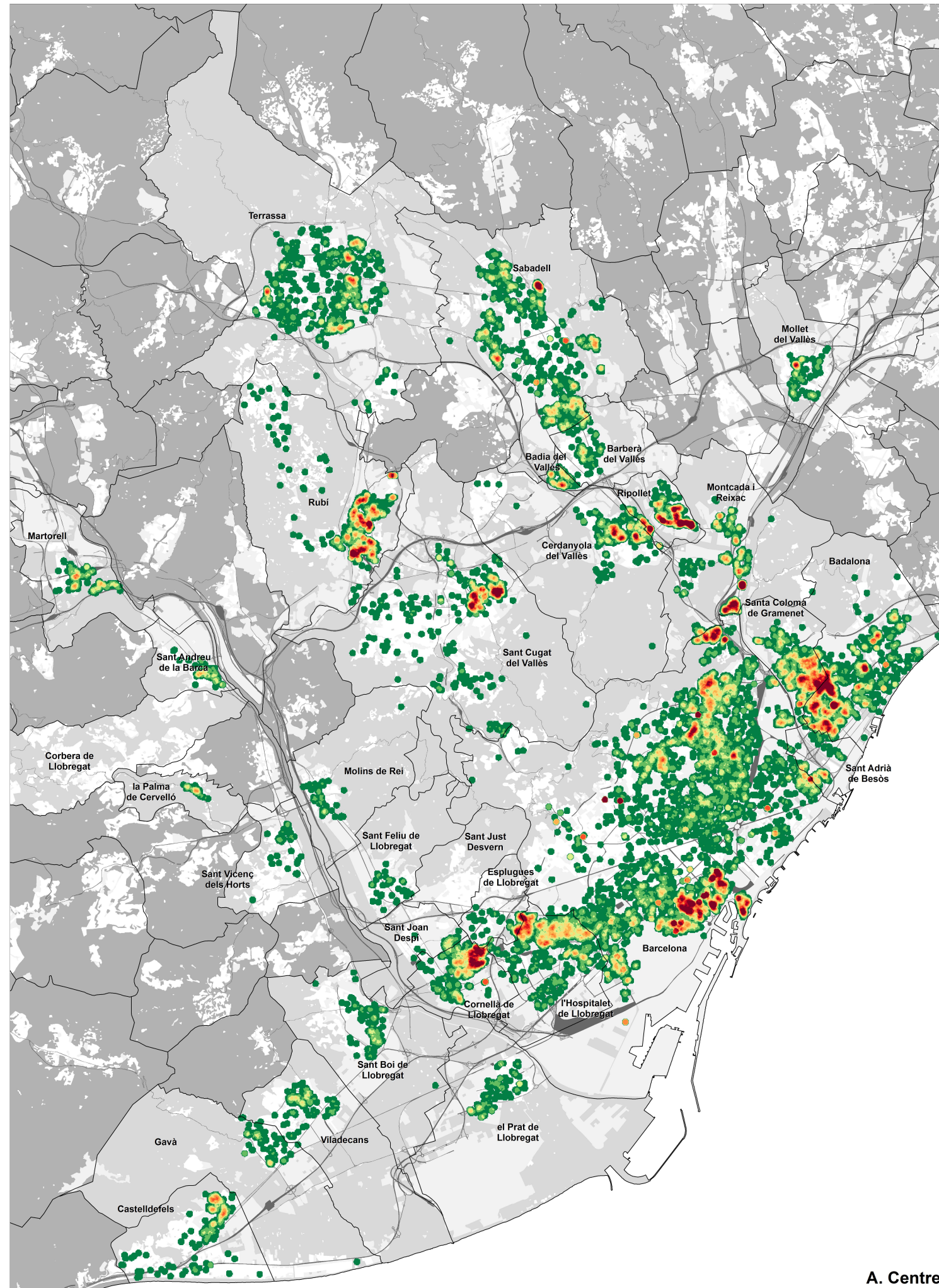
Municipis sense dades per l'any 2013:

- CDB:
  - el Masnou
  - Premià de Mar
- CDSF:
  - Corbera de Llobregat
  - la Palma de Cervelló
  - Sant Just Desvern
- CDT:
  - Badia del Vallès
  - Barberà del Vallès

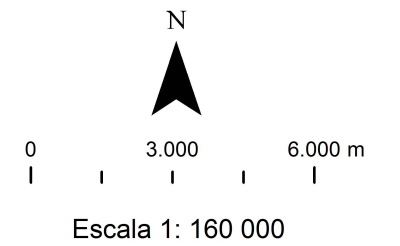
*en el cas de CDB, les dades són de l'any 2012

Figura 11. Mapa de densitat de llars ateses per Càritas, 2013*. Elaboració pròpia.

Densitat de llars ateses, 2016

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa

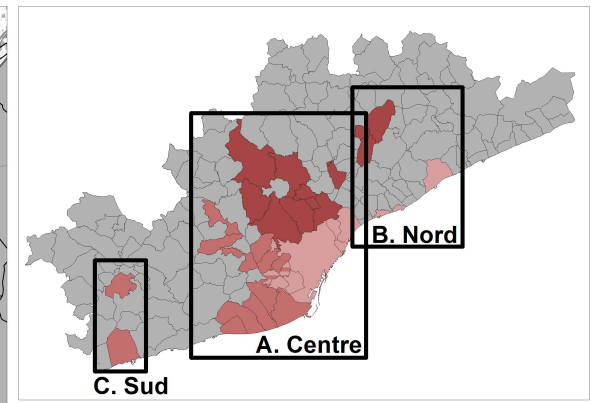
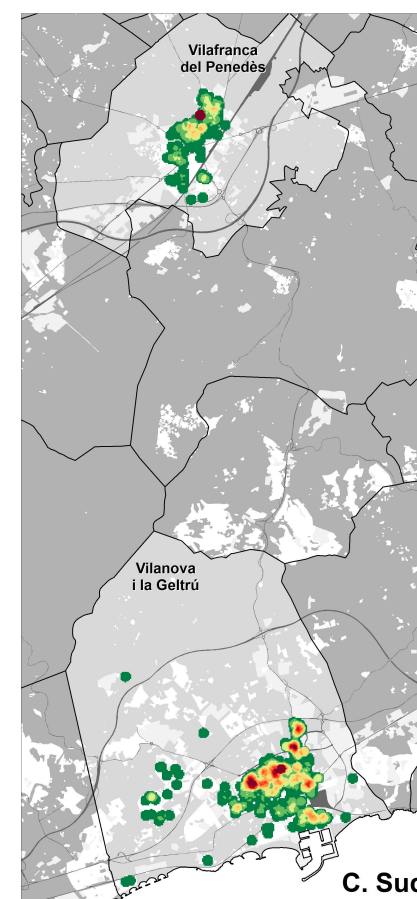
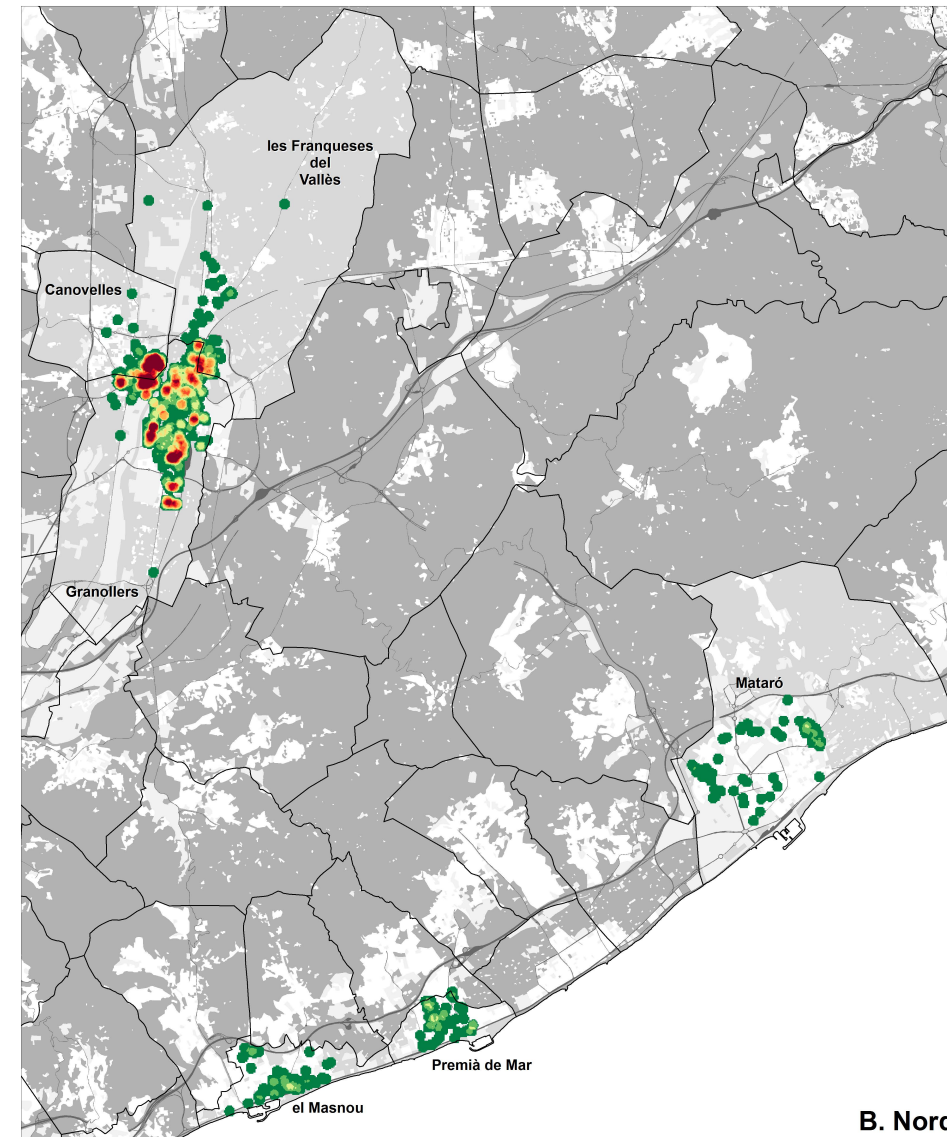
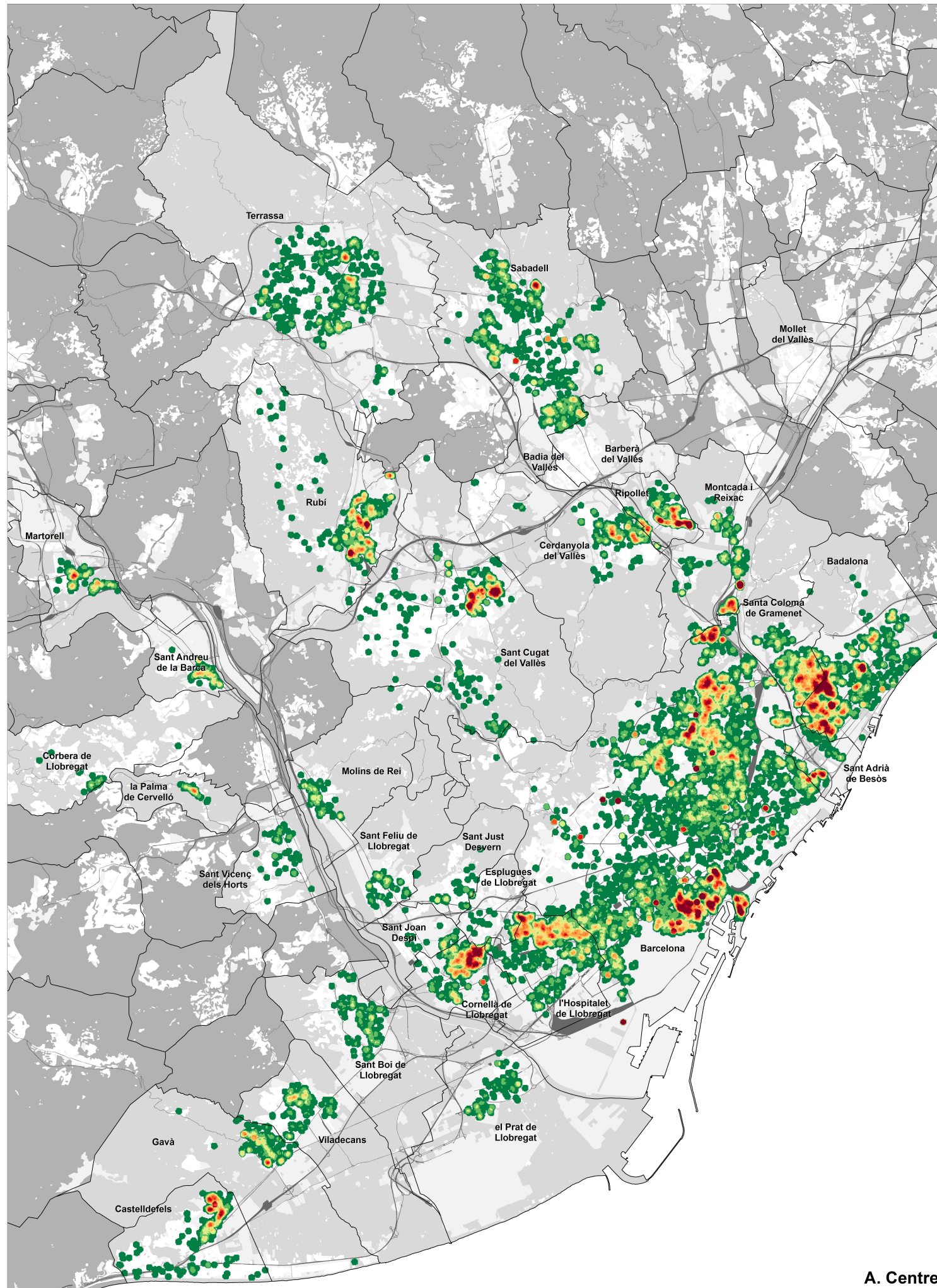
Nombre de llars ateses per hectàrea

- menys de 1
- de 1 a 2
- de 2 a 3
- de 3 a 4
- de 4 a 5
- de 5 a 6
- de 6 a 7
- de 7 a 8
- de 8 a 9
- més de 9

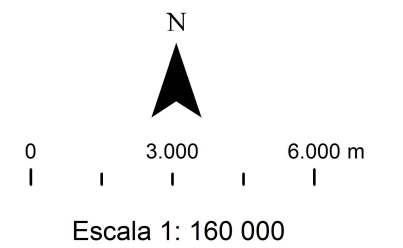
- Municipis sense dades per l'any 2016:
- CDB:
    - Premià de Mar
  - CDSF:
    - Corbera de Llobregat
    - Sant Just Desvern

Figura 12. Mapa de densitat de llars ateses per Càritas, 2016. Elaboració pròpia.

Densitat de llars ateses, 2017

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa

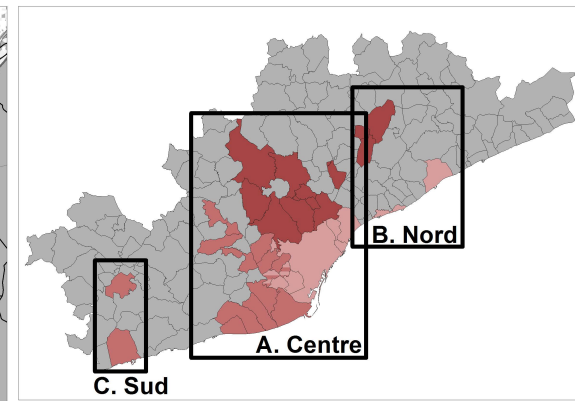
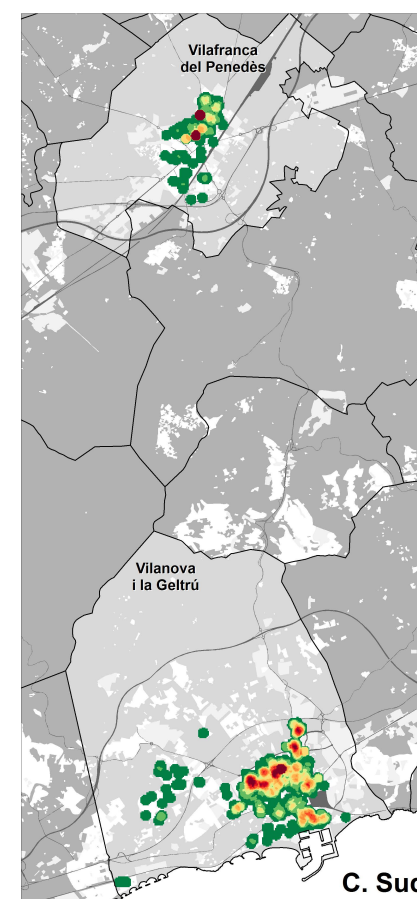
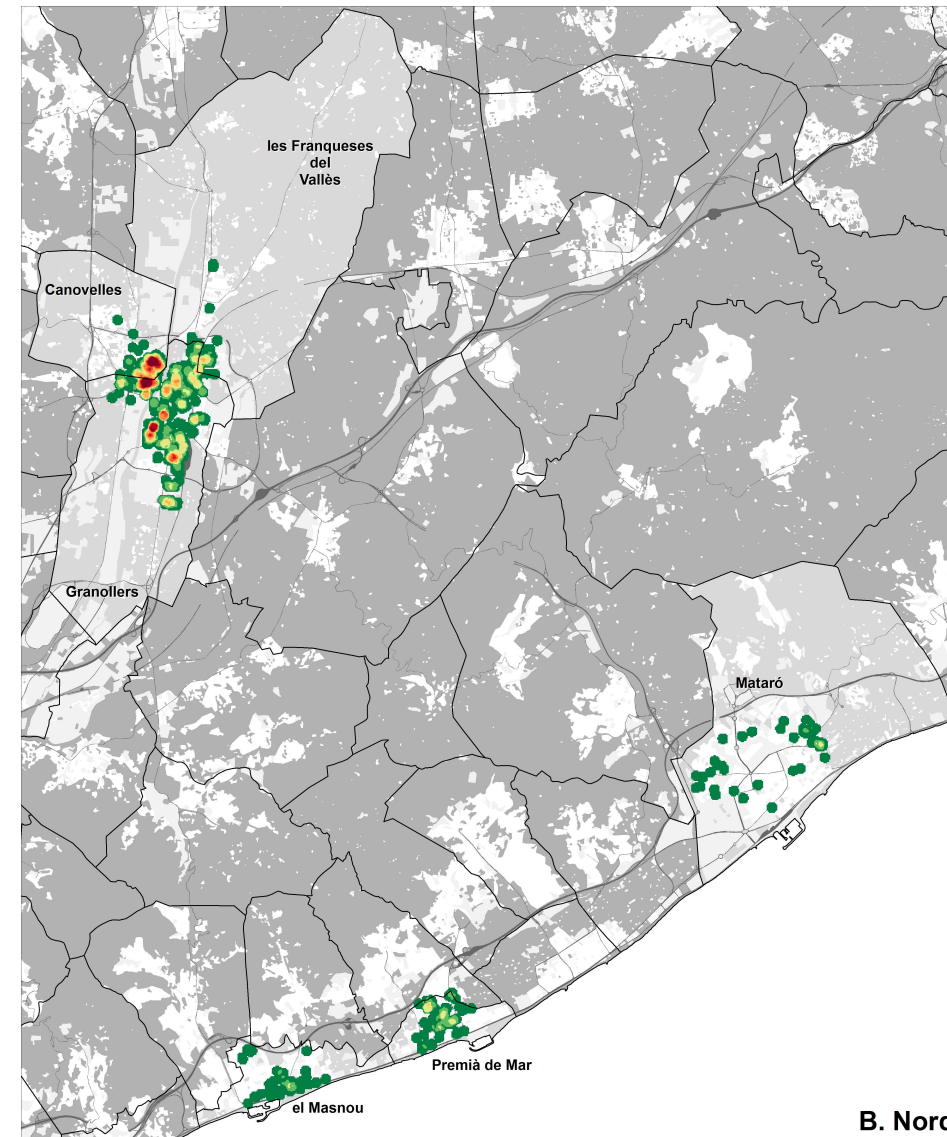
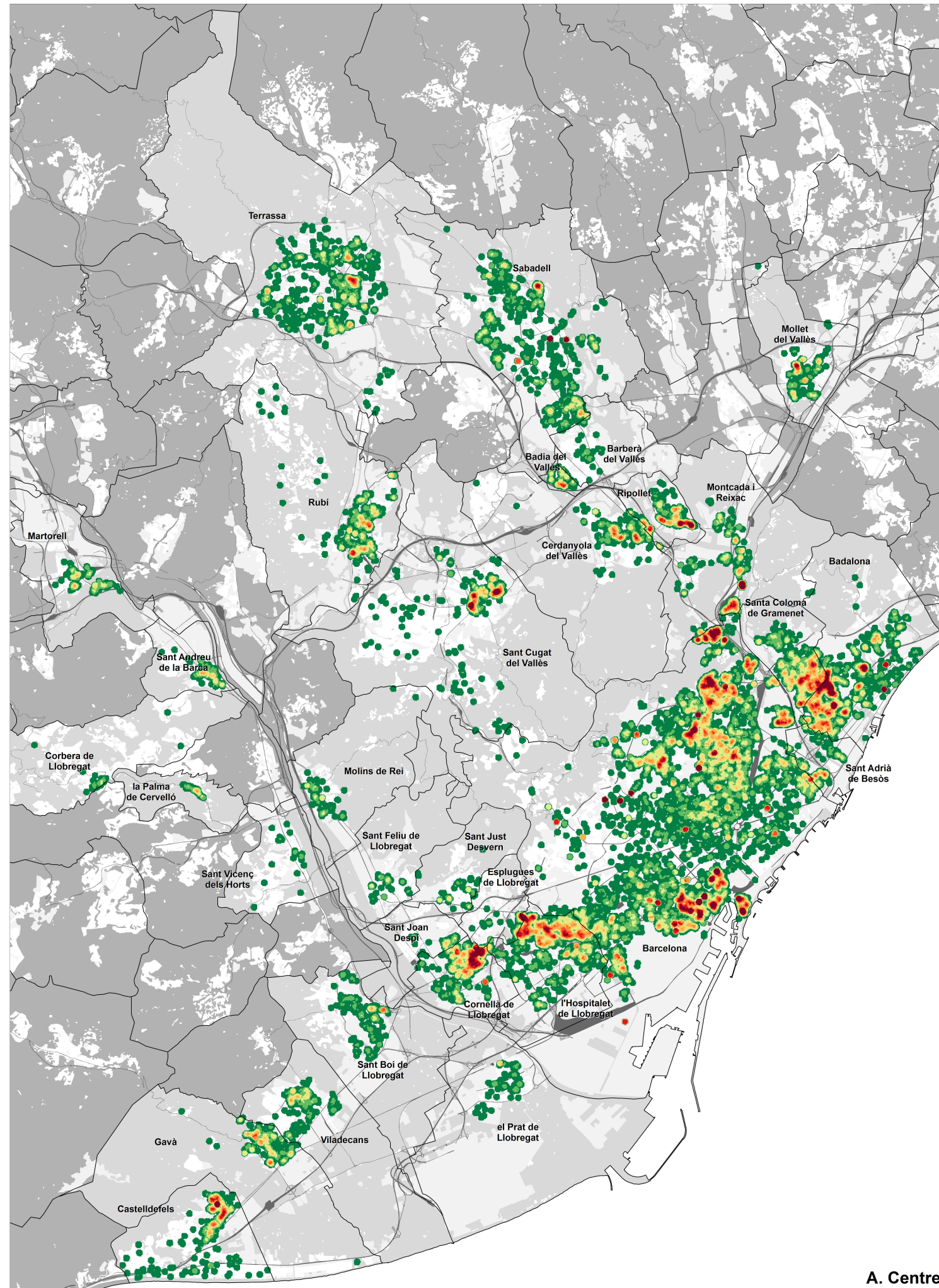
Nombre de llars ateses per hectàrea

- menys de 1
- de 1 a 2
- de 2 a 3
- de 3 a 4
- de 4 a 5
- de 5 a 6
- de 6 a 7
- de 7 a 8
- més de 9

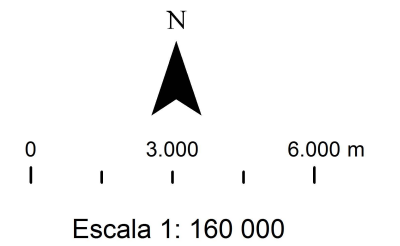
- Municipis sense dades per l'any 2017:
- CDT:
  - Badia del Vallès
  - Barberà del Vallès
  - Mollet del Vallès

Figura 13. Mapa de densitat de llars ateses per Càritas, 2017. Elaboració pròpia.

Densitat de llars ateses, 2018

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa

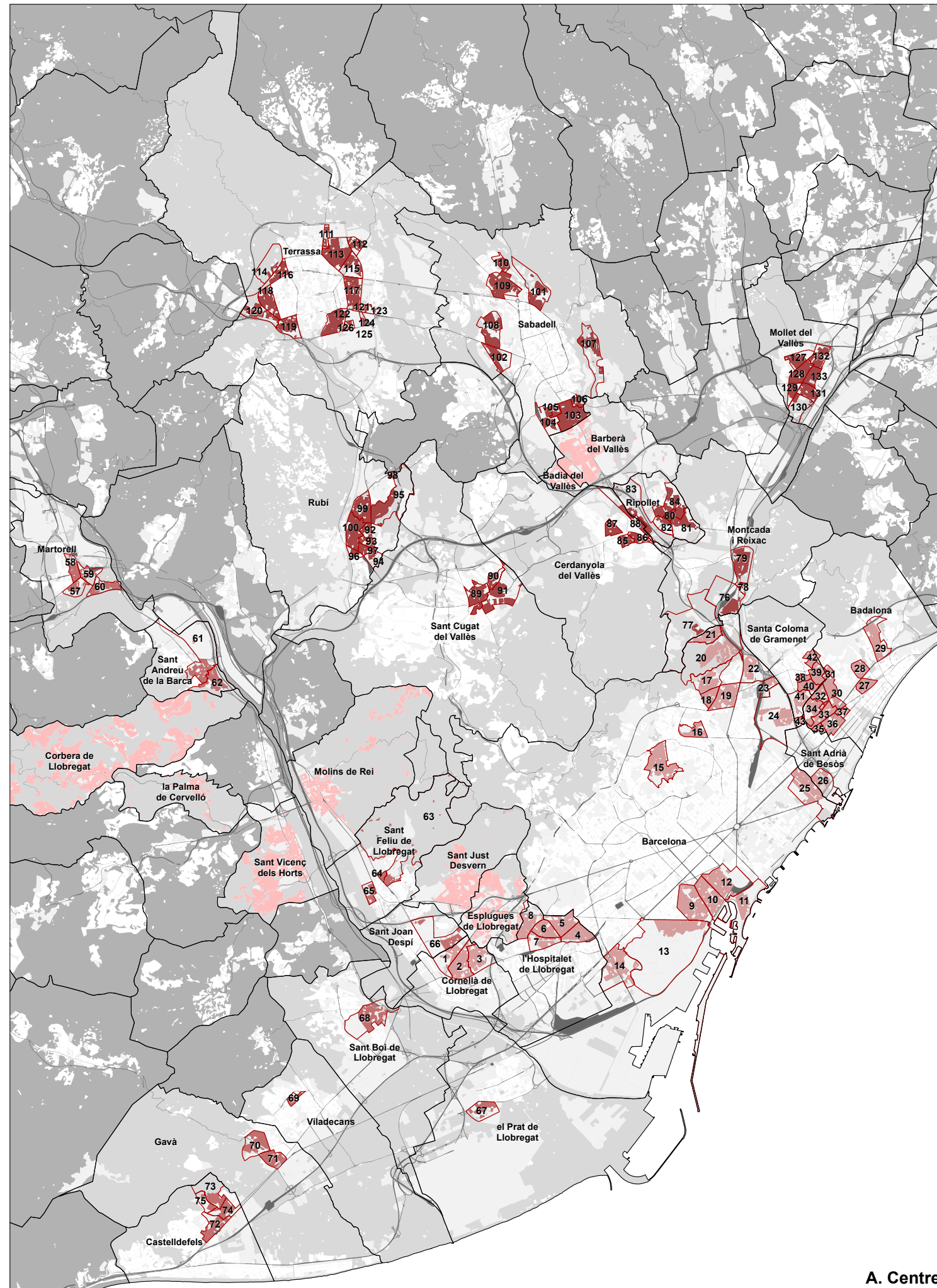

Nombre de llars ateses per hectàrea

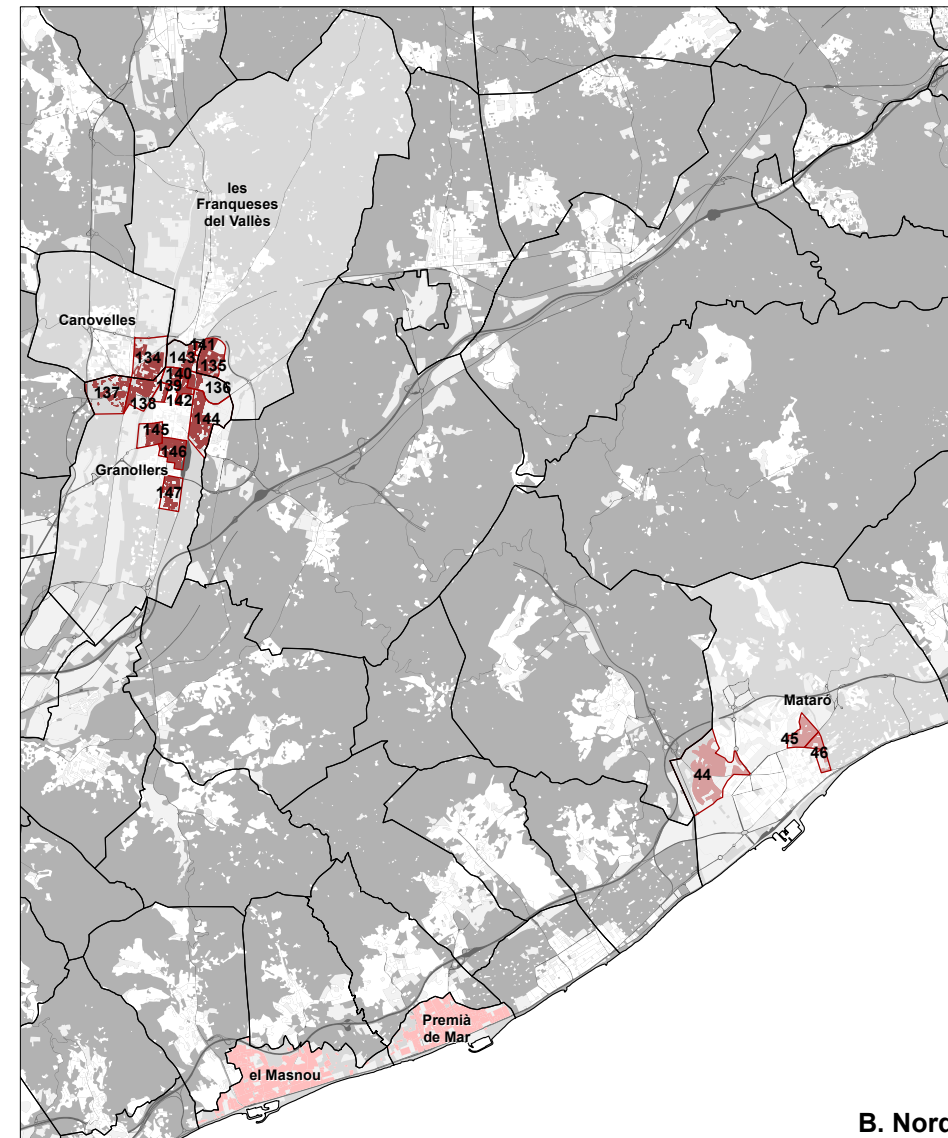
- menys de 1
- de 1 a 2
- de 2 a 3
- de 3 a 4
- de 4 a 5
- de 5 a 6
- de 6 a 7
- de 7 a 8
- de 8 a 9
- més de 9

Figura 14. Mapa de densitat de llars ateses per Càritas, 2018. Elaboració pròpia.

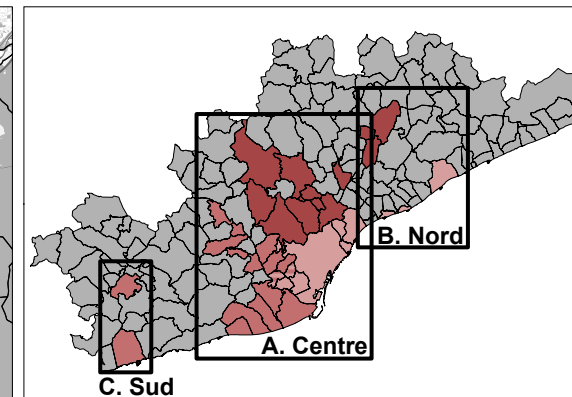
Barris amb gran densitat de llars ateses

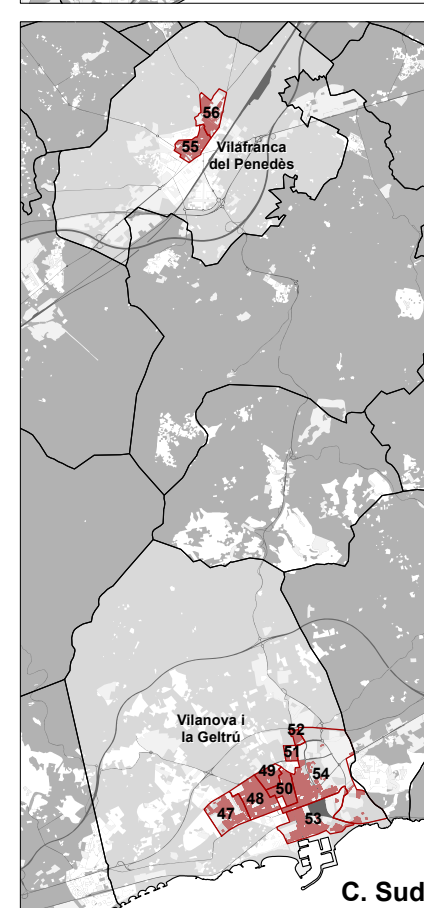
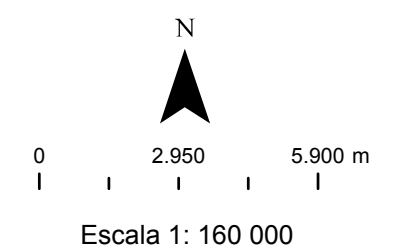
A. Centre

B. Nord

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa
- Límit i codi de barri
- Municipis amb poques atencions o atencions al conjunt del terme

C. Sud

BARRIS				
Cornellà de Llobregat (CDB)	Santa Coloma de Gramenet (CDB)	Viladecans (CDSF)	Sabadell (CDT)	Granollers (CDT)
1 el Pedró	38 Can Mariner	69 Montserratina	101 Can Puiggener	136 Granollers Nord
2 Gavarrà	39 Fondo	Gavà (CDSF)	102 els Merinals	137 Can Gili
3 Sant Ildefons	40 Santa Rosa	70 Bòbiles - Diagonal - Les Colomeres - Santa Teresa	103 la Creu de Barberà	138 Congost
4 l'Hospitalet de Llobregat (CDB)	41 el Raval	71 Can Serra Balet - Àngela Roca - Ausiàs Marc	104 Campomor	139 Ponent
5 la Torrassa	42 Llatí	Castelldefels (CDSF)	105 Espronceda	140 Hostal
6 la Florida	43 Safarejos	72 Centre	106 les Termes	141 Can Mònic
7 les Planes	44 Cerdanyola	Mataró (CDB)	107 Torre-Romeu	142 Joan Prim
8 la Pubilla Cases	45 Rocafonda	73 Vista Alegre	108 Can Rull	143 Liedoner
9 el Raval	46 El Palau - Escorxador	74 el Castell-Poble Vell	109 Ca n'Oriac	144 la Font Verda
10 el Barrí Gòtic	47 Vilanova i la Geltrú (CDSF)	75 Can Vinader	110 la Plana del Pintor	145 Sota el Camí Ral
11 la Barceloneta	48 Sant Joan	Montcada i Reixac (CDT)	Terrassa (CDT)	146 Sant Miquel
12 Sant Pere - Santa Caterina - la Ribera	49 Nucli Antic	76 Can Sant Joan	111 Can Tusell	147 Can Bassa
13 el Poble Sec	50 CentreVila	77 Can Cuyàs	112 Sant Llorenç	
14 la Marina de Port	51 l'Armanyà	78 la Ribera	113 Sant Pere Nord	
15 el Carmel	52 Tacó	79 Montcada Centre	114 Can Boada del Pi	
16 el Turó de la Peira	53 Barri de Mar	80 Centre	115 Egara	
17 les Roquetes	54 la Geltrú	81 Can Mas	116 Can Boada Casc Antic	
18 Verdun	55 Centre Vila	82 Maragall	117 Ca n'Anglada	
19 la Prosperitat	56 l'Espirall	83 Can Tiana-Pont Vell	118 la Maurina	
20 Torre Baró	57 Martorell (CDSF)	84 Sant Andreu	119 la Cogullada	
21 Ciutat Meridiana	58 el Pla	Cerdanyola del Vallès (CDT)	120 Roc Blanc	
22 la Trinitat Vella	59 Can Carreres	85 Centre	121 Montserrat	
23 Baró de Viver	60 la Vila	86 les Fontetes	122 Can Palet	
24 el Bon Pastor	Sant Andreu de la Barca (CDSF)	87 Banús - Bonasort	123 Vilardell	
25 el Besòs - el Maresme	61 Centre	88 Carretera de Barcelona	124 Xúquer	
26 la Mina	62 Estació	Sant Cugat del Vallès (CDT)	125 Can Palet II	
27 el Raval	Sant Feliu de Llobregat (CDSF)	89 Nucli Antic	126 Guadalupe	
28 Sant Crist de Can Cabanyes	63 Can Calders	90 Sant Francesc	Mollet del Vallès (CDT)	
29 Bufalà	64 la Salut	91 Torreblanca - Can Magí - el Coll	127 la Plana Liedó	
30 la Salut	65 Falguera	Rubi (CDT)	128 Col·legis Nous	
31 la Pau	Sant Joan Despí (CDSF)	92 la Plana de Can Bertran	129 Estació del Nord	
32 Sant Joan de Llefià	66 les Planes	93 el Progrés - Rubí 2000	130 el Calderí	
33 Sant Mori de Llefià	67 el Prat de Llobregat (CDSF)	94 25 de Setembre	131 Estació de França	
34 Sant Antoni de Llefià	68 Centre	95 Ca n'Oriol	132 Can Pantiquet	
35 Artigas		96 les Torres	133 Centre	
36 Sant Roc		97 el Progrés - Rubí 2000	134 Canovelles (CDT)	
37 Congrés		98 el Pinar	135 la Barrada Nova	
		99 Zona Nord	les Franqueses del Vallès (CDT)	
		100 Centre	136 Bellavista	

Figura 15. Mapa dels barris amb gran densitat de llars ateses per Càritas. Elaboració pròpia.

3.2. Les llars ateses al 2018. Característiques generals de les llars i les persones ateses

Les dades de Càritas, a més de l'adreça que permet localitzar el lloc de residència dels atesos, també aporten informació sobre diferents aspectes de la llar que rep l'ajuda d'aquesta entitat social, tals com la seva tipologia o el tipus i el règim de tinença de l'habitatge on resideixen. També es possible obtenir detalls sobre les persones que componen aquestes llars com l'edat, el sexe, el lloc de naixement, la nacionalitat i la ciutadania.

Per resumir aquestes dades s'han elaborat una sèrie d'infografies que les sintetitzen, així com uns mapes temàtics per tal d'observar les diferències de tipologies que es produeixen a nivell territorial. La informació que consta en els gràfics i la cartografia és la d'aquelles llars ateses l'any 2018 que han pogut ser geocodificades, així com les dades de les persones que hi estan associades. Per tant, s'analitzen un total de 19.533 llars que estan compostes per un total de 35.118 persones, de les quals en corresponen 12.128 a CDB (20.203 persones), 2.931 a CDSF (5.489 persones) i 4.474 a CDT (9.426 persones).

En la figura 16, hi ha la classificació general de les llars ateses pel conjunt de les tres Càritas segons el tipus de llar. Del total de llars ateses analitzades, els tipus que representen una major proporció són les persones soles, seguides de les parelles amb fills, les llars monoparentals i les llars sense relació de parentiu. La resta de tipus de llars (amb altres relacions de parentiu, les parelles sense fills i les llars sense dades) representen un 17% conjuntament però, individualment, cada una representa una proporció inferior al 10% del total de llars ateses.

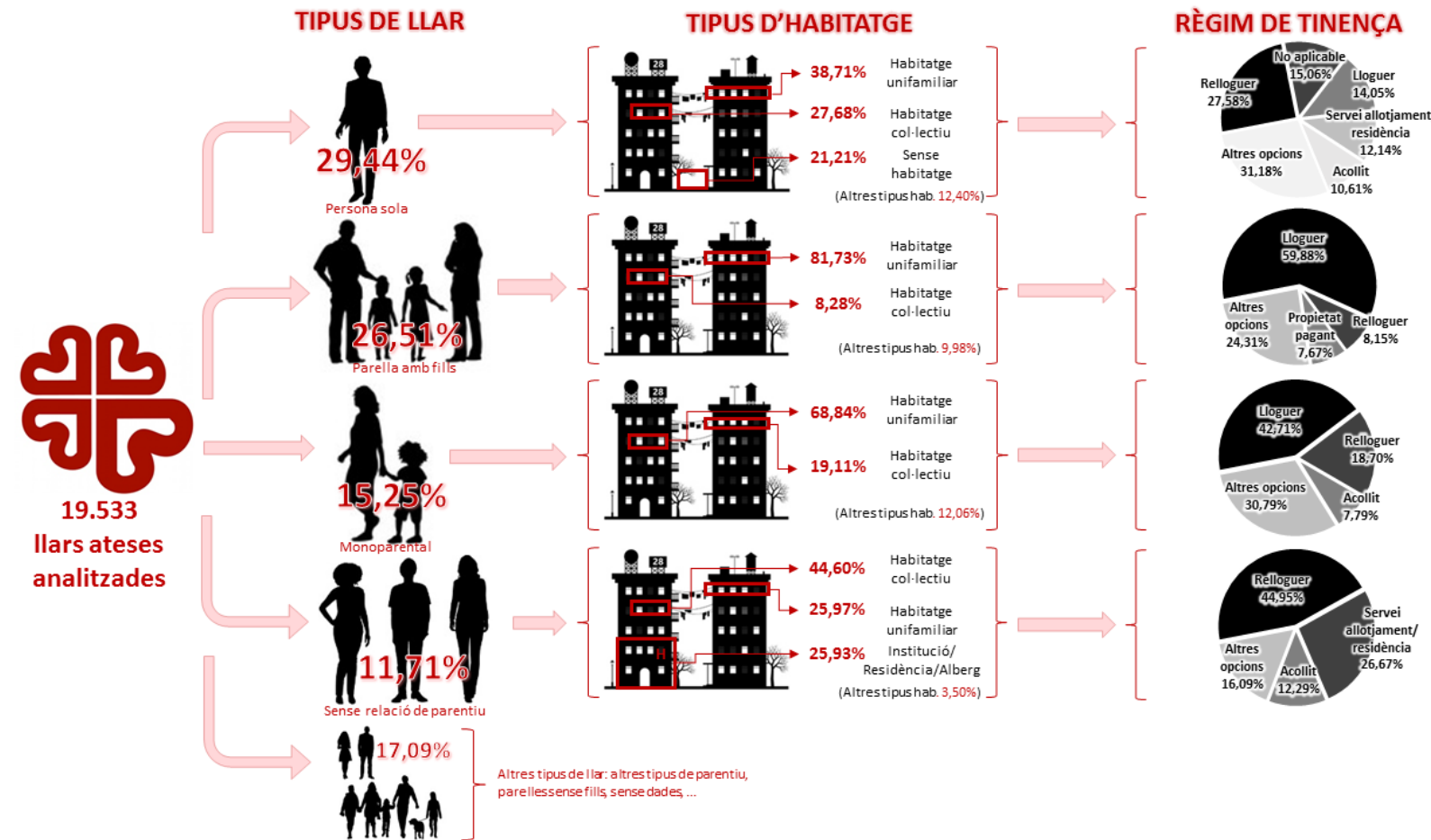

Figura 16. Classificació de les llars ateses a CDB, CDT i CDSF, en conjunt, a l'any 2018. Elaboració pròpia.

Com es pot observar, en cada tipus de llar, els tipus d'habitatge majoritaris i els règims de tinença, així com els seus respectius percentatges varien notablement. En el cas de les persones soles, prop del 40% viuen en habitatges unifamiliars (pisos, cases), un 27,68% en habitatges col·lectius (habitacions senceres o compartides), i més del 21% són persones que no tenen habitatge. En aquest cas, es detecta que el règim de tinença més rellevant és el del relloguer (30,05%), però també destaquen les persones que viuen de lloguer, en serveis d'allotjament o residències, o acollides. El règim "No aplicable" (15,06%) fa referència a les persones sense llar i a les que viuen en infrahabitatges.

Les parelles amb fills presenten una situació molt diferent ja que una àmplia majoria (81,73%) viuen en habitatges unifamiliars en règim de lloguer (59,88%). Les llars monoparentals tenen un patró molt similar a les parelles amb fills però, en aquestes, els percentatges dels habitatges unifamiliars (68,84%) i el lloguer (42,71%) descendeixen, atorgant un paper més destacat als habitatges col·lectius (19,11%) i al règim de relloguer (18,70%).

Per últim, hi ha el grup format per les unitats familiars sense relació de parentiu on la tipologia d'habitatge varia notablement: el 44,60% d'aquestes llars viu en habitatges col·lectius, un 25,97%, en habitatges unifamiliars i un altre 25,93% en institucions, residències o albergs. Pel que fa al règim de tinença, consegüentment, els majoritaris són el relloguer (44,95%), els serveis d'allotjament (26,67%) i els acolliments (12,29%).

Aquests patrons varien notablement a cada una de les diòcesis, i és per això que en els següents apartats s'analitzaran les característiques de les llars i les persones que les componen d'una manera més detallada a cada un dels seus àmbits.

3.2.1. Les llars ateses a la Diòcesi de Barcelona

En la infografia que detalla les característiques de les 12.128 llars ateses analitzades de la Diòcesi de Barcelona (figura 17), es pot observar que més d'una quarta part de les llars ateses són unipersonals (27,77%), seguides per les parelles amb fills (21,96%), les llars sense relació de parentiu (17,17%) i les monoparentals (13,03%).

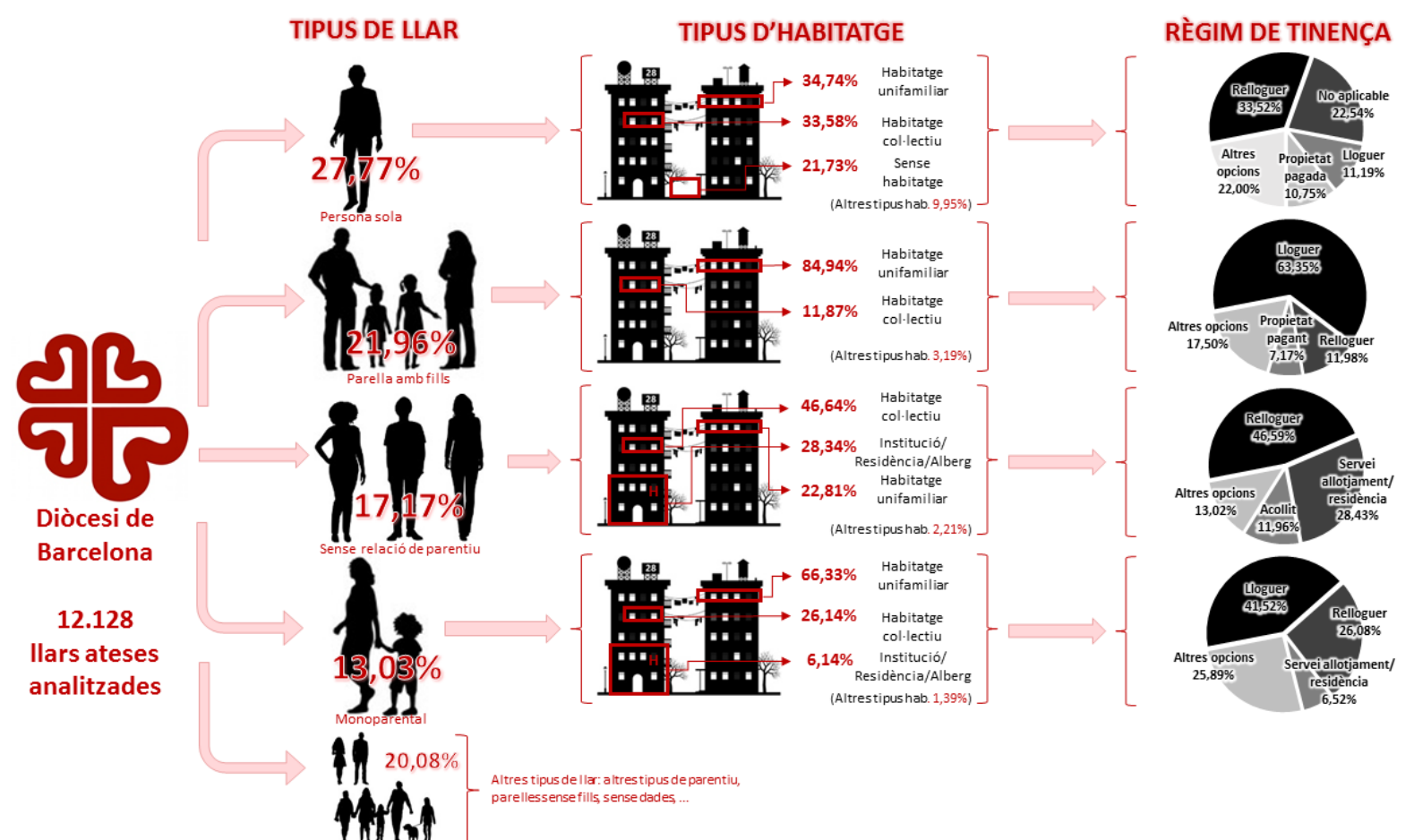

Figura 17. Classificació de les llars ateses a CDB a l'any 2018. Elaboració pròpia.

Observant detalladament el tipus d'habitatge principal de les persones soles, els que representen un major pes són els habitatges unifamiliars i els col·lectius (34,74% i 33,58, respectivament), mentre que el pes que representen les persones que no tenen habitatge augmenta respecte el conjunt de Càritas fins a un 21,73%. En el cas del règim de tinença, el que té un pes més important és el del relloguer (35,52%), seguit dels "No aplicables" dels sense llar (22,54%), el lloguer (11,19%) i la propietat pagada⁴ (10,75%).

⁴ Es distingeixen dos tipus de propietats en l'apartat del règim de tinença: aquelles que ja estan pagades i les que s'estan pagant, és a dir, aquelles sobre les que hi ha una hipoteca.

Les parelles amb fills viuen de manera molt majoritària en habitatges unifamiliars (84,94%) i en règim de lloguer (63,35%). De forma molt secundària viuen en habitatges col·lectius (11,87%) i en règims de relloguer (11,98%) o de propietats que s'estan pagant (7,17%).

Les llars sense relació de parentiu viuen, bàsicament, en 3 tipus d'habitatges: els col·lectius (46,64%), en institucions, residències o albergs (28,34%) i en habitatges unifamiliars (22,81%). Els règims de tinença més destacats són el relloguer (46,59%), els serveis d'allotjament o de residència (28,43%) i l'acolliment (11,96%).

Finalment, les llars monoparentals, com les parelles amb fills, són llars que viuen, principalment, en habitatges unifamiliars (66,33%) i en règim de lloguer (41,52%). En aquest cas, però, el pes dels habitatges col·lectius i el règim de relloguer són molt més destacables (26,14% i 26,08%, respectivament). També apareix una altra tipologia d'habitatge amb el seu règim de tinença associat que són les institucions, residències o albergs amb règim de servei d'allotjament o residència (6,14%, i 6,52%, respectivament).

En la figura 18, es detalla l'estructura d'edat i sexe de les 20.203 persones que conformen les llars analitzades. A la part superior hi ha els gràfics generals del conjunt de les persones ateses per CDB. Pel que fa a les edats, destaquen com a grups amb més presència les persones adultes i els infants de fins a 14 anys. En el cas dels homes destaca el fet que només representen una proporció major que les dones en el grup d'edat dels 0 als 19 anys, mentre que les dones tenen un pes major en les edats adultes i en la tercera edat. Un 56,89% de les persones ateses són dones mentre que un 42,94% són homes⁵.

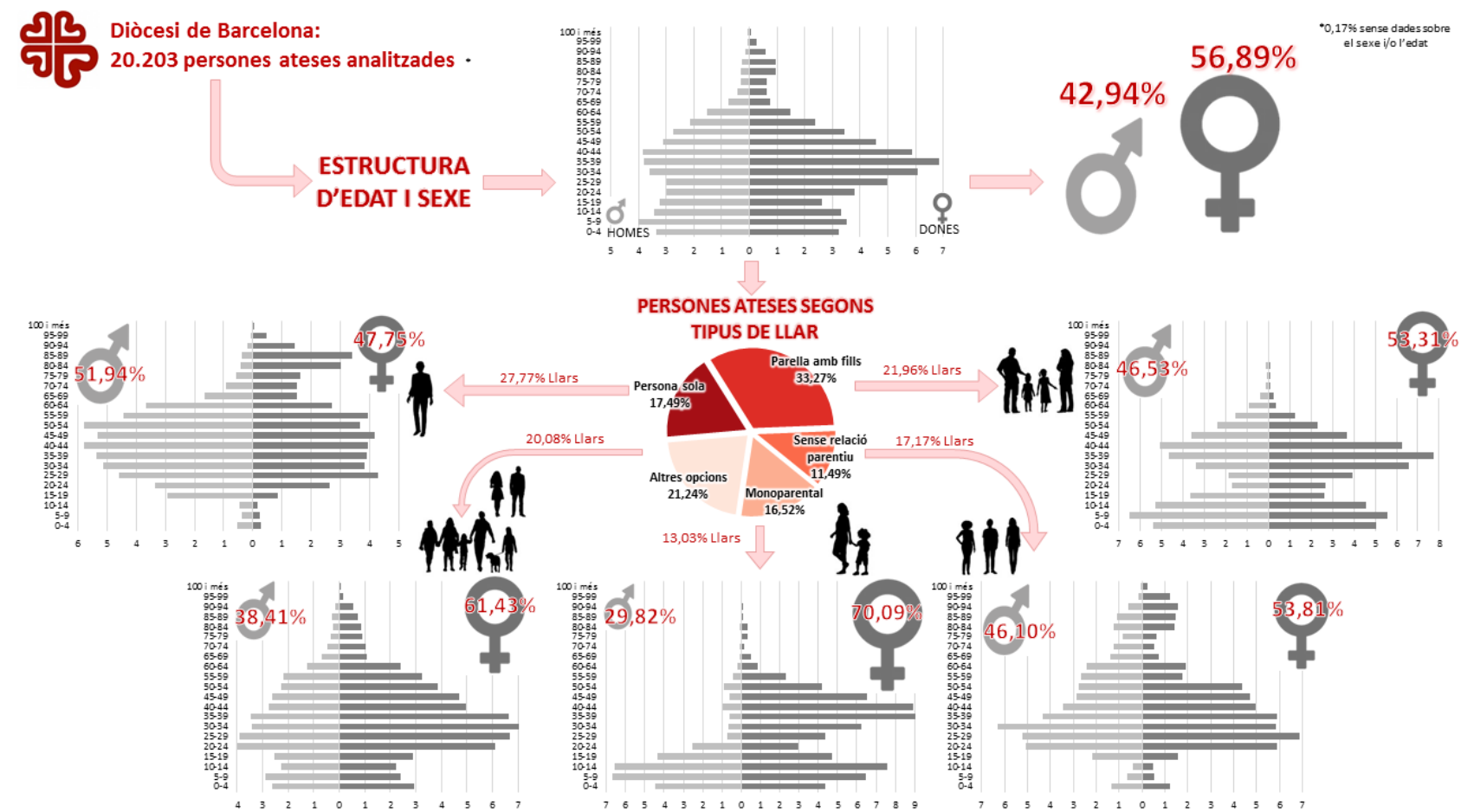

Figura 18. Persones ateses a CDB a l'any 2018 segons estructura d'edat i sexe. Elaboració pròpia.

⁵ No es disposa de dades de sexe i/o edat sobre el 0,17% restant de les persones ateses analitzades.

La part central i inferior de la figura 18 detalla l'estructura d'edats segons el tipus de llar. El gràfic circular de sectors permet percebre que el percentatge que representen les persones ateses segons el tipus de llar és força diferent del pes de cada una de les tipologies sobre el total de llars ateses. Així, mentre que les persones soles representen un 27,77% de les llars, només representen un 17,49% de les persones ateses. Amb la resta de tipologies familiars també s'aprecien variacions, com el major percentatge que representen les persones que formen part de llars de parelles amb fills o monoparentals.

D'aquest gràfic circular en surten unes fletxes que relacionen cada tipus de llar amb la seva estructura. S'observen diferències importants pel que fa a la distribució d'edat i sexe de cada tipologia de llar, cosa que es pot apreciar de manera detallada analitzant la figura 18.

Les persones soles són l'únic tipus de llar on hi ha més homes que dones atesos. Entre els nens i els adults (de 0 a 64 anys) els homes són més nombrosos, però aquesta tendència s'inverteix a partir de 65 anys, on les persones ateses són dones de manera molt majoritària.

Quant a les parelles amb fills, les dones tenen més presència que els homes, i l'estructura d'edats està formada, bàsicament, per infants i per adults de fins a 49 anys.

Les llars sense relació de parentiu també tenen més presència femenina, les edats més destacades són les adultes (entre 20 i 64 anys) i hi destaca una presència important de població de més de 80 anys, segurament vinculada als centres residencials per gent gran.

Les llars monoparentals són les que experimenten una diferència entre gèneres més destacada. Les dones representen més del 70% de les persones ateses d'aquest grup, i s'aprecia clarament que els homes només tenen un paper rellevant en les edats d'infantesa i joventut. Les dones, també presents en aquestes edats primerenques, són les adultes protagonistes, és a dir, les mares i responsables d'aquestes llars monoparentals. Així es pot afirmar que, d'entre aquest tipus de llars ateses per Càritas, són clarament i majoritàriament les monoparentals femenines les que més atencions sol·liciten i, per tant, les que són més vulnerables.

Per últim, a la resta de tipologies (altres tipus de parentiu, parelles sense fills o llars sense dades), la proporció femenina també és molt superior a la masculina. Pel que fa a les edats, el grup que té un pes major és el de la població adulta, on destaquen, especialment, les dones de 20 a 39 anys.

La següent infografia (figura 19) mostra el lloc de naixement i la nacionalitat de les 20.203 persones ateses per CDB. Els països que apareixen acolorits són aquells que CDB va registrar com a països on havien nascut aquestes persones. Cada gràfic representa un àmbit geogràfic i les barres es refereixen al percentatge de persones que tenen aquell àmbit com a lloc de naixement (barra llisa) o com a nacionalitat (barra puntejada). Les dues primeres columnes fan referència al total de les persones analitzades i les altres estan classificades segons el tipus de llar. Cal tenir en compte, en aquest cas, que només es disposava de les categories de nacionalitat espanyola, comunitària o extracomunitària, fet que provoca un elevat percentatge de dades desconegudes sobre les nacionalitats (barres grises), així com la no presència de barres referents a les nacionalitats en els àmbits de la resta d'Europa, Àsia i Oceania, Àfrica i Amèrica.

Diòcesi de Barcelona:
20.203 persones ateses analitzades

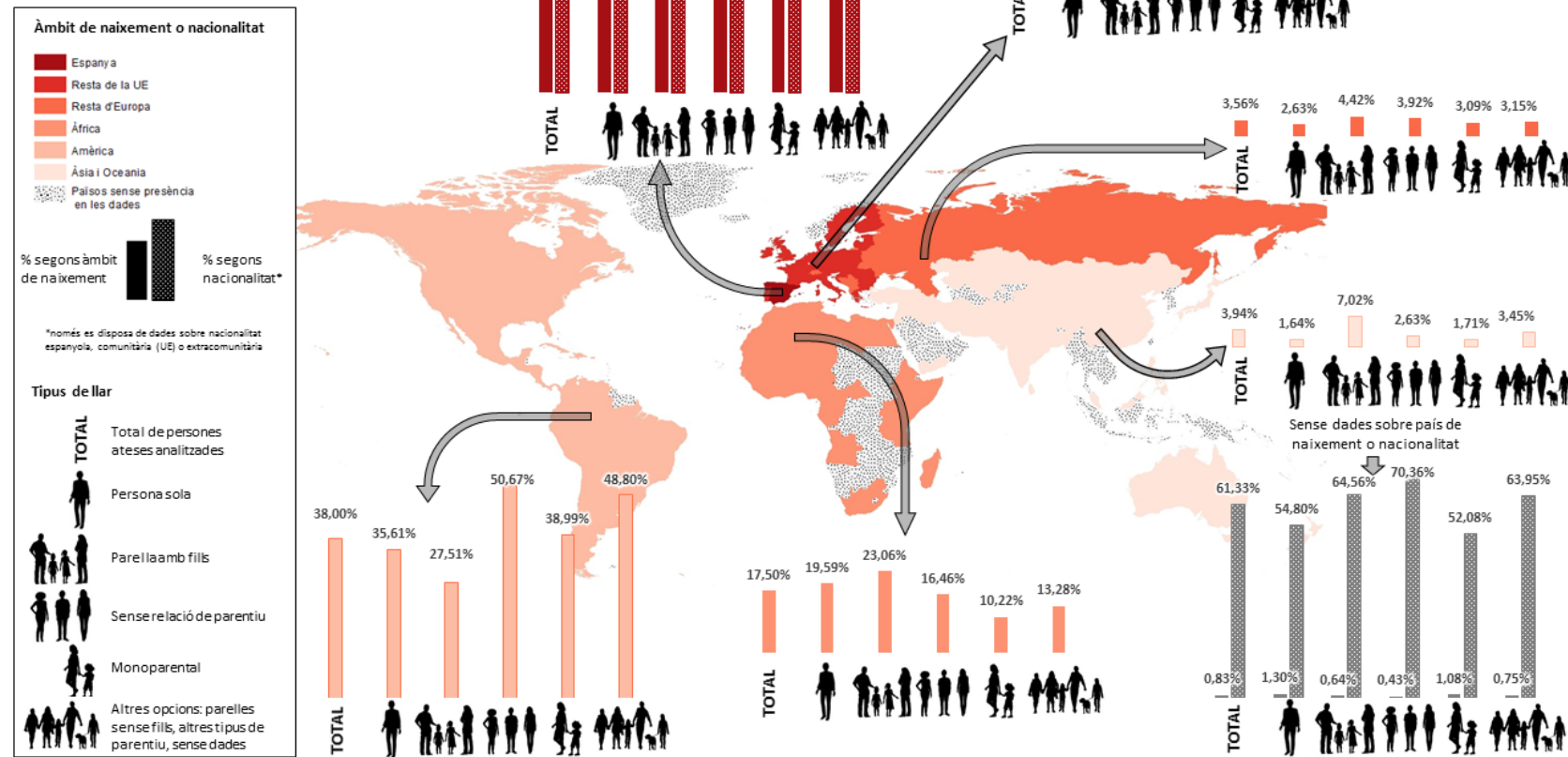

Figura 19. Àmbit de naixement i nacionalitat de les persones ateses a CDB a l'any 2018. Elaboració pròpia.

En referència al conjunt de les persones ateses, s'observa que l'àmbit de naixement principal és el continent americà amb un 38%, seguit d'Espanya amb un 33,51% i Àfrica amb un 17,50%. A molta distància, per sota del 4% els segueixen Àsia i Oceania, la resta d'Europa i, per últim la resta de la UE. Quant a les nacionalitats, s'observa que no es disposa de dades sobre el país de nacionalitat del 61,33% de les persones ateses. Les persones amb nacionalitat espanyola representen gairebé el 35% del total i les de la resta de la UE, prop del 4%.

Si s'analitza cada tipologia de llar per separat s'observen diferències rellevants. Els àmbits de naixement del grup de les persones soles segueixen l'ordre següent: Amèrica, Espanya, Àfrica, resta de la UE, resta d'Europa i Àsia i Oceania. Pel que fa a la nacionalitat, prop del 40% disposen de nacionalitat espanyola i un 7% d'algun país comunitari, mentre que per la resta (54,80%) no es disposa d'aquesta dada.

En el cas de les parelles amb fills, l'àmbit més destacat de naixement és l'estat espanyol amb prop d'un 35%, seguit dels països americans i africans, amb percentatges entre el 20 i el 30%. Els asiàtics representen un 7,02% de les persones ateses, i els segueixen els de la resta d'Europa i els comunitaris. Les persones amb nacionalitat espanyola representen més del 30% i els de la UE un 3,29%. No es disposa de dades sobre nacionalitat de més del 64% de les persones ateses.

Les llars sense relació de parentiu són majoritàriament formades per persones nascudes al continent americà, ja que representen més de la meitat dels atesos d'aquest grup. El segueixen a molta distància els nascuts a Espanya i Àfrica, i per sota del 4% els de la resta d'Europa, Àsia i Oceania i la resta de la UE. Més del 70% d'aquest grup no se sap a quin país està nacionalitzat, el 26,50% són espanyols i prop del 3% restant disposen de nacionalitat comunitària.

Les llars monoparentals estan formades, principalment per persones nascudes a Espanya o als països americans. El 18% restant el componen, per aquest ordre, africans, europeus de la resta d'Europa, asiàtics i persones de la UE. La nacionalitat espanyola és la de més del 44% de les persones ateses i la de països comunitaris representa un 3,33%, mentre que no es disposa de dades pel 53% restant.

En el cas dels altres tipus de llars, gairebé la meitat de les persones són d'origen americà, seguides dels nascuts a Espanya, Àfrica, Àsia i Oceania, la resta d'Europa i la resta de la UE. Les nacionalitats espanyola i comunitària representen, respectivament, un 33,02% i un 3,03%, mentre que de la resta no es disposa del país de nacionalitat.

En el gràfic sobre la ciutadania de les persones ateses (figura 20), s'aprecia que les persones ateses amb nacionalitat extracomunitària se situen al voltant del 60%, mentre que les de nacionalitat espanyola representen un 35% i les comunitàries menys del 4%. Segueixen el mateix ordre tots els tipus de llar, tot i que amb diferències quant a les seves proporcions. Les parelles amb fills, les llars sense relació de parentiu i els altres tipus de llar destaquen per tenir percentatges de persones ateses amb ciutadania extracomunitària d'entre el 63 i el 70%, cosa que fa que la proporció que representen els ciutadans espanyols se situï entre el 26 i el 33%. En el cas de les persones soles, la diferència entre ambdós grups és força menor, situant-se al voltant del 15% (les persones amb ciutadania espanyola són un 38% i les extracomunitàries no arriben al 54%). Les llars monoparentals són les úniques que presenten percentatges més propers entre els dos grups: la ciutadania espanyola se situa pròxima al 45% i la extracomunitària al voltant del 50%. La ciutadania comunitària representa entre un 3% i un 4% de les persones de cada grup, excepte en el cas de les llars unipersonals on se situa una mica per sobre del 7%.

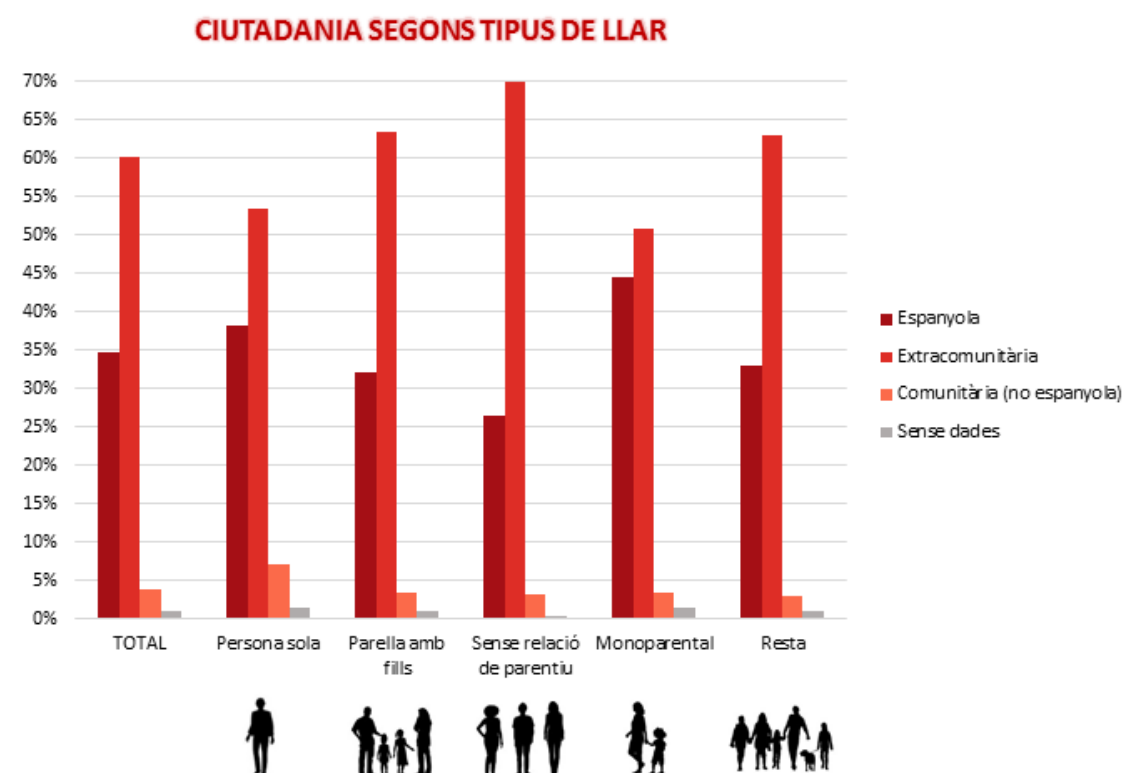

Figura 20. Ciutadania de les persones ateses a CDB a l'any 2018. Elaboració pròpia.

De l'anàlisi de les dades de CDB es poden extreure i destacar les següents conclusions:

- El major percentatge de llars ateses es dona a les unitats familiars del tipus "persona sola", en les quals destaquen els homes adults i les dones d'edats avançades.
- Les parelles amb fills representen un terç de les persones ateses.
- A les llars sense relació de parentiu hi ha adults i persones d'edats avançades, la gran majoria nascudes fora de l'estat espanyol. La destacada presència de la tipologia d'habitatge de residència/institució, apunta cap a possibles situacions de dependència d'una part del col·lectiu que resideix en centres assistencials.
- Les llars monoparentals són majoritàriament monoparentals femenines, i gairebé la meitat de les persones ateses són nascudes i nacionalitzades a Espanya.
- Quant als llocs d'origen, destaquen Amèrica i Espanya, molt per sobre de la resta d'àmbits.
- La major presència femenina apunta cap al gènere com un possible factor de vulnerabilitat. Especialment, en la vellesa, les llars monoparentals i els altres tipus de llars.

3.2.2. Les llars ateses a la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat

A la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, tal i com es pot veure a la figura 21, s'han atès 2.931 llars i el grup amb més pes, segons el tipus de llar, són les persones soles (36,47%). Aquestes van seguides per les parelles amb fills (30,98%) i les llars monoparentals (19,14%)⁶. Els altres tipus de llar (altres tipus de parentiu, parelles sense fills, llars sense relació de parentiu, i llars sense dades) representen el 13,41% restant.

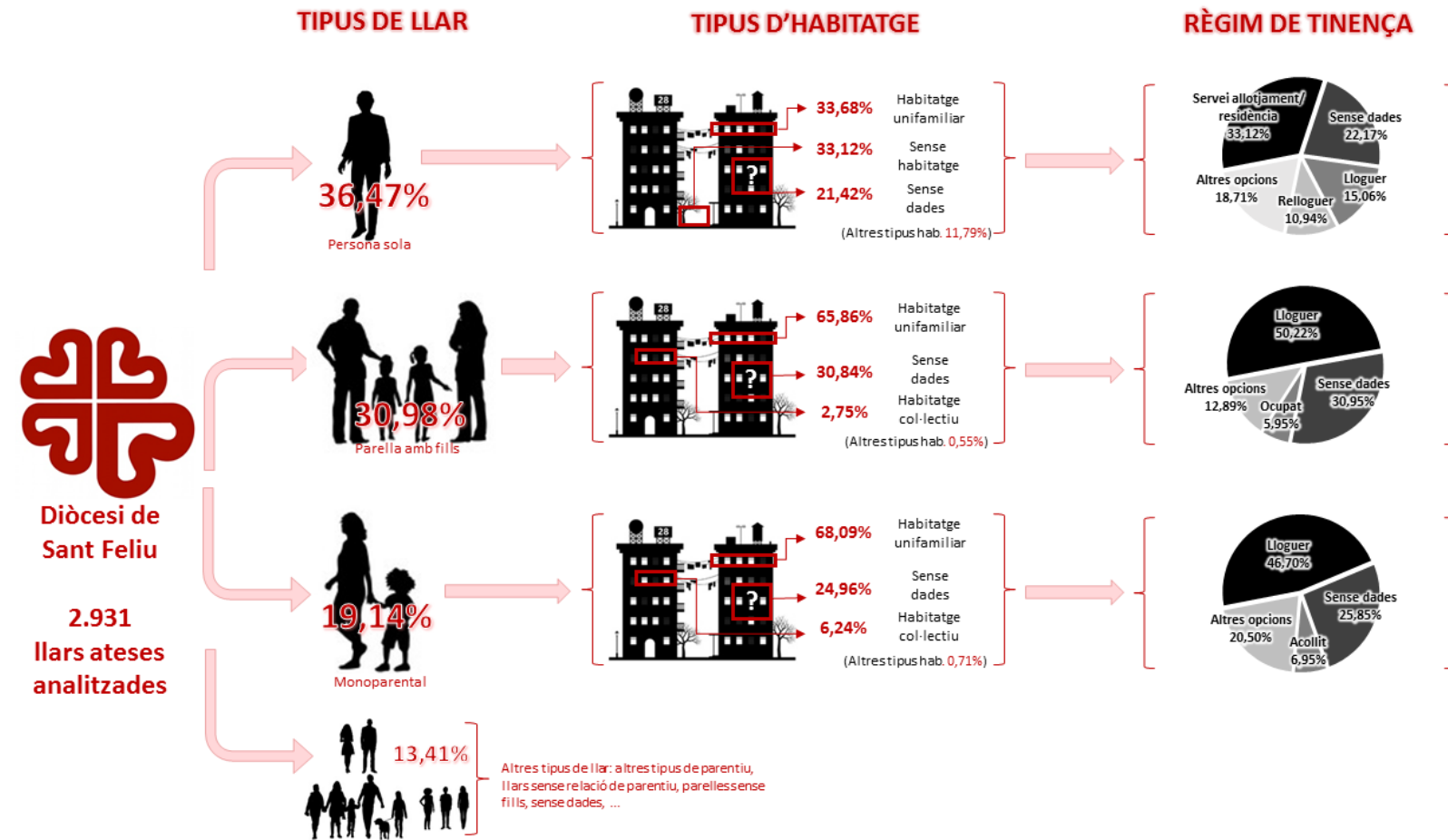

Figura 21. Classificació de les llars ateses per CDSF a l'any 2018. Elaboració pròpia.

Si es centra l'atenció en les persones soles, una tercera part d'aquestes viuen en habitatges unifamiliars (33,68%) i una altra tercera part no tenen habitatge (33,12%). Els règims de tinença més destacats són el servei d'allotjament o residència (33,12%), el lloguer (15,06%) o el relloguer (10,94%). No es disposa de dades sobre el tipus d'habitatge i el règim de tinença d'entre un 21 i un 22% d'aquestes llars.

En el cas de les parelles amb fills, es pot observar que la majoria viuen en habitatges unifamiliars (65,86%) i en règim de lloguer (50,22%). Els habitatges col·lectius representen un percentatge mínim (2,75%) i quant al règim de tinença destaca el 5,95% d'habitatges ocupats. Hi ha gairebé un 31% de llars ateses sense dades sobre la tipologia d'habitatge i el règim de tinença.

Finalment, les llars monoparentals presenten un patró similar a les parelles amb fills. Pel que fa a la tipologia d'habitatges, la majoria viuen en habitatges unifamiliars (68,09%) i de forma molt més secundària en habitatges col·lectius (6,24%). El règim de tinença principal és el lloguer (46,70%) i hi destaca l'acolliment amb un 6,95%. Al voltant d'un 25% de les llars ateses no tenen dades referents a aquests dos aspectes.

Respecte les 5.482 persones ateses analitzades i la seva estructura de sexe i edats (figura 22), s'aprecia, de nou, una major presència femenina (52,96%) respecte al pes que representen els homes (46,64%). Les edats amb més presència són les dels nens i nenes fins a 14 anys i la població adulta, especialment la de 25 a 54 anys⁷.

⁶ Cal mencionar que en el cas d'aquesta diòcesi, hi ha un percentatge més elevat de registres sense dades que en les altres, i això que fa que, sovint, el grup "sense dades" destaquï respecte de la resta.

⁷ No es disposa de dades de sexe i/o edat pel 0,40% de les persones ateses analitzades.

En el gràfic central es pot apreciar que les parelles amb fills representen el 44,93% de les persones ateses, mentre que el seu pes respecte del conjunt de llars ateses era del 30,98%. S'observen canvis similars en tots els tipus de llar. Entrant en detall, es veuen diferències destacables entre les diverses tipologies de llar pel que fa a sexe i edat.

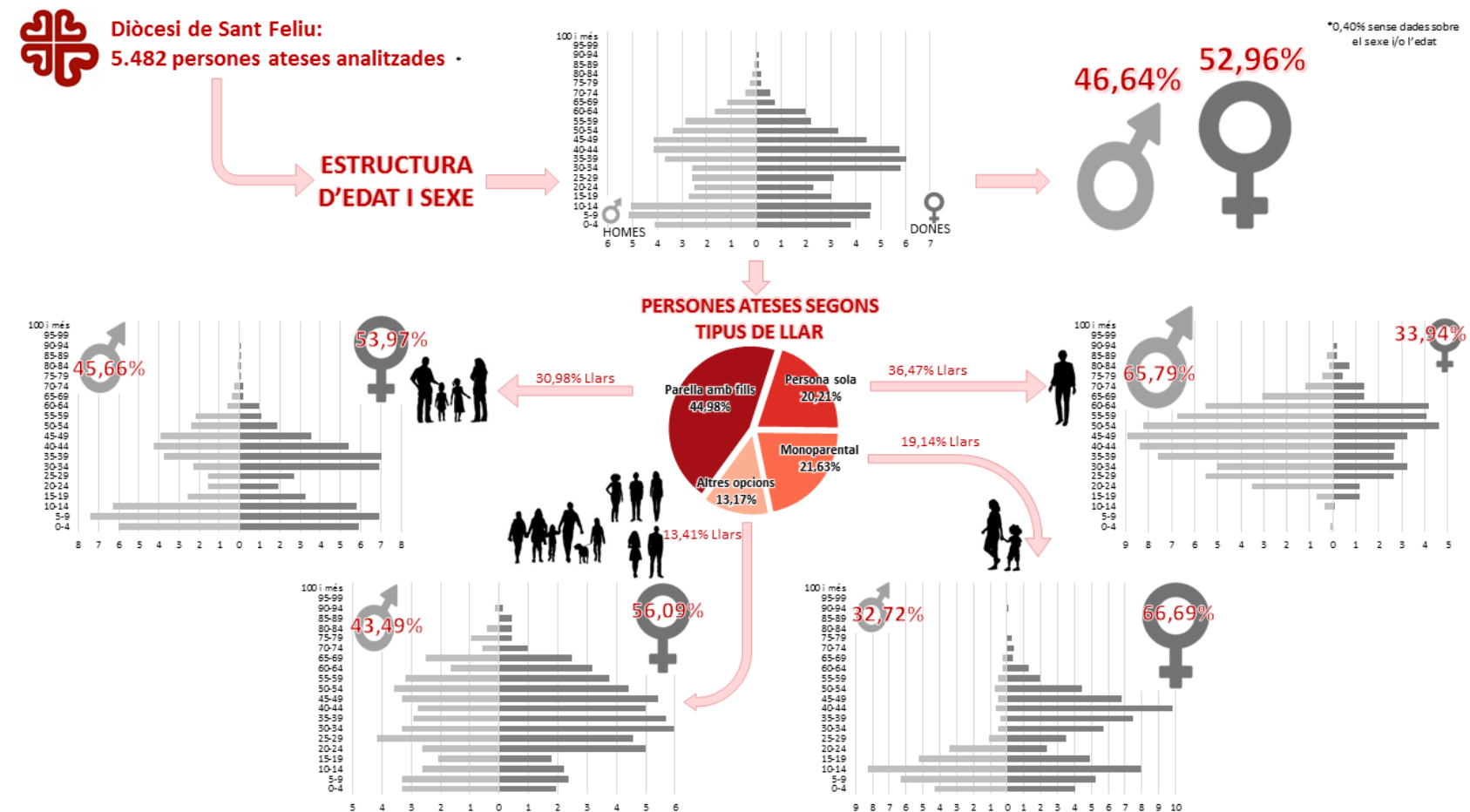

Figura 22. Persones ateses a CDSF a l'any 2018 segons estructura d'edat i sexe. Elaboració pròpia.

Les persones soles són l'únic grup on la proporció masculina és superior a la femenina. El grup més destacat és el dels homes adults, especialment d'entre 25 i 64 anys. Les dones d'aquest grup també són adultes i destaquen les d'entre 50 i 64 anys. El pes de les persones en edat avançada (més de 75 anys) i dels joves (menys de 20 anys) és molt baix.

A les parelles amb fills hi ha més presència femenina que masculina i aquestes llars estan formades, bàsicament, per infants (de 0 a 14 anys) i els seus progenitors (adults de 30 a 49 anys).

Les llars monoparentals són, de nou, bàsicament monoparentals femenines. Les dones representen un 66,75% de les persones ateses del col·lectiu i es reparteixen, principalment, entre les nenes i joves (fins a 19 anys) i les dones adultes (especialment de 25 a 54 anys). El 32,66% d'homes són, bàsicament, els nens i joves d'aquestes unitats familiars (de 0 a 24 anys).

Els altres tipus de llars comprenen les parelles sense fills, les llars amb altres relacions de parentiu, les que no tenen relació de parentiu i les llars sense dades sobre tipologia. Comprenen més dones que homes i tenen presència a totes les edats però destaca, especialment, el conjunt de les dones adultes (de 20 a 69 anys).

La següent infografia (figura 23) mostra el lloc de naixement i la nacionalitat de les persones ateses per CDSF. Els països colorits al mapa són els llocs de naixement o nacionalitat dels atesos en aquesta diòcesi. Cal tenir en compte, en aquest cas, que hi ha un percentatge de dades desconegudes sobre el lloc de naixement molt destacat (gràfic gris).

Diòcesi de Sant Feliu:
5.482 persones ateses analitzades

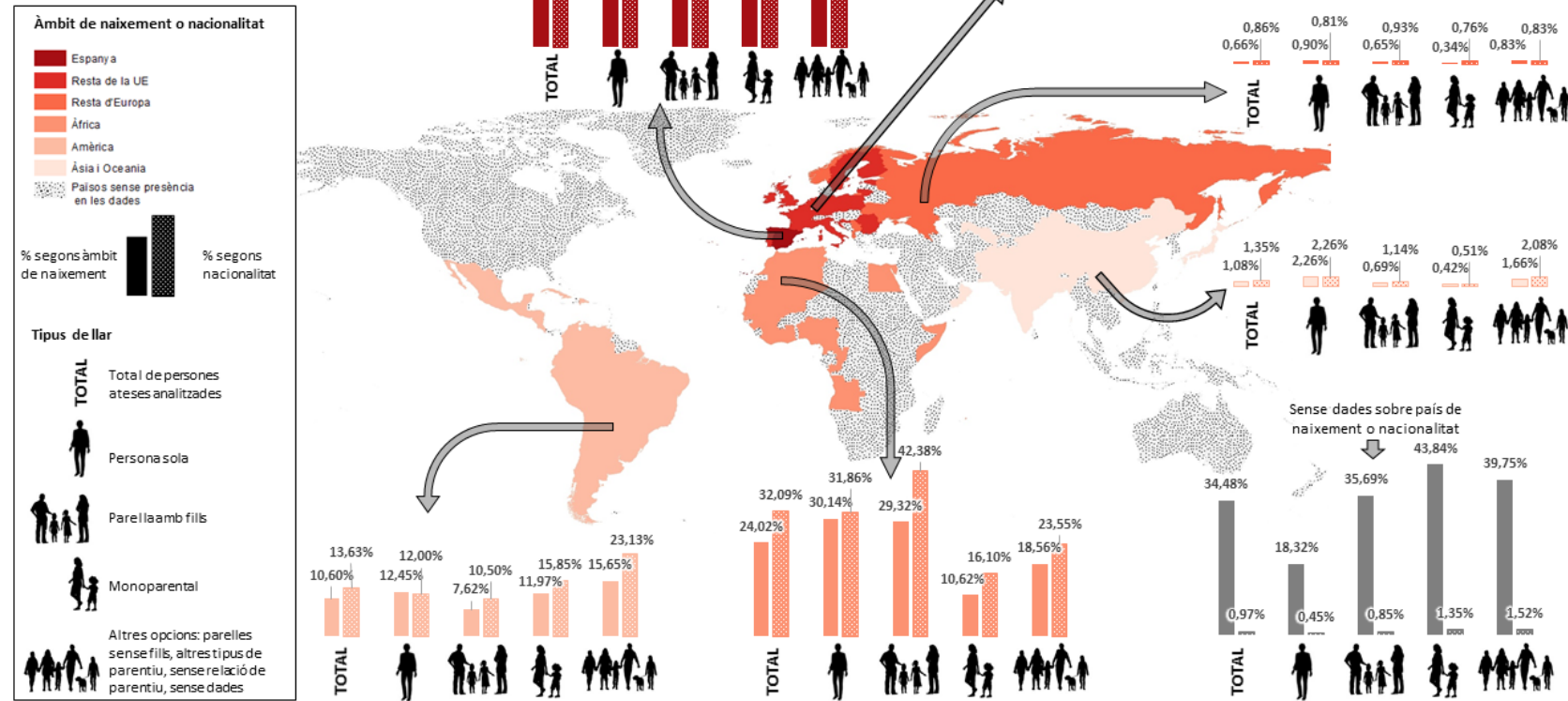

Figura 23. Àmbit de naixement i nacionalitat de les persones ateses a CDSF a l'any 2018. Elaboració pròpia.

Pel que fa al lloc de naixement del conjunt de les persones ateses (tenint en compte que el major percentatge, 34,48%, es troba en el grup "sense dades"), l'àmbit territorial amb un major pes és Espanya (27,64%), seguit d'Àfrica (24,02%), Amèrica (10,60%) i, en menor mesura, la resta de la Unió Europea (UE; 1,53%), Àsia i Oceania (1,08%) i la Resta d'Europa (0,66%).

Quant a les nacionalitats, aquestes segueixen el mateix ordre tot i que els percentatges són força superiors, entre altres coses, pel menor pes de les dades desconegudes (0,97% sense dades). Així, les persones amb nacionalitat espanyola representen gairebé la meitat de les ateses (48,52%), seguides per les africanes (32,09%), americanes (13,63%), europees comunitàries (2,59%), asiàtiques i d'Oceania (1,35%) i procedents de la resta d'Europa (0,86%).

Si s'analitza el lloc de naixement i la nacionalitat de cada tipus de llar, s'observen patrons similars als del conjunt de les persones ateses. Les persones soles segueixen el mateix patró establert tant pel que fa a àmbit de naixement com de nacionalitat. Només destaca una presència lleugerament més gran de persones nascudes o nacionalitzades en els països comunitaris d'entre el 4% i el 5% en comparació amb el total i amb la resta de tipus de llar que se situen entre 0,5% i 2,7%.

En el cas de les parelles amb fills, les nascudes al continent africà representen un percentatge major que les espanyoles i, quant a la nacionalitat, l'espanyola i les dels països africans estan igualades amb el mateix percentatge. La resta de grups segueixen el patró general del conjunt.

El tercer tipus de llar analitzat són les llars monoparentals. En aquest cas, és destacable que el percentatge de persones amb nacionalitat espanyola és del 62,73%, que és una xifra força superior a la del total de les persones ateses. En aquest cas, el segon àmbit d'origen o nacionalitat passa a ser Amèrica (11,97% i 15,85%, respectivament) i Àfrica queda en tercer lloc.

Finalment, en el grup dels altres tipus de llar la tendència és molt similar a la del total, tot i que es pot percebre un canvi entre el quart i cinquè lloc per la presència lleugerament superior de persones asiàtiques (1,66% i 2,08%, respectivament) que de la resta de la UE (0,69% i 1,39%).

El gràfic sobre la ciutadania de les persones ateses (figura 24) mostra que l'extracomunitària i l'espanyola tenen valors similars (41,74% i 41,21%, respectivament), mentre que la resta de països de la UE se situen a molta distància (2,39%). La ciutadania extracomunitària representa un percentatge superior que l'espanyola en el cas de les parelles amb fills (amb una diferència percentual superior als 10 punts) i la resta de tipus de llars. En el grup de les persones soles la ciutadania espanyola és lleugerament superior tot i que se situen ambdues al voltant del 45%. En el cas de les llars monoparentals, la ciutadania espanyola és la del 50% de les persones d'aquest grup i se situa més de 20 punts percentuals per sobre de l'extracomunitària. Respecte de la ciutadania comunitària, aquesta només supera el 5% en el cas de les persones soles i els familiars de comunitaris representen proporcions mínimes en tots els grups. Cal tenir en compte que hi ha un percentatge relativament elevat de dades referents a persones on no consta la ciutadania. Un 14% del total de dades sobre persones ateses no disposen d'aquesta informació, i en els casos de parelles amb fills, llars monoparentals i la resta de tipologies, el percentatge oscil·la entre el 15% i el 19%.

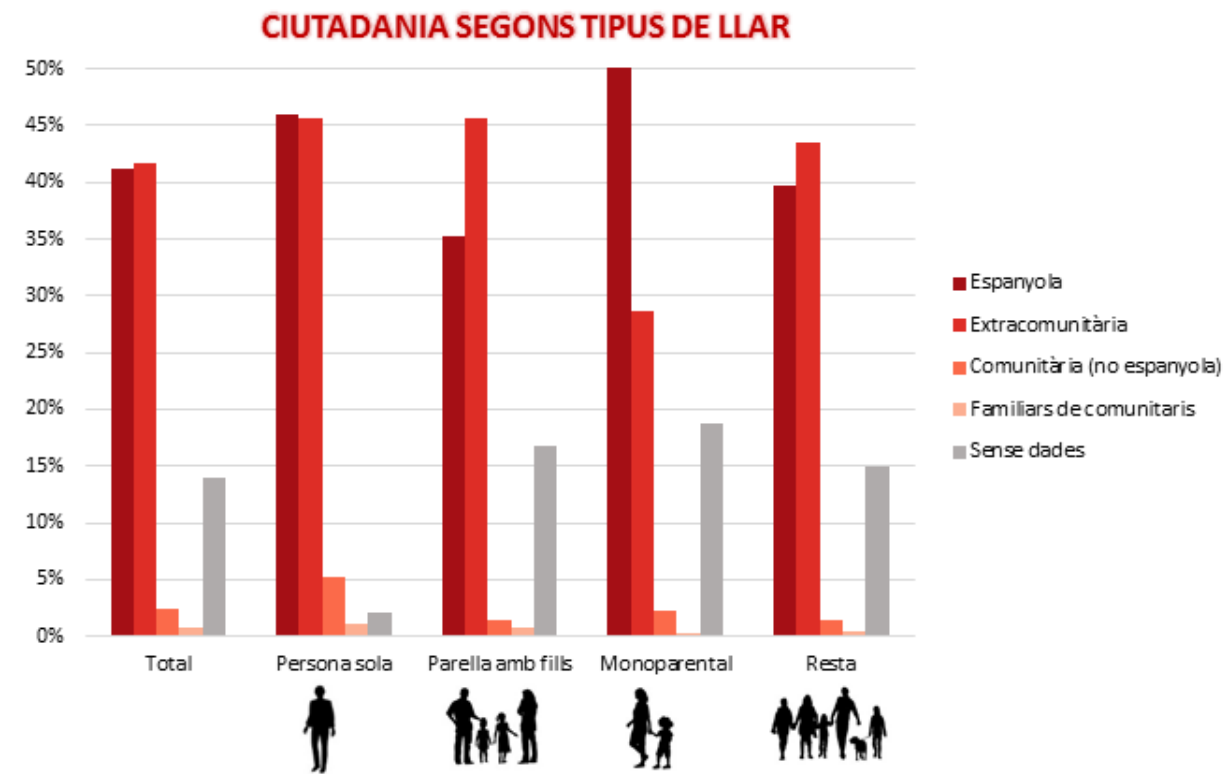

Figura 24. Ciutadania de les persones ateses a CDSF a l'any 2018. Elaboració pròpia.

Per concloure l'apartat sobre les dades de CDSF es destaquen els següents aspectes:

- El tipus de llar més atès és el de les persones soles que representen més del 20% de les persones ateses. Les persones soles són adults d'entre 25 i 64 anys, majoritàriament homes. Una tercera part són persones sense llar.
- Les parelles amb fills són el grup amb un pes més important pel que fa a les persones ateses. En aquest grup, destaca la presència de població extracomunitària, especialment africana i americana.
- Les llars monoparentals estan compostades per una dona adulta amb fills a càrrec. Més del 62% dels membres d'aquestes famílies tenen nacionalitat espanyola.

3.2.3. Les llars ateses a la Diòcesi de Terrassa

De CDT s'han analitzat 4.474 llars (figura 25). Més d'un terç d'aquestes són parelles amb fills (35,94%), més d'una quarta part són persones soles (29,37%), el 18,71% són llars monoparentals i el 15,98% restant són altres tipus de llars (parelles sense fills, llars amb altres tipus de parentiu, llars sense parentiu i llars sense dades).

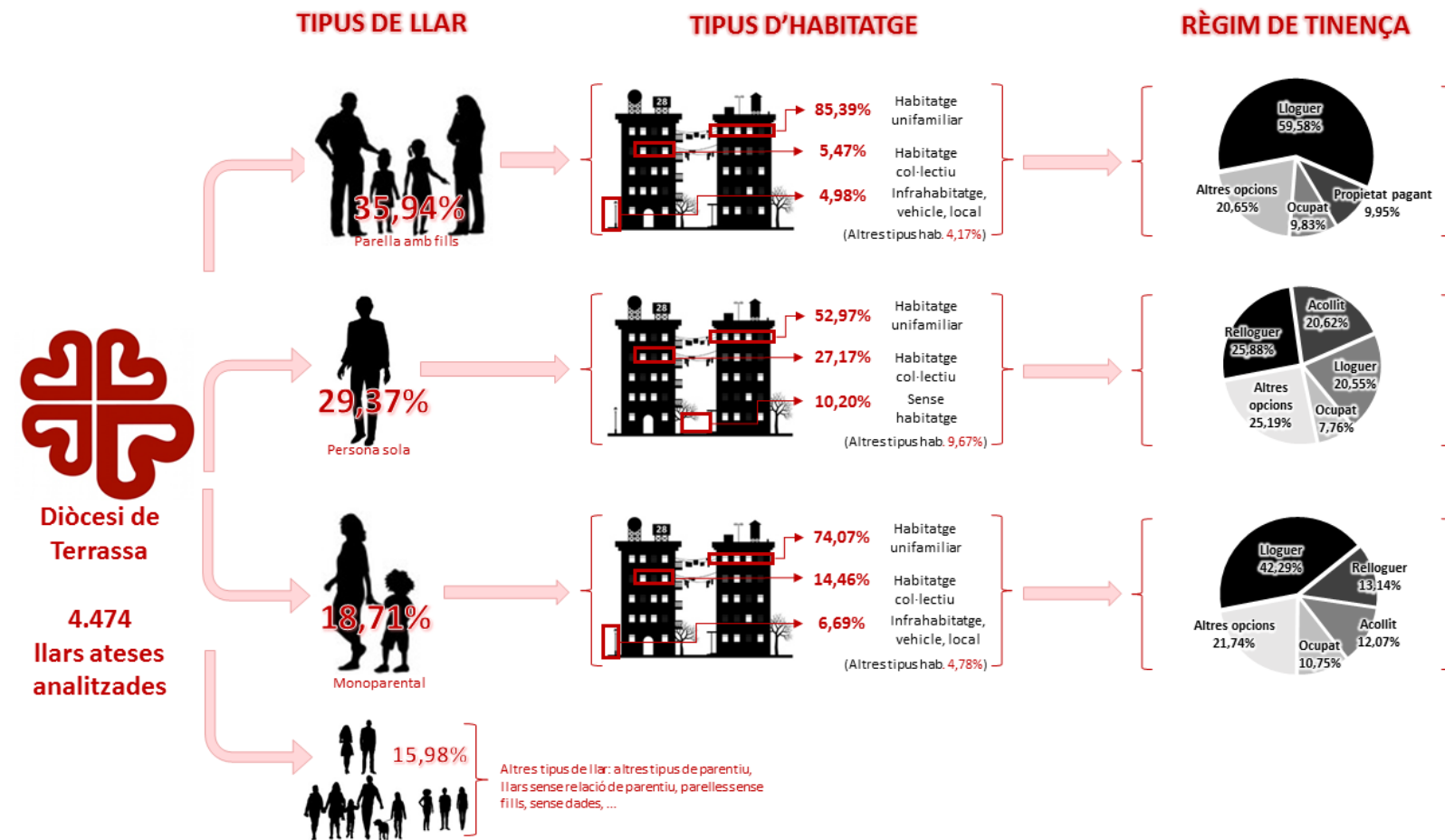

Figura 25. Classificació de les llars ateses per CDT a l'any 2018. Elaboració pròpia.

Les parelles amb fills viuen, molt majoritàriament, en habitatges unifamiliars i en règim de lloguer. Secundàriament, viuen en habitatges col·lectius o infrahabitatges, tot i que els percentatges d'aquests tipus d'habitatges se situen al voltant del 5%. Els règims de tinença més rellevants després del lloguer són la propietat que s'està pagant i els habitatges ocupats, que representen, cadascun, prop d'un 10% dels casos.

Les persones soles també viuen, sobretot, en habitatges unifamiliars, tot i que hi ha una part rellevant d'aquestes que viu en habitatges col·lectius (28,78%), i un 10,20% no tenen habitatge. Quant al règim de tinença, els tres principals són el relloguer, l'acolliment i el lloguer, situats entre el 20 i el 26%. En quart lloc, i a força distància percentual, se situen els habitatges ocupats (7,76%).

Finalment, la tipologia d'habitatge dominant en les llars monoparentals és l'habitatge unifamiliar (74,07%), seguit en molt menor mesura pels habitatges col·lectius i els infrahabitatges. Tot i que el règim de tinença principal és el lloguer, el relloguer, l'acolliment i la ocupació també tenen un pes rellevant, tots tres amb percentatges superiors al 10%.

Les 4.474 llars ateses analitzades estan compostes per un total de 9.424 persones. A la figura 26 s'observa que l'estructura de sexe i edats té predominança femenina i un pes destacat de les edats infantils i adultes, on destaquen, especialment, les dones d'entre 25 i 49 anys.

El gràfic de sectors posa de manifest que més de la meitat de les persones ateses pertanyen a llars formades per parelles amb els seus fills, tot i representen el 35,94% de les llars ateses. La resta de tipologies familiars també presenten variacions que es poden apreciar en la figura 26. En tots els tipus de llar analitzats hi ha més presència de dones que d'homes.

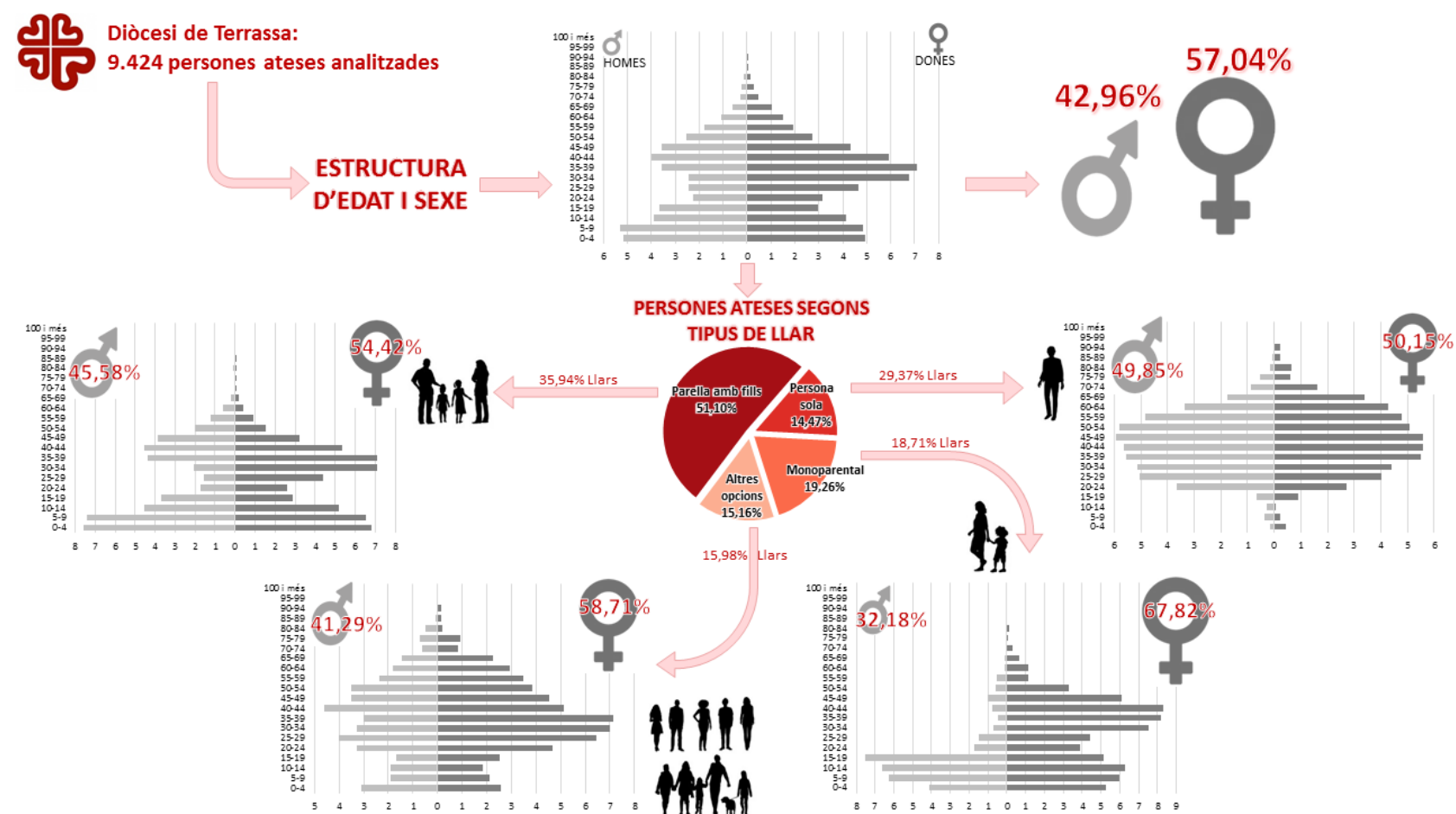

Figura 26. Persones ateses a CDT a l'any 2018 segons estructura d'edat i sexe. Elaboració pròpia.

A l'estructura d'edats de les llars de parelles amb fills, les franges d'edats que tenen un major pes són les dels infants i joves fins a 19 anys, juntament amb les dels adults. En el cas de les dones, les edats més destacades en l'edat adulta són les situades entre els 25 i els 44 anys, mentre que aquesta se situa entre els 35 i els 49 anys, en el cas dels homes. En aquest grup la presència de persones de més de 60 anys és mínima.

Les persones soles són, bàsicament, adults d'entre 20 i 69 anys. Els homes tenen un pes superior que les dones en les franges més joves (de 20 a 34), en la franja entre 35 i 54 anys els pesos d'ambdós sexes són similars, i en les edats de més de 55 anys les dones són les que tenen més pes, amb diferències molt destacades, especialment a partir dels 60 anys.

Les llars monoparentals són, de nou, bàsicament femenines ja que en l'edat adulta, el sexe predominant són les dones. Les franges d'edat que més destaquen són, per una banda, les de nens, nenes i adolescents de fins a 19 anys, i per altra banda, la de dones adultes de fins a 54 anys, tot i que el grup més important és el de mares de 30 a 44 anys. La presència de persones de més de 55 anys en aquest grup és molt baixa.

Els altres tipus de llar (parelles sense fills, llars amb relació de parentiu i llars sense parentiu) concentren la major part de les persones en l'edat adulta. Les franges més destacades són les de les dones d'entre 25 i 39 anys.

Seguint la mateixa metodologia emprada en la figura 23 sobre les llars de CDSF, la figura 27 ens mostra el lloc de naixement de les persones ateses per CDT i la seva nacionalitat. Pel que fa a l'ordre dels àmbits, aquest es manté tant quan es fa referència al lloc de naixement com a la nacionalitat, tot i que els percentatges varien. Del total dels atesos, el major percentatge correspon als espanyols (lloc de naixement, 38,55% i nacionalitat 38,12%), seguits pels africans (28,92% i 34,92%, respectivament) i els americans (24,27% i 22,54%). A molta distància hi ha les persones dels països comunitaris (1,83% i 2,25%), i per sota del 2%, les d'Àsia i Oceania i la resta d'Europa.

Diòcesi de Terrassa:
9.424 persones ateses analitzades

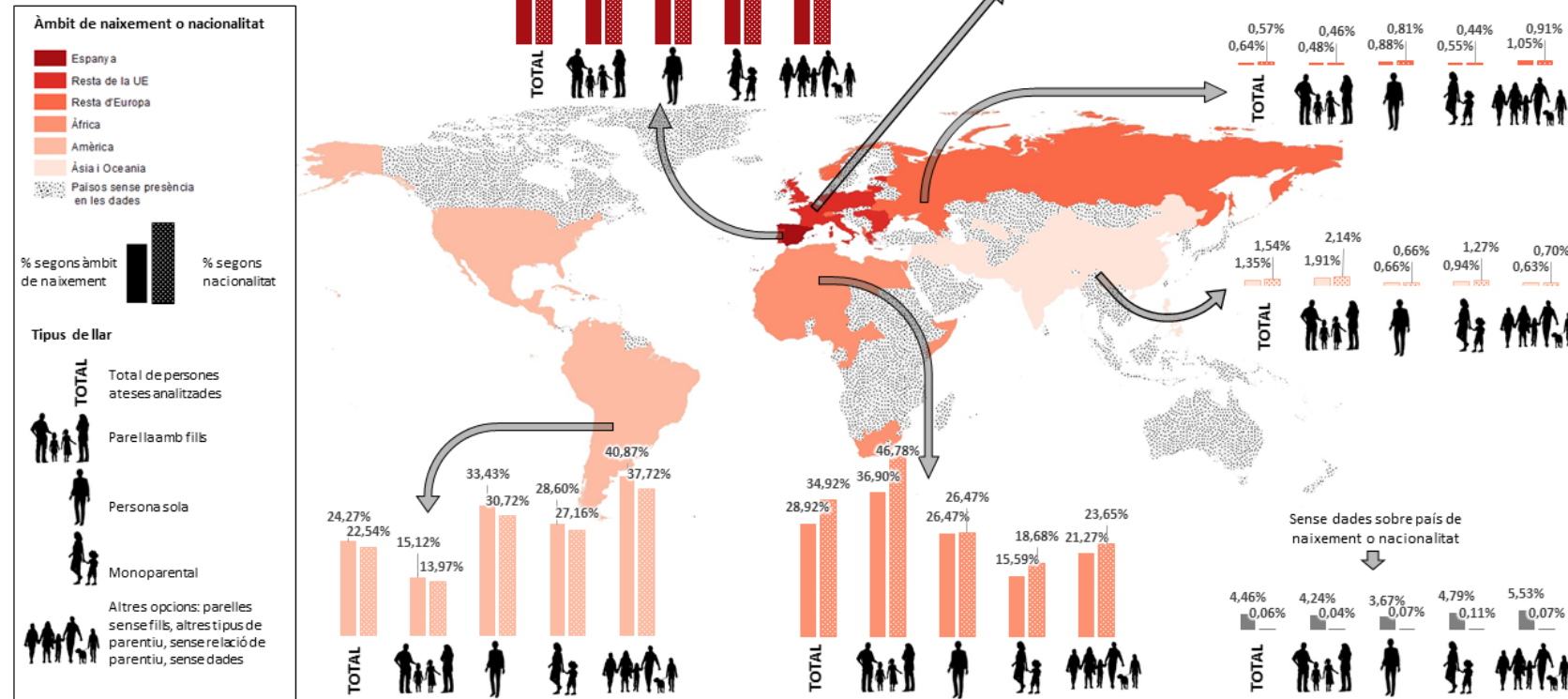

Figura 27. Àmbit de naixement i nacionalitat de les persones ateses a CDT a l'any 2018. Elaboració pròpia.

Si es centra l'atenció en cada un dels tipus de llar, es poden apreciar diferències notables. Entre les parelles amb fills, tot i que el nombre de persones nascudes a Espanya és major que el d'africanes, amb la nacionalitat es produeix el fenomen invers: hi ha més persones amb nacionalitats dels països africans que no d'Espanya. El tercer lloc correspon a les persones del continent americà, seguides per les de la resta de la UE, les asiàtiques i les de la resta d'Europa.

Quan s'observen les persones soles, el primer lloc quant a àmbit de naixement és Amèrica, seguit d'Espanya, Àfrica, la resta de la UE, la resta d'Europa i Àsia i Oceania. Respecte la nacionalitat, la principal és l'espanyola que supera en 9 punts percentuals la dels països americans. La resta d'àmbits segueixen el mateix ordre que en el cas dels llocs de naixement.

Les llars monoparentals són majoritàriament espanyoles, amb percentatges al voltant del 50% tant pel que fa a lloc de naixement com a nacionalitat. El segon lloc l'ocupen les persones americanes, seguides per les africanes. La resta d'origens i nacionalitats se situen en els últims llocs amb percentatges molt baixos propers a l'1% cada una d'elles.

Finalment, les altres tipologies de llar estan compostes per persones que tenen com a àmbit d'origen i nacionalitat principal els països americans, seguits d'Espanya, els països africans, els de la resta de la UE, els de la resta d'Europa i, en últim lloc, els d'Àsia i Oceania.

El gràfic sobre la ciutadania de les persones ateses (figura 28) mostra que, en aquesta diòcesi, les persones amb ciutadania extracomunitària representen un 59,03% del total dels atesos, seguides pels que tenen ciutadania espanyola (38,34%) i, en molt menor mesura, els comunitaris i els familiars de comunitaris. Aquest patró es repeteix en tots els tipus de llar, excepte en el cas de les llars monoparentals on més del 50% de les persones que les componen tenen la ciutadania espanyola. També destaca el fet que, tant en el cas de les parelles amb fills com dels altres tipus de llar, la ciutadania extracomunitària supera el 60% i l'espanyola es situa entorn del 35%.

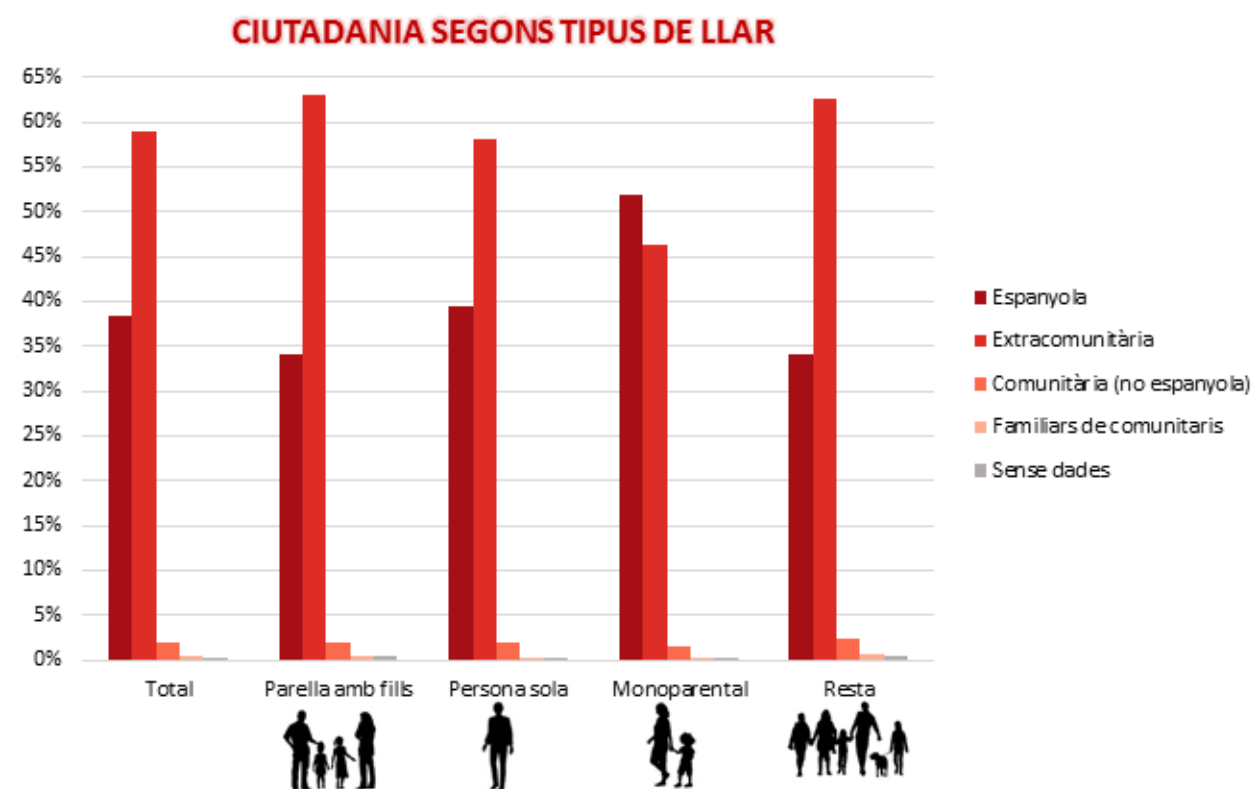

Figura 28. Ciutadania de les persones ateses a CDT a l'any 2018. Elaboració pròpia.

Com a conclusions sobre les dades de CDT es destaca:

- La predominança de les parelles amb fills molt per sobre dels altres grups.
- Tots els tipus de llar analitzats resideixen, principalment, en habitatges unifamiliars ja que tots presenten percentatges superiors al 50%. El règim de tinença varia notablement segons el tipus de llar.
- L'aparició de l'ocupació com a "règim de tinença" en tots els tipus de llar, amb percentatges d'entre el 7 i l'11%.
- Prop d'un 60% de les parelles amb fills tenen nacionalitat extracomunitària.
- Les persones soles són adults de procedències diverses, i en situacions d'habitatge també variades. Un 10% són persones sense llar.
- Les llars monoparentals són femenines, majoritàriament de nacionalitat espanyola.
- La importància de les persones de nacionalitat africana en molts espais de fora de l'AMB ve relacionada, clarament, amb la composició de la població estrangera en aquests àmbits, ja que a diferència dels municipis de l'AMB, a la resta de la RMB gairebé un 40% de la població estrangera és africana.

3.3. Distribució territorial de les llars i persones ateses per Càritas al 2018

Després de la observació de l'evolució de les llars ateses i de veure els perfils principals de llars i persones en cada diòcesi, s'han elaborat un conjunt de mapes temàtics on es mostra la distribució territorial d'algunes característiques de les llars i persones ateses al 2018.

En les representacions cartogràfiques següents es presenten, per seccions censals residencials⁸, les diferents característiques analitzades en els apartats anteriors. Els mapes de llars i persones ateses expressen la quantitat de les mateixes en cada secció censal. La resta expressen quin és el grup que té el major percentatge respecte al total de llars o persones ateses de la secció. No es representen aquelles seccions on s'han atès menys de 5 llars o persones.

3.3.1. Distribució de les llars ateses i les seves característiques

En primer lloc, s'observa el mapa de les llars ateses per secció censal l'any 2018 (figura 29). Aquest mapa ens mostra la mateixa imatge que el mapa de densitat d'atencions del mateix any, però expressada per aquesta delimitació administrativa. Hi destaquen les mateixes zones que havien aparegut com a barris més vulnerables (veure figura 15) i s'aprecia la magnitud i la quantitat de llars ateses d'una manera força precisa. Les dades dels tres mapes següents procedeixen de la taula vinculada a les llars ateses. En els mapes de tipus de llar, tipus d'habitatge i règim de tinença, només apareixen acolorides aquelles seccions on s'han atès 5 llars o més.

Per començar, s'observa el mapa sobre tipus de llar majoritari en cada una de les seccions censals (figura 30). Tot i que no hi ha uns patrons territorials massa definits, sí que s'aprecia una major presència de les parelles amb fills i llars monoparentals a les zones més perifèriques al centre metropolità. Destaquen l'àmbit de l'eix del Besòs que va des de Sant Adrià fins a Montcada i Reixac, passant per Badalona, Santa Coloma de Gramenet i algunes zones de Nou Barris i Sant Andreu (Bon Pastor, Baró de Viver, la Trinitat Vella, Torre del Baró, Ciutat Meridiana), però s'estén també fins als municipis de Cerdanyola, Ripollet, Badia del Vallès, Barberà del Vallès, algunes zones de Sabadell, Terrassa, Granollers, Canovelles i les Franqueses del Vallès a la zona central i del nord i, pel sud, aquest tipus de llars són dominants a molts municipis del Baix Llobregat i a Vilanova i la Geltrú.

Les persones soles són força presents als centres de les ciutats, i cal recordar que són la tipologia de llar que representen un major percentatge en el conjunt de dades estudiat. Destaca molt la seva presència a la ciutat de Barcelona, Sant Cugat del Vallès, Rubí, Cerdanyola del Vallès, Mollet del Vallès i Vilafranca del Penedès. Les llars sense relació de parentiu destaquen a algunes zones de Barcelona com el Raval, Ciutat Vella, l'Eixample i Sarrià-Sant Gervasi.

Tot i aquestes zones més destacades, cal dir que en la majoria de llocs es produeix una gran mescla de tipologies (és molt present en el mapa el color que fa referència a seccions on hi ha més d'un grup majoritari) com es pot observar a Cornellà del Llobregat, l'Hospitalet de Llobregat, i algunes zones de les ciutats de Barcelona, Santa Coloma de Gramenet, Badalona, Sabadell o Mollet del Vallès.

El següent mapa fa referència a la tipologia d'habitatge principal (figura 31). Com ja s'havia apreciat en l'anàlisi del punt 3.2., hi ha una clara dominància dels habitatges unifamiliars, és a dir, d'aquells pisos o cases on viu una sola llar o unitat familiar. Tanmateix, és interessant destacar algunes zones del territori on el domini és per altres tipus d'habitatges. En primer lloc, hi ha els habitatges col·lectius⁹ que són aquells compartits per més d'una llar. Destaca la seva presència a Barcelona en l'eix que va des de la Trinitat Nova i Roquetes fins a la zona del Guinardó i el Carmel, així com al límit amb l'Hospitalet de Llobregat i a la major part d'aquest municipi. També apareix aquest tipus d'habitatge com a majoritari en moltes seccions de Sant Cugat del Vallès, Cornellà de Llobregat i Badalona. En altres municipis la seva presència és molt més puntual.

En segon lloc, respecte el tipus d'habitatge, a Barcelona hi destaca també la tipologia "Institució, residència, pensió, alberg, ..." ¹⁰, concretament, a la zona de Sarrià-Sant Gervasi de Barcelona i a algunes zones de l'Eixample i Ciutat Vella. L'anàlisi comparatiu dels dos mapes mostra una coincidència d'aquestes seccions amb les que tenen com a majoritària la tipologia de llar "sense relació de parentiu", fet que fa pensar que les llars ateses en aquestes zones estan formades per persones que habiten en centres residencials.

En tercer i últim lloc, les persones sense habitatge destaquen en els centres de les ciutats com Barcelona, Badalona, Rubí, Sabadell, Granollers i Vilafranca del Penedès, possiblement, degut a la ubicació de persones sense llar en les seus de Càritas o les parròquies.

⁸ "Les seccions censals es regeixen per la *Llei orgànica 5/85, del règim electoral general*. Són àrees del territori municipal perfectament delimitades, que agrupen entre 500 i 2.000 electors aproximadament. Diverses resolucions, mitjançant les quals es dictaminen instruccions tècniques als ajuntaments per a la gestió del Padró municipal d'habitants, recomanen que les seccions censals tinguin com a màxim 2.500 habitants. Cada terme municipal compta almenys amb una secció censal, i no hi pot haver cap porció de territori que no formi part d'una i només una secció censal." (IDESCAT). Les seccions censals residencials són el resultat del creuament del mapa de seccions censals amb el mapa d'usos del sòl que s'elabora des de la SET de l'AMB i expressen les dades de la secció censal únicament en el territori d'aquesta on hi ha habitatges.

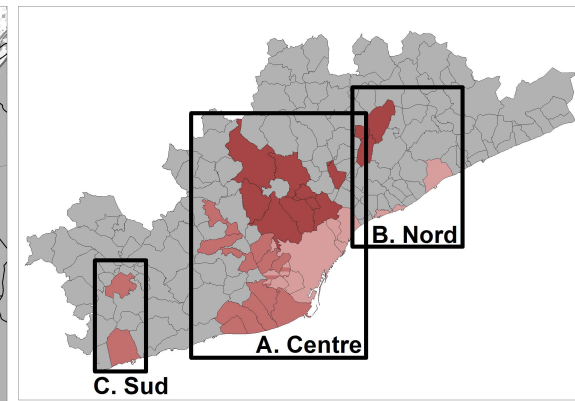
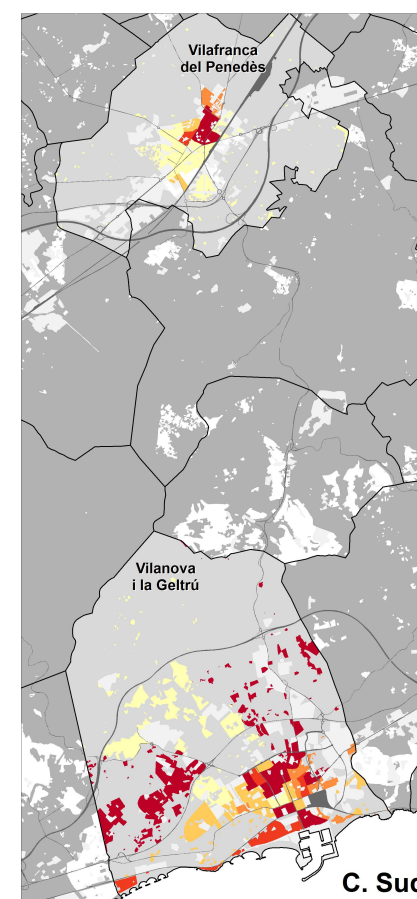
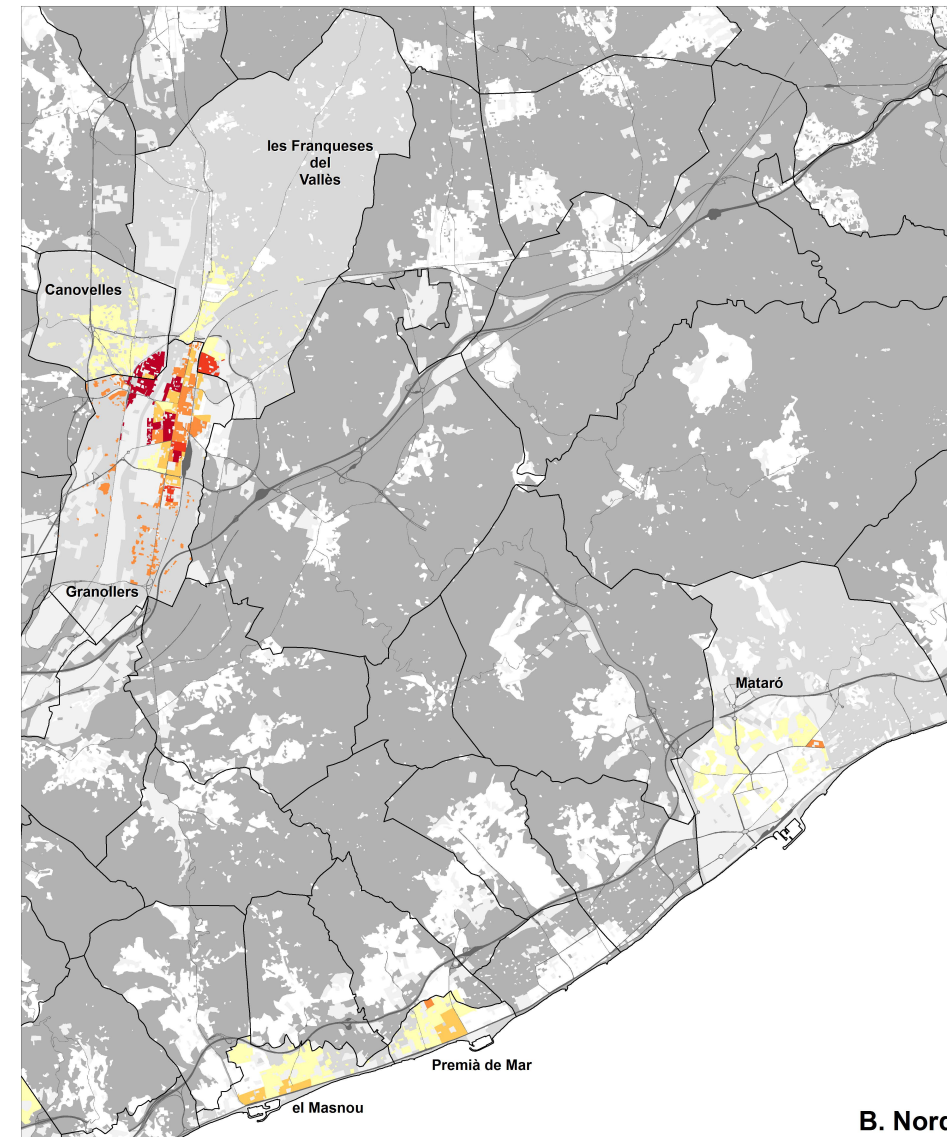
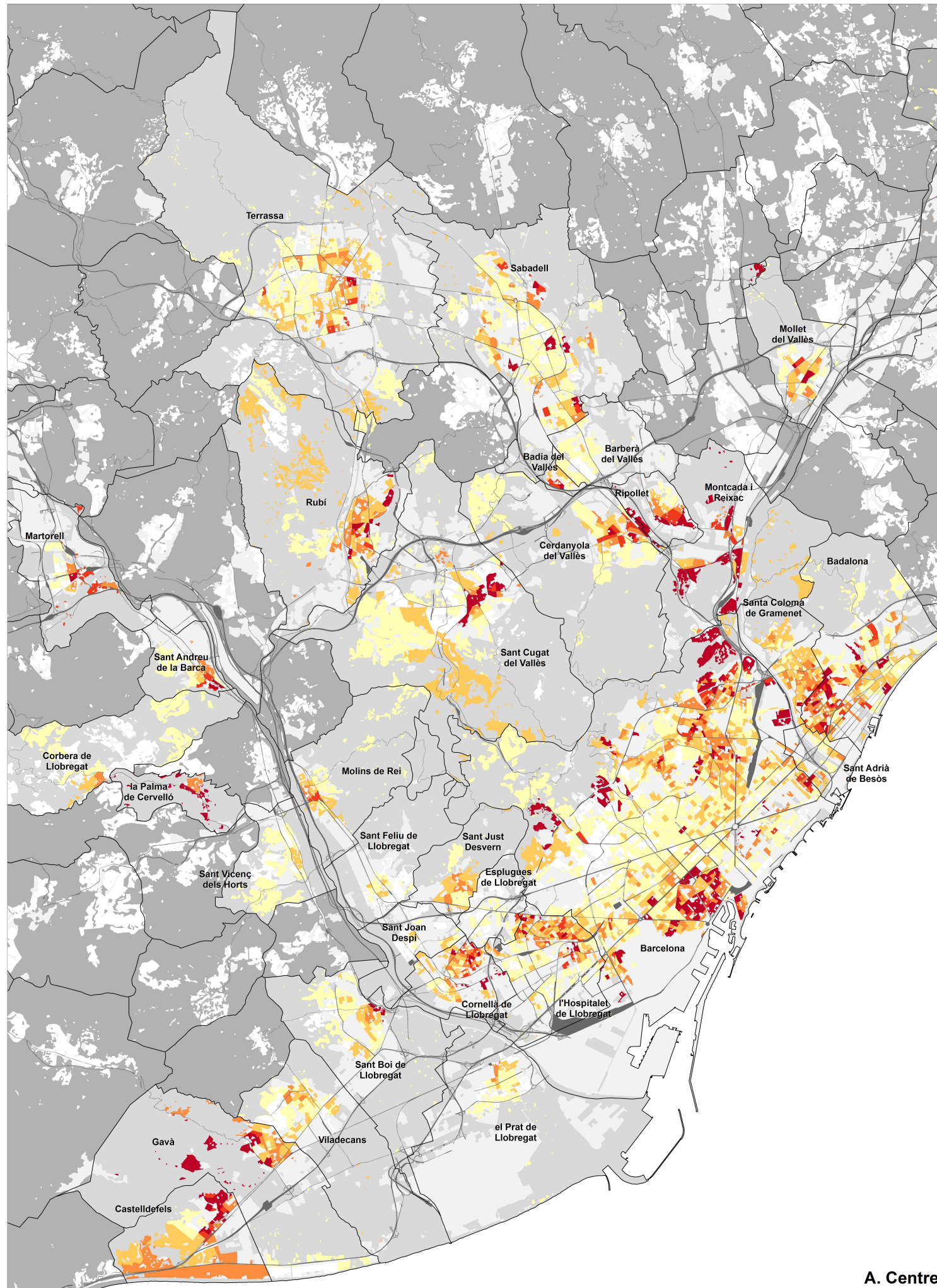
⁹ Aquest grup inclou les categories següents: "allotjament col·lectiu", "habitatges col·lectius", "habitació sencera (part d'un habitatge)", "habitació compartida" i "llit en habitació (llits calents)".

¹⁰ Aquesta categoria inclou: "residir en institucions: penitenciàries, santitàries,..." , "alberg", "en institució/residència", "pensió/hostal o casa d'hostes" i "pis protegit/tutelat/compartit".

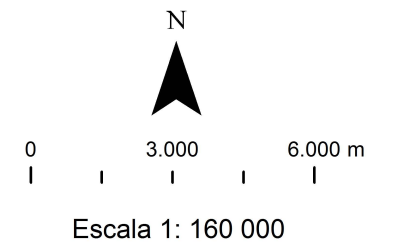
El darrer mapa analitza el règim de tinença dels habitatges (figura 32) i, a primera vista i com apuntaven les dades estadístiques, s'observa un clar domini dels habitatges de lloguer. Els que estan en règim de relloguer també destaquen, coincidint notablement amb les zones d'habitatges col·lectius, tot i que la seva presència és més extensa a nivell territorial i més dominant. Els llocs on tenen més presència a la ciutat de Barcelona són els districtes de Nou Barris (exceptuant els barris de Ciutat Meridiana, Torre del Baró i Vallbona), Horta-Guinardó i alguns barris dels districtes de Sant Andreu i Sant Martí. També destaquen clarament a l'Hospitalet de Llobregat (incloent la zona de Barcelona que hi limita), Cornellà de Llobregat i Sant Cugat del Vallès.

El règim de servei d'allotjament té correspondència amb les zones corresponents amb habitatges de tipus "institució o residència", així com amb les llars "sense relació de parentiu". La categoria "No aplicable" fa referència a les persones sense llar i correspon amb les mateixes seccions censals que aquesta categoria del mapa anterior. Els altres règims de tinença (propietats, ocupats, aollits) són els principals en algunes seccions de manera puntual i no mostren un patró territorial rellevant.

Llars ateses per secció censal, 2018

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa

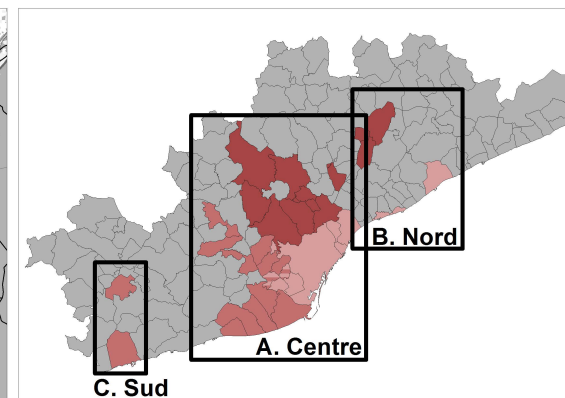
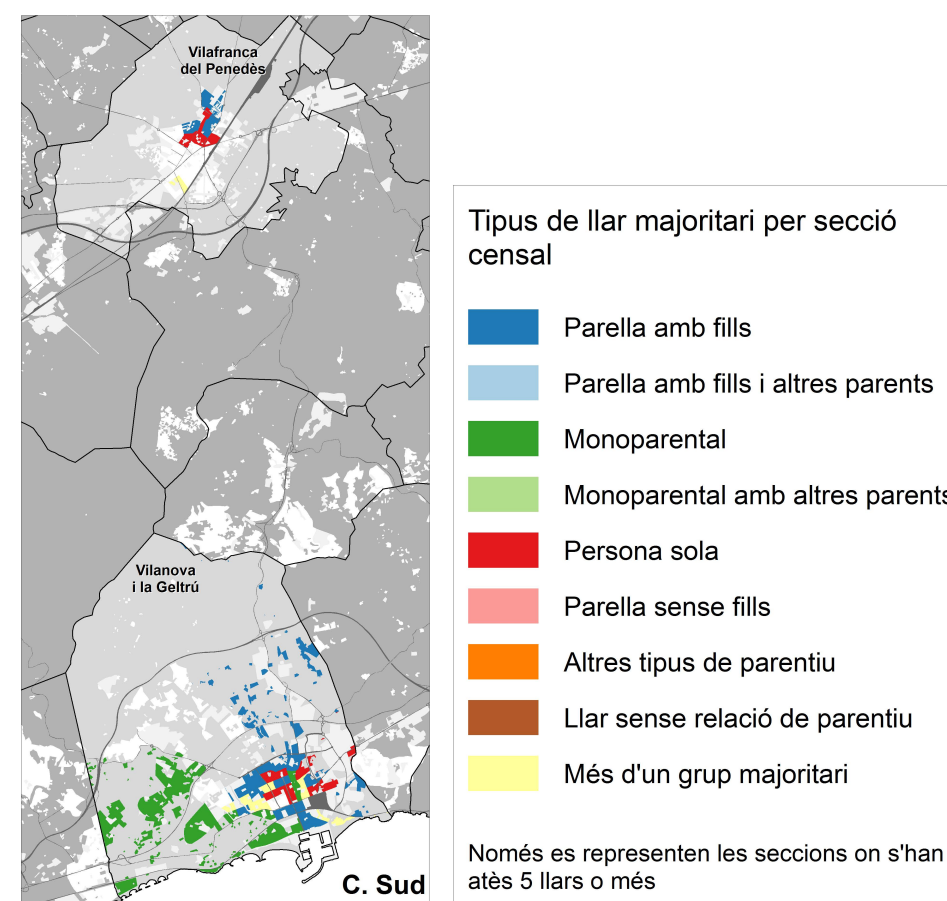
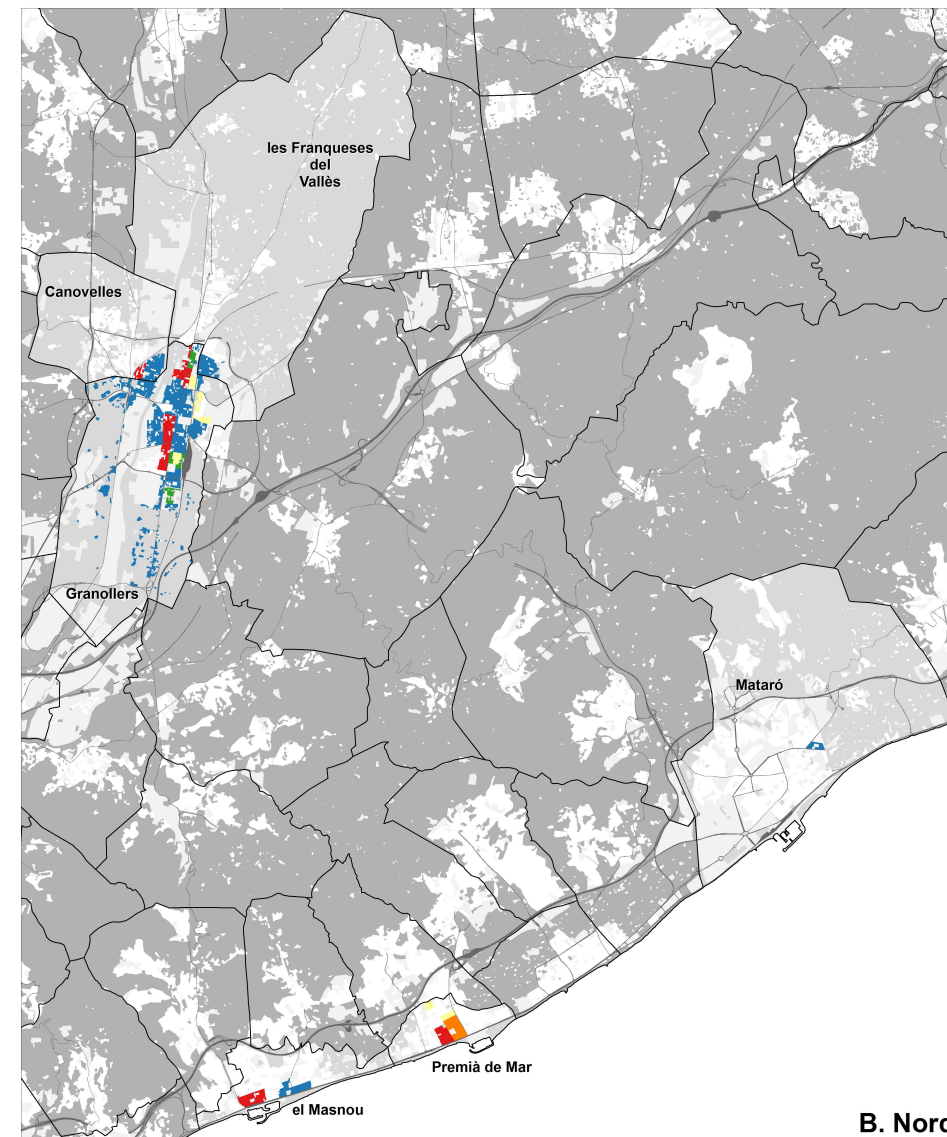
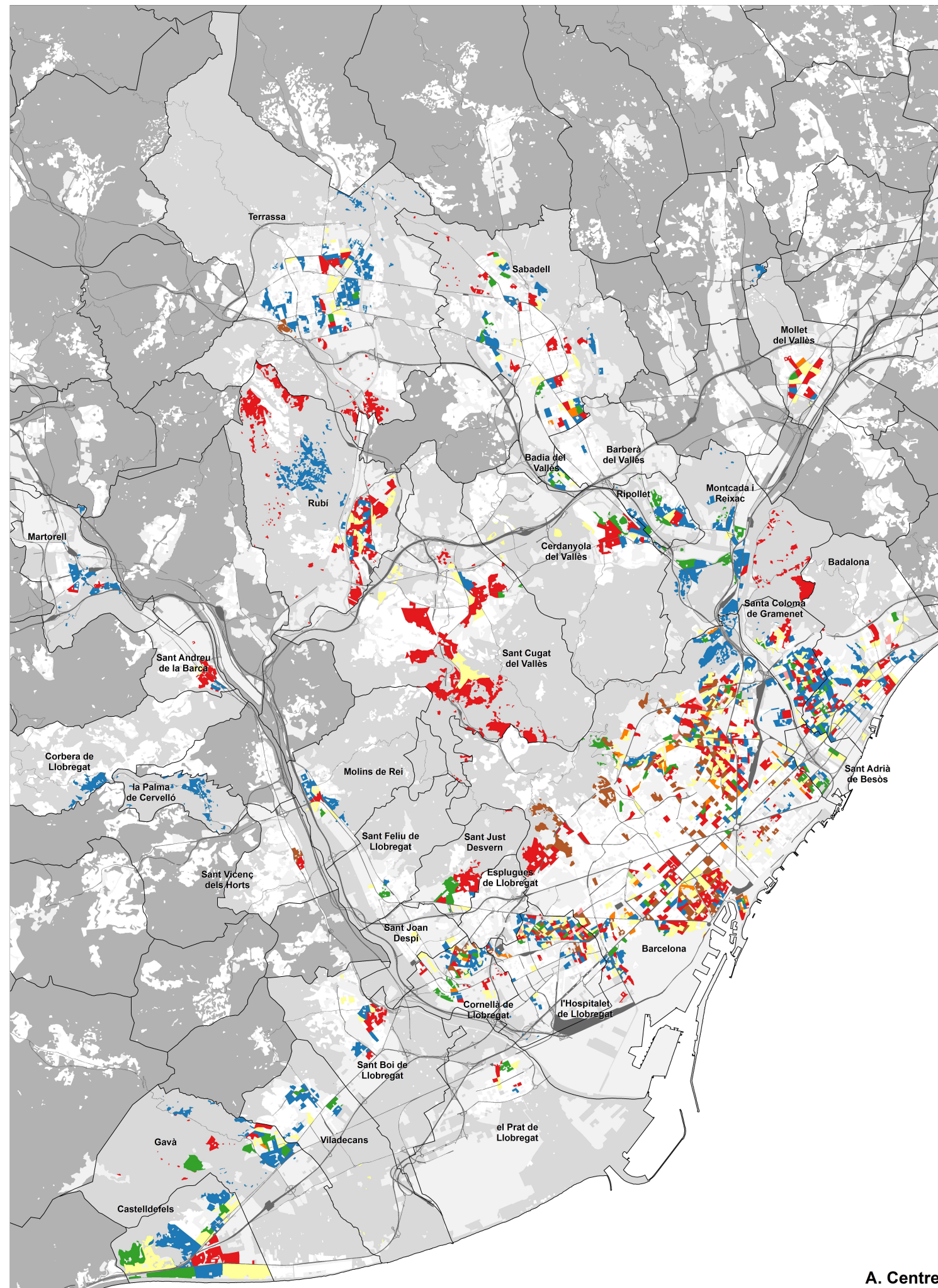

Nombre de llars ateses per secció censal

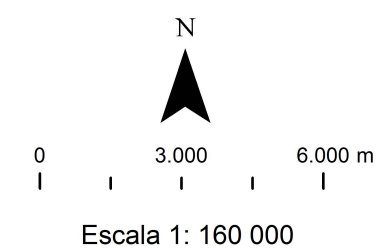
- de 1 a 4
- de 5 a 9
- de 10 a 14
- de 15 a 19
- 20 o més

Figura 29. Mapa de les llars ateses per secció censal, 2018. Elaboració pròpia.

Tipus de llar majoritari, 2018

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa

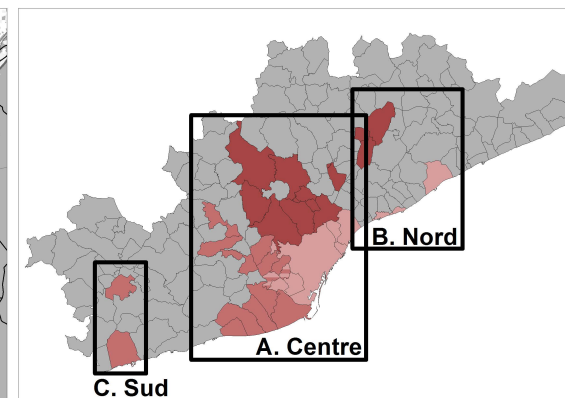
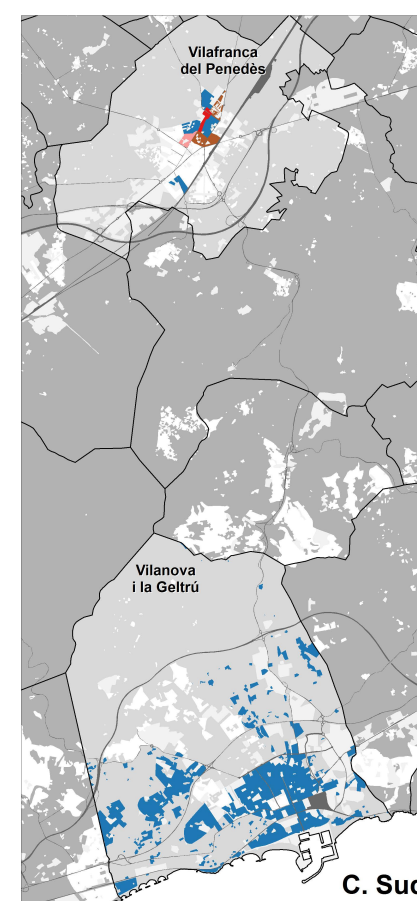
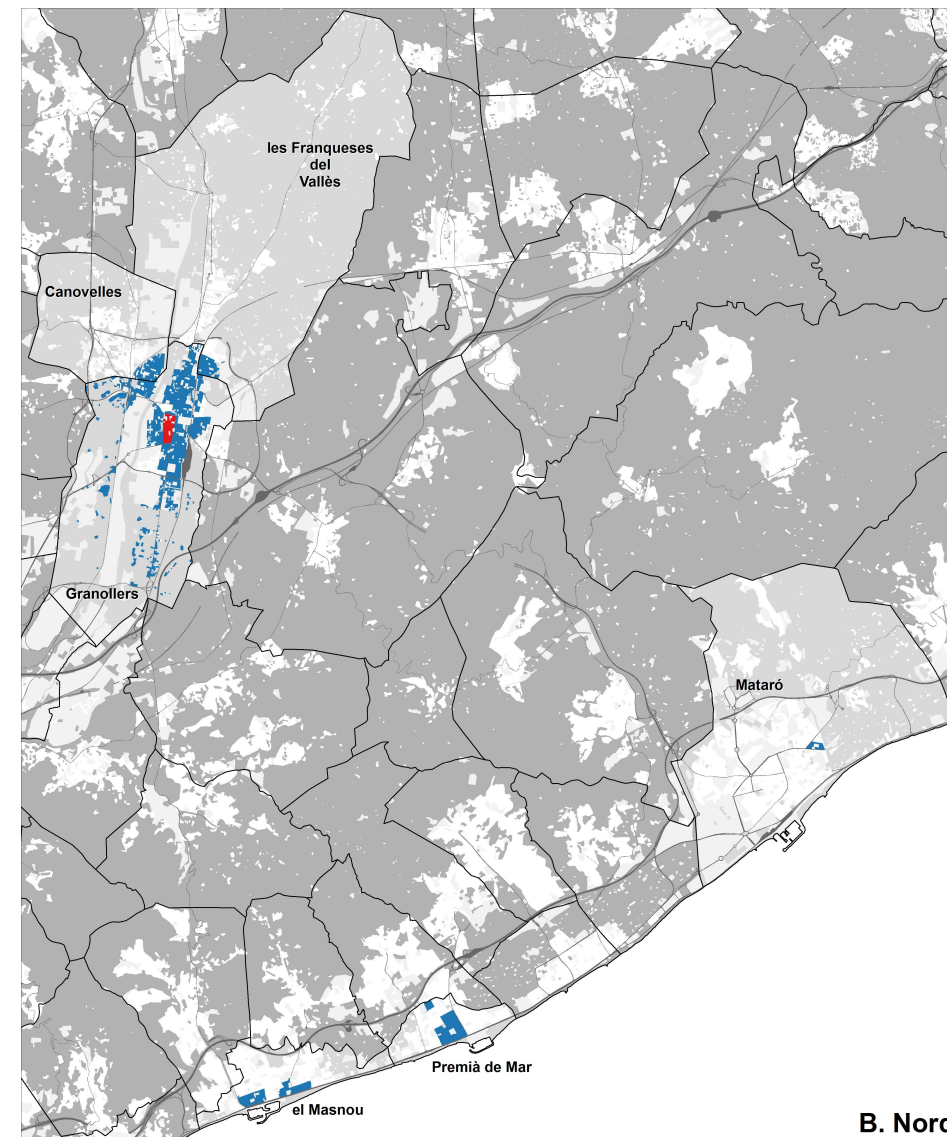
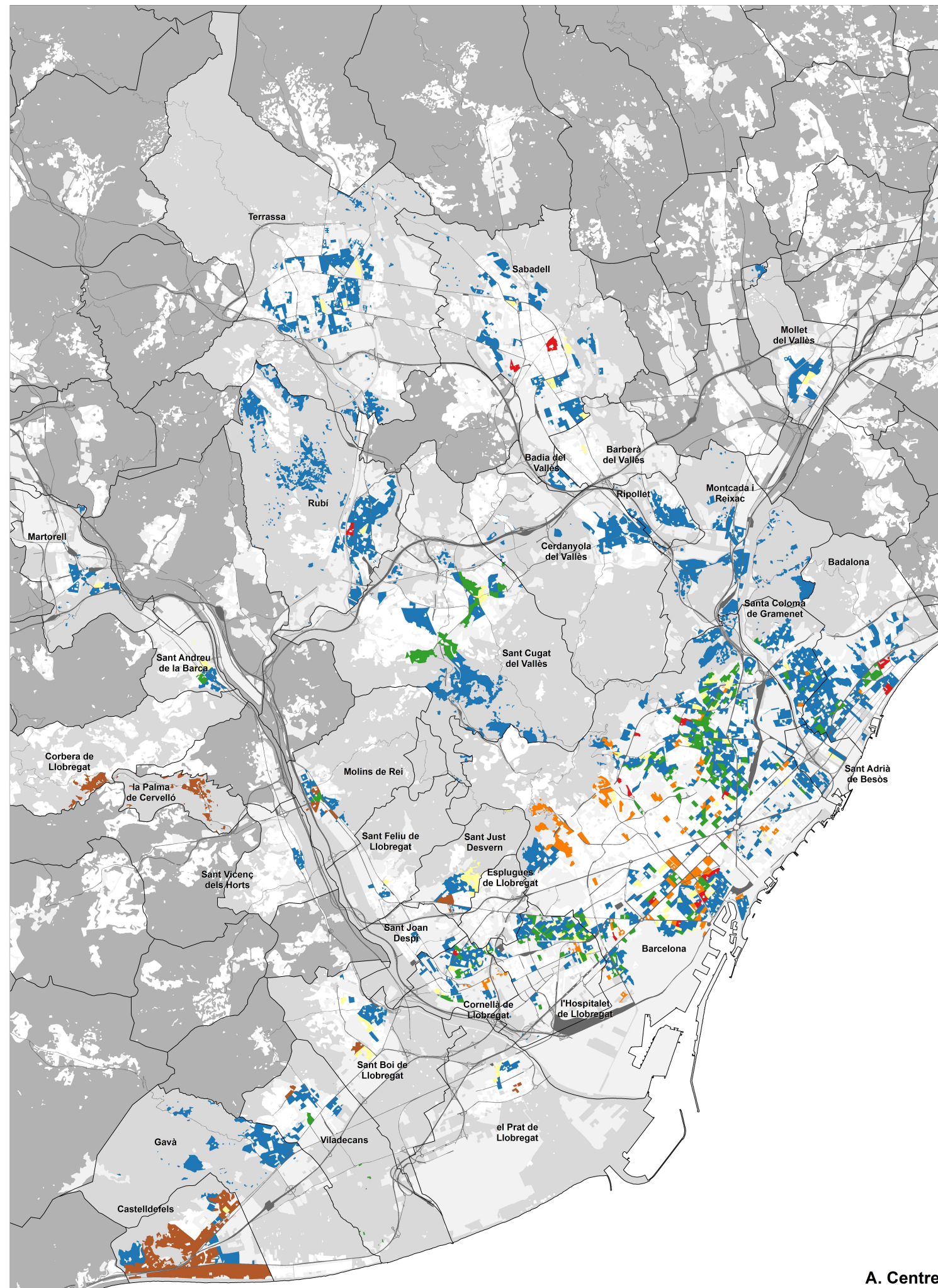

- Tipus de llar majoritari per secció censal**
- Parella amb fills
  - Parella amb fills i altres parents
  - Monoparental
  - Monoparental amb altres parents
  - Persona sola
  - Parella sense fills
  - Altres tipus de parentiu
  - Llar sense relació de parentiu
  - Més d'un grup majoritari

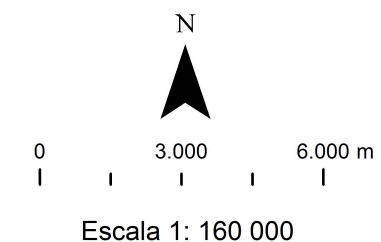
Només es representen les seccions on s'han atès 5 llars o més

Figura 30. Mapa del tipus de llar majoritari, 2018. Elaboració pròpia.

Tipus d'habitatge majoritari, 2018

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa

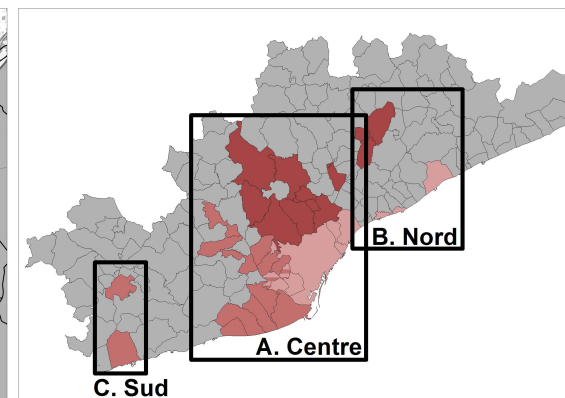
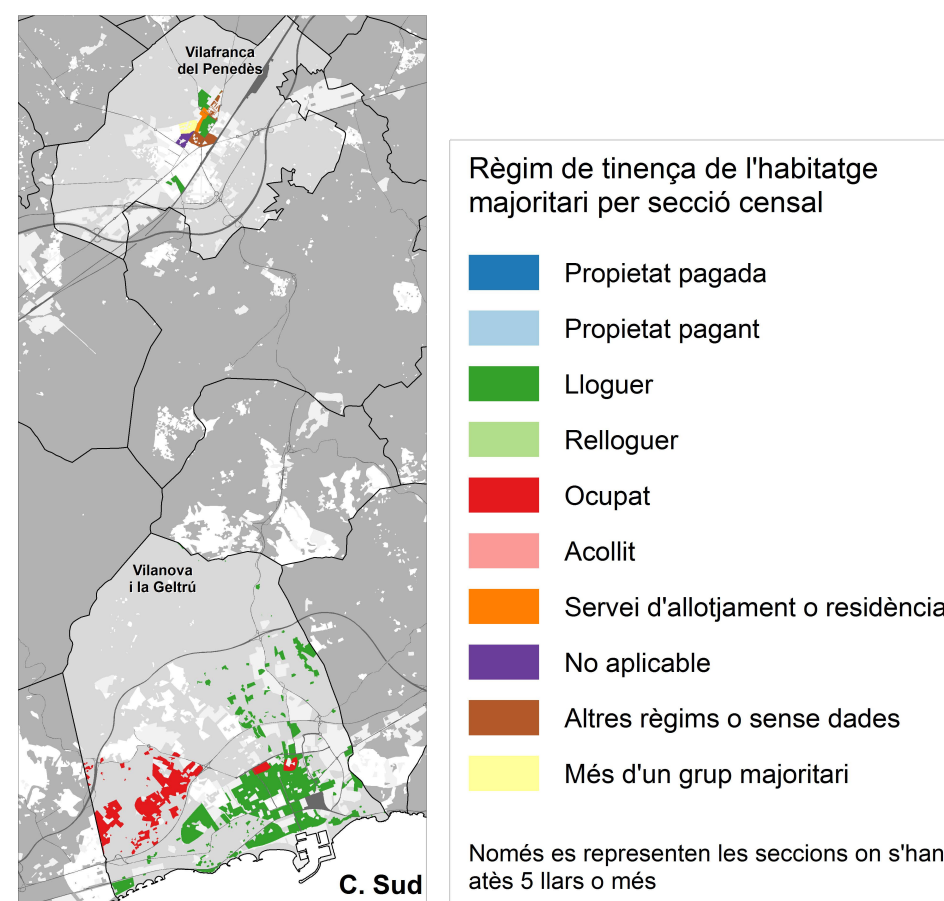
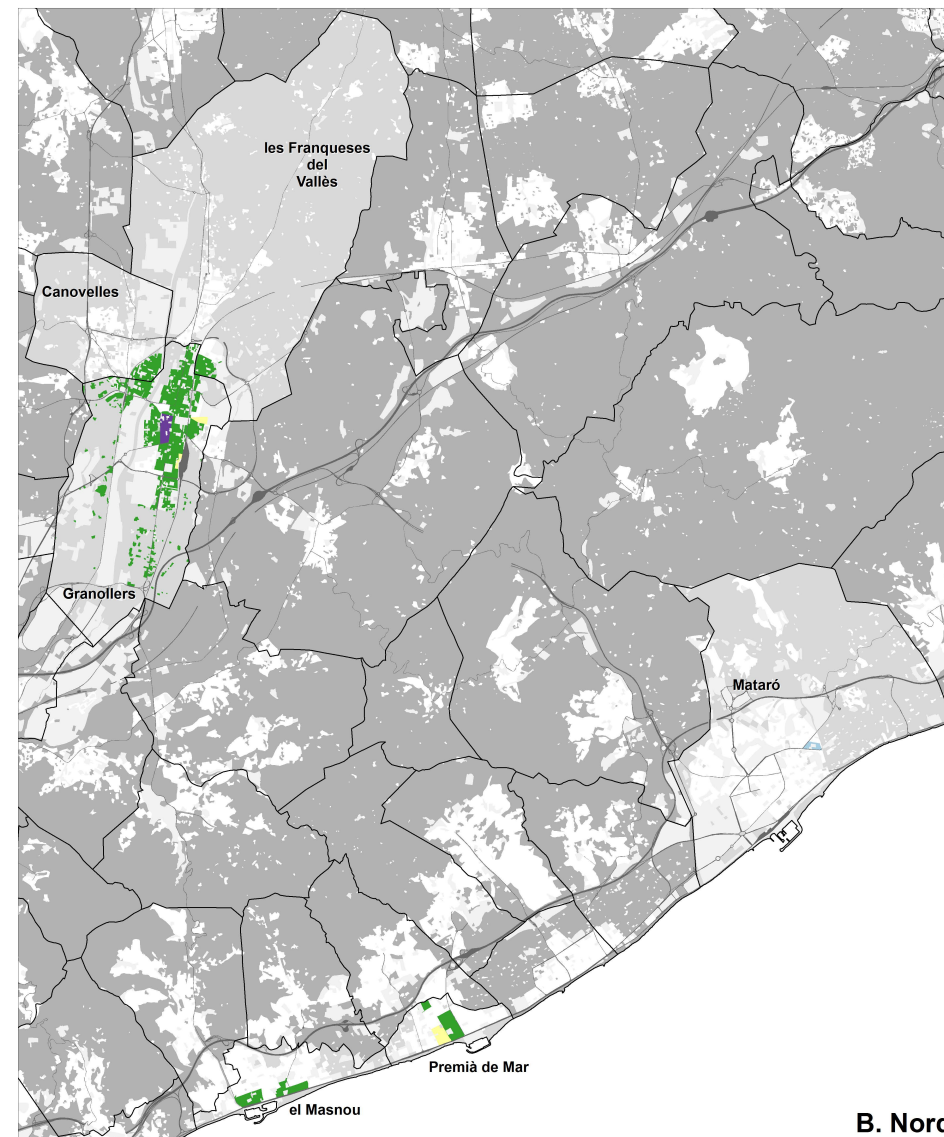
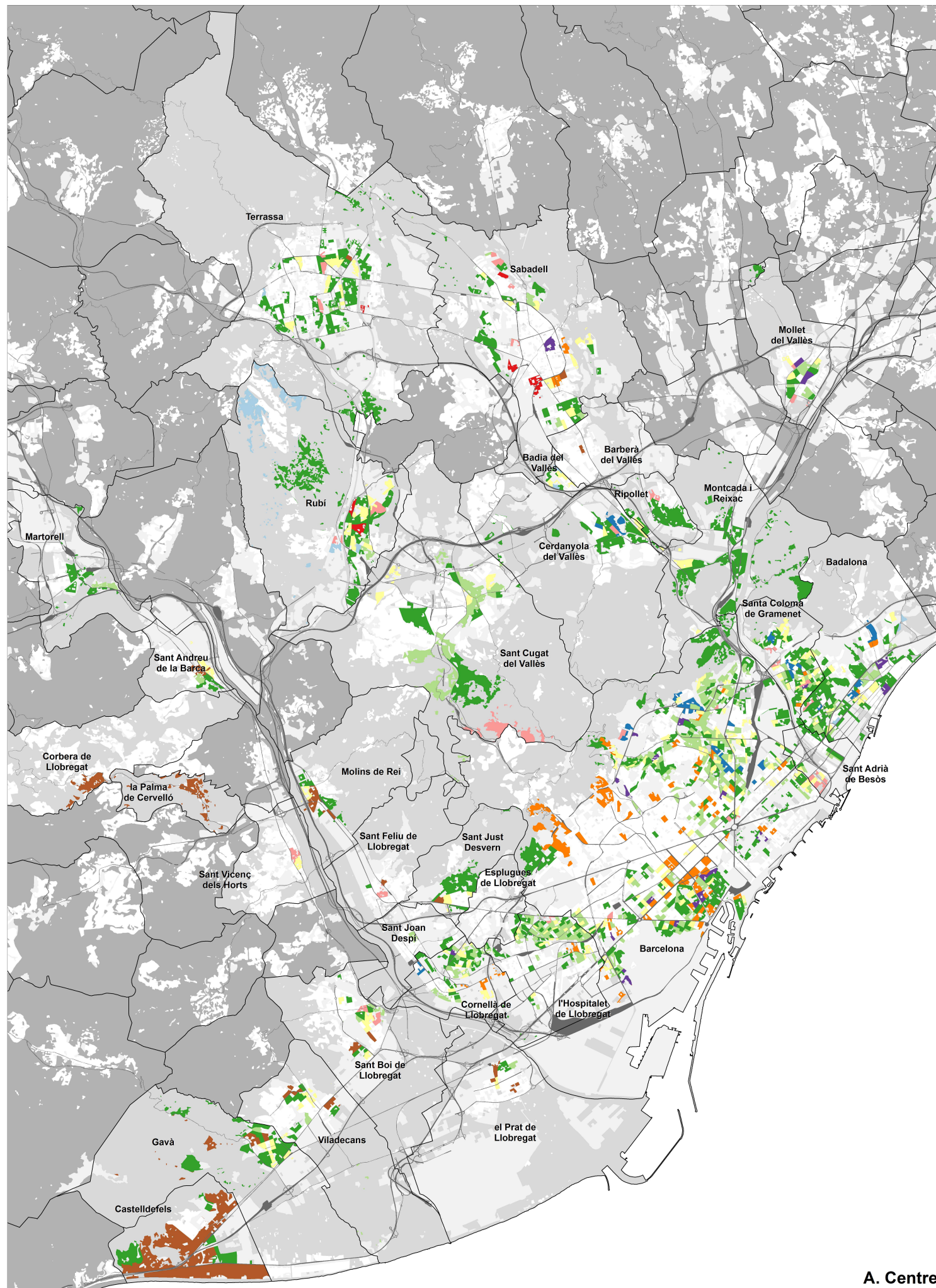
Tipus d'habitatge majoritari per secció censal

- Habitatge unifamiliar
- Habitatge col·lectiu
- Institució, residència, pensió, alberg, ...
- Sense habitatge
- Infrahabitatge, vehicle, local
- Desconegut o sense dades
- Més d'un grup majoritari

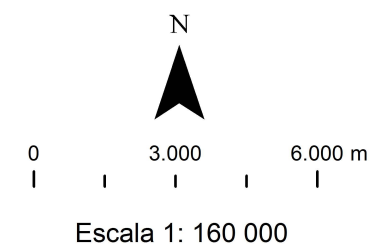
Només es representen les seccions on s'han atès 5 llars o més

Figura 31. Mapa del tipus d'habitatge majoritari, 2018. Elaboració pròpia.

Règim de tinença de l'habitatge majoritari, 2018

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa

Règim de tinença de l'habitatge majoritari per secció censal

- Propietat pagada
- Propietat pagant
- Lloguer
- Relloguer
- Ocupat
- Acollit
- Servei d'allotjament o residència
- No aplicable
- Altres règims o sense dades
- Més d'un grup majoritari

Només es representen les seccions on s'han atès 5 llars o més

Figura 32. Mapa del règim de tinença majoritari, 2018. Elaboració pròpia.

3.3.2. Distribució de les persones ateses i les seves característiques

El mapa de les persones ateses per secció censal (figura 33) s'ha elaborat a partir de les taules de dades de persones que s'han relacionat amb les llars ubicades. De nou, ens mostra com a zones més intenses les seccions corresponents als barris destacats en l'apartat 3.1. d'aquest treball i, a més a més, algunes seccions concretes on s'ubiquen centres residencials, institucions o parròquies (on s'han ubicat persones sense llar). Els altres mapes mostren el grup majoritari en cada categoria analitzada (sexe, edat, lloc de naixement, nacionalitat i ciutadania) i només s'acolorixen les seccions censals on s'han atès 5 persones o més.

Quant a les característiques d'aquestes persones ateses, el primer que s'ha analitzat és el sexe. El mapa (figura 34) mostra quin és el sexe majoritari de les persones ateses en cada secció censal i també quina proporció representen sobre el total de persones ateses de la secció. En l'apartat 3.2. s'ha observat que a totes les diòcesis la presència femenina era superior que la masculina, i a nivell territorial, la primera observació que es pot fer és la mateixa: la població femenina és majoritària a un major nombre de seccions censals. A més a més, en un nombre més gran de seccions, els percentatges que representen les dones sobre el total de persones ateses són més elevats. Els patrons territorials d'aquesta major presència femenina no són massa clars, tot i que destaquen amb percentatges molt alts d'aquesta, algunes seccions de districtes com Nou Barris, Horta-Guinardó i Sant Andreu a Barcelona, seccions concretes dels municipis de l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Gavà, Molins de Rei, Rubí, Terrassa, Sabadell, Canovelles, el Masnou i Premià de Mar. Si es relacionen aquestes dades amb els mapes de les llars, es pot destacar que les zones corresponents amb centres residencials i els punts de més presència de persones sense llar, generalment, tenen major presència masculina.

Pel que fa al grup d'edat majoritari (figura 35), no s'observen patrons territorials clars i hi ha una clara barreja de grups d'edat en moltes seccions, cosa que provoca que una cinquena part de les seccions censals tinguin més d'un grup d'edat majoritari. El grup d'edat majoritari a més seccions és el dels adults d'entre 30 i 44 anys i està present a tot el territori. El següent grup més majoritari és el dels infants, cosa que indica la rellevància dels més petits sobre el total de persones ateses. Són majoritaris, especialment, en les zones més perifèriques del nucli metropolità, com per exemple Castelldefels, Martorell, Rubí, Sabadell, Cerdanyola del Vallès, Ripollet, Montcada i Reixac o Vilanova i la Geltrú. Seguidament, vindria l'altre grup d'adults (45-64 anys) i els joves (15-29 anys), i cap d'aquests dos grups té un patró territorial definit. Finalment, les persones de més de 65 anys són majoritàries a poques seccions. Aquestes coincideixen en alguns casos amb seccions on hi ha centres residencials i institucions, i amb espais de població envellida.

Si tenim en compte el pes percentual que representa cada grup d'edat sobre el total de persones ateses, l'ordre és el mateix: els adults d'entre 30 i 44 anys representen el 29,68% dels atesos, seguits dels infants (23,90%), els adults de 45 a 64 anys (19,57%), els joves (19,57%) i finalment la gent gran (5,57%). La gran presència d'infants pot estar relacionada amb el grup d'adults principal (30 a 44 anys), que per generació s'identificarien com els seus progenitors i, consegüentment, apuntaria cap a una possible situació de pobresa infantil.

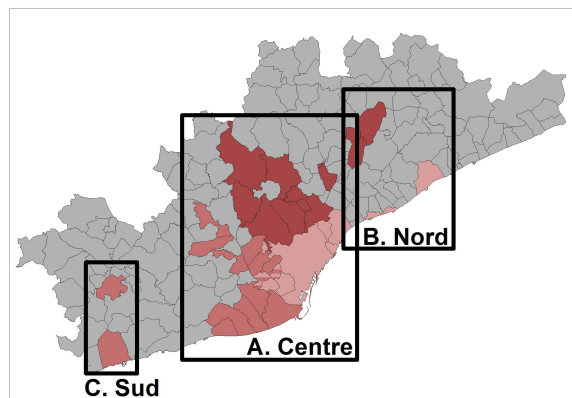
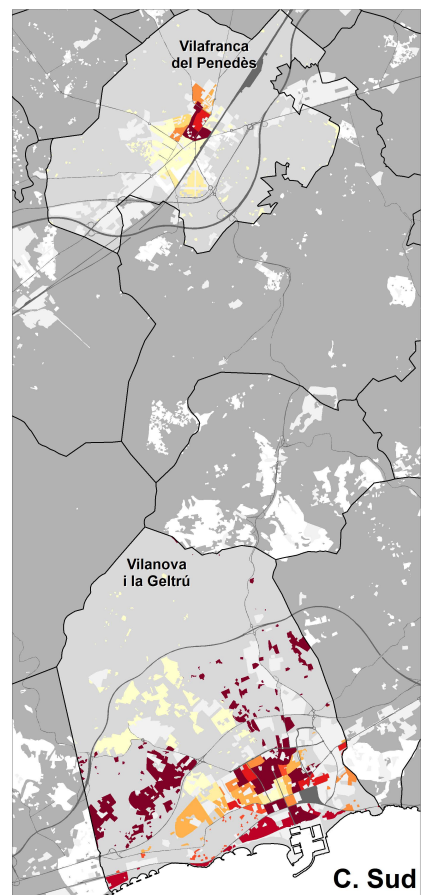
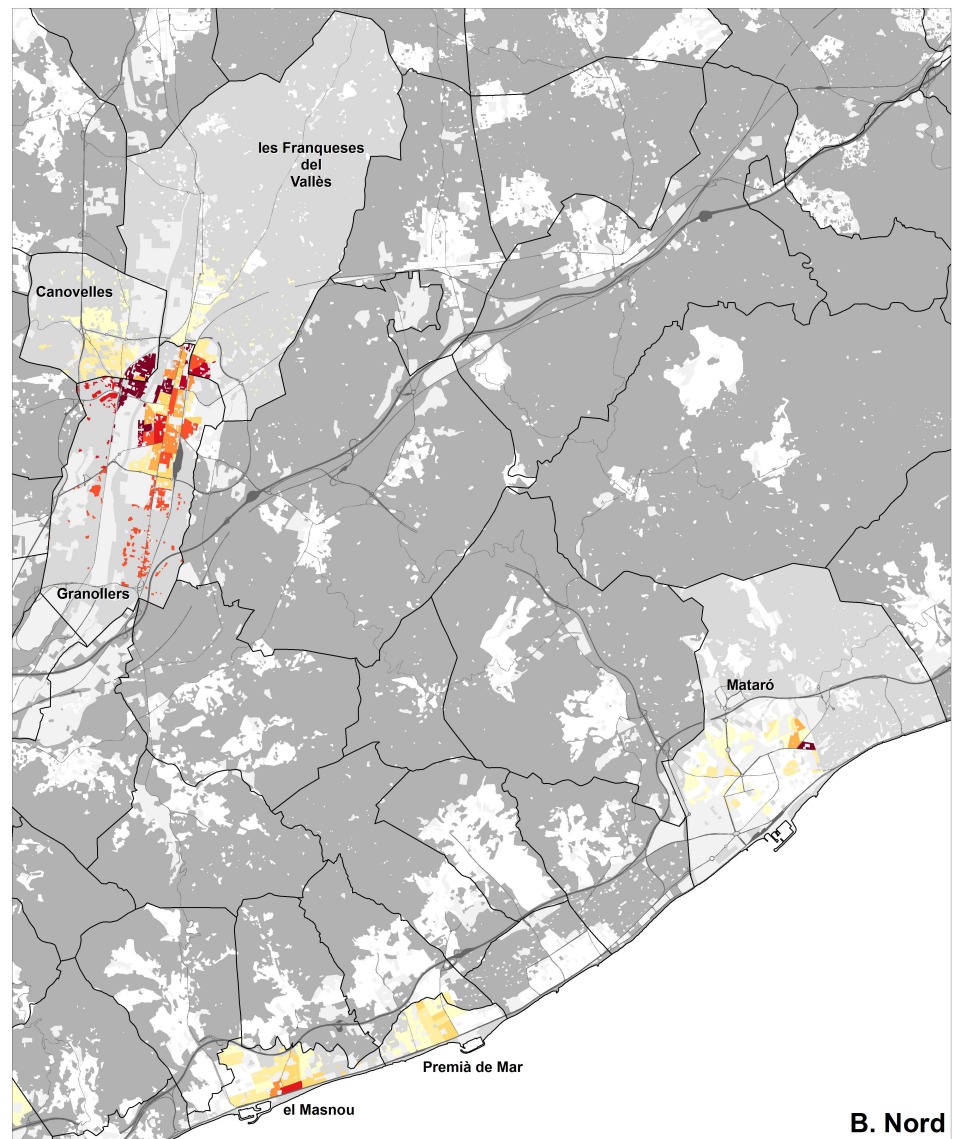
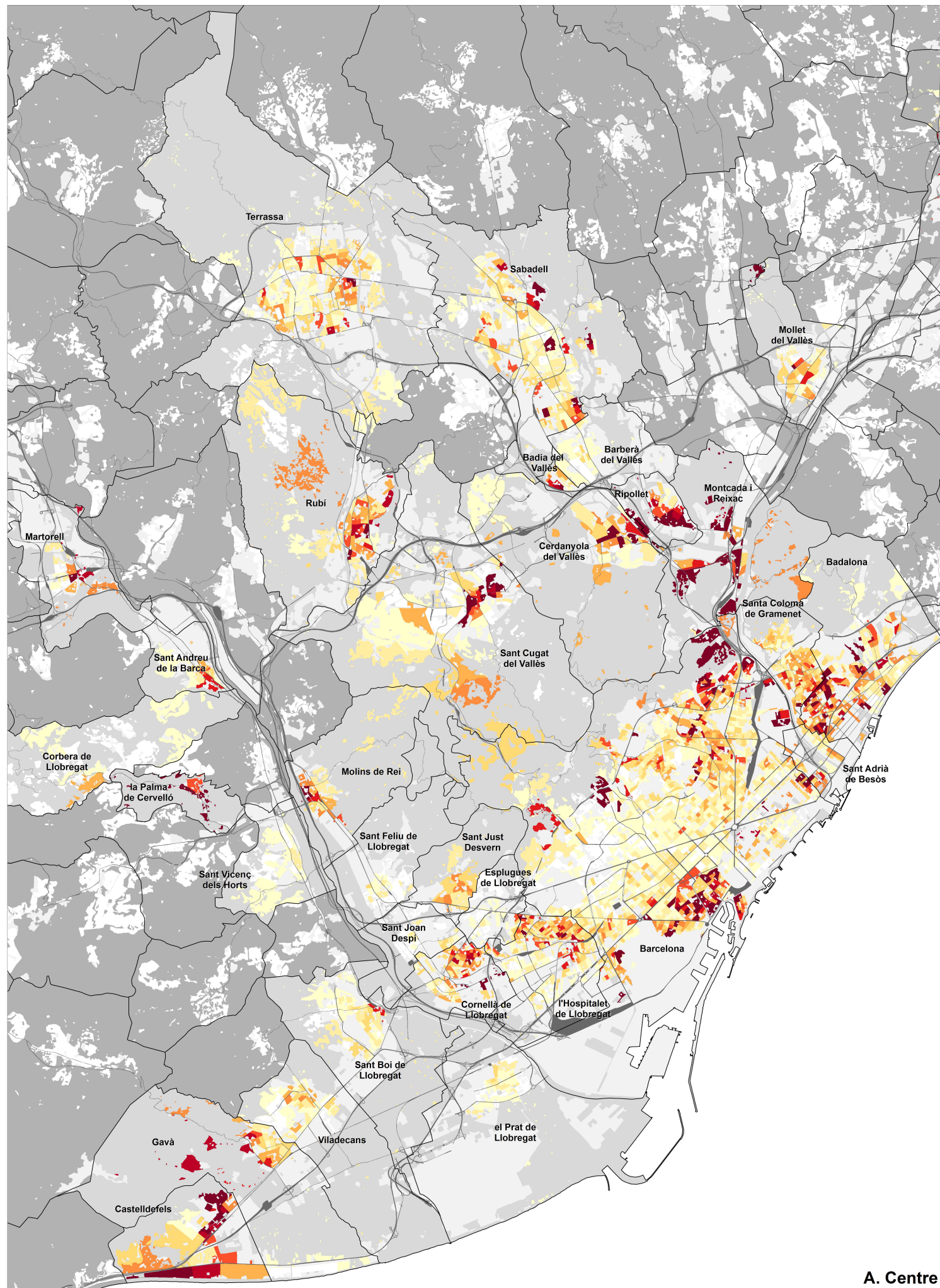
El quart mapa mostra el lloc de naixement majoritari de les persones ateses (figura 36). Les dades recullen el país de naixement de les persones ateses que s'ha agrupat en les categories descrites a l'apartat 6.1.4. de l'annex (aquest punt també recull les agrupacions fetes quant a la nacionalitat i la ciutadania). A nivell estadístic, el lloc de naixement majoritari de les persones ateses en el conjunt de les tres diòcesis és Espanya (33,95%), seguit d'Amèrica (30,04%), Àfrica (21,58%), Àsia i Oceania (2,80%), la resta d'Europa (2,32%) i la resta de la Unió Europea (2,26%), tot i que aquests percentatges varien notablement en cada diòcesi.

Si s'observa el mapa es veu clarament que els grups majoritaris a més seccions censals són els espanyols i els americans. Pel que fa a la distribució territorial, els nascuts a Amèrica se situen, especialment, en el conjunt de la ciutat de Barcelona (excloent la major part del Raval, el Barri Gòtic i la Barceloneta, així com algunes zones de la Sarrià-Sant Gervasi), l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat i alguns municipis del Baix Llobregat (Sant Joan Despí, Sant Feliu de Llobregat, Sant Vicenç dels Horts). Els espanyols tenen presència a tot el territori estudiat però destaquen, especialment, a la majoria de seccions dels municipis de Rubí, Sant Cugat del Vallès, Cerdanyola del Vallès, Ripollet, Montcada i Reixac i Vilanova i la Geltrú. Els africans tenen major presència en els municipis perifèrics com Sant Boi de Llobregat, Sant Andreu de la Barca, Martorell, Granollers, les Franqueses del Vallès, Canovelles, Vilafranca del Penedès i el Masnou, tot i que també tenen presència destacada en algunes seccions a Barcelona. Els casos de Terrassa, Sabadell, Mollet del Vallès, Rubí, la zona de Granollers, Santa Coloma de Gramenet i Badalona es caracteritzen per tenir molta diversitat dins del propi municipi. S'hi poden observar força seccions on el lloc de naixement majoritari és de més d'un grup, sense haver-n'hi cap de dominant, i on aquests tres col·lectius (nascuts a Espanya, Amèrica i Àfrica) hi tenen presència. La resta de territoris d'origen són majoritaris a seccions molt concretes d'algunes zones de Barcelona, Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià de Besòs, Badalona, Montcada i Reixac, Sant Cugat del Vallès, Martorell, Terrassa o el Masnou.

Referent a la nacionalitat dels atesos (figura 37), en general, es pot parlar d'una distribució territorial similar a la observada amb el lloc de naixement, tot i que amb diferències que es poden apreciar a nivell concret de cada una de les seccions censals. Tanmateix, cal aclarir que en els municipis de CDB aquesta categoria només especifica si es tracta de ciutadans espanyols, comunitaris (de la resta de la UE) o extracomunitaris, mentre que les altres dues diòcesis especifiquen el país de nacionalitat. Això implica que el mapa mostri tota la població extracomunitària agrupada en el cas dels municipis de CDB mentre que a la resta s'hi especifica l'àmbit majoritari.

L'últim mapa especifica la ciutadania majoritària de les persones ateses en cada una de les seccions censals amb més de 5 atesos (figura 38). La ciutadania agrupa les nacionalitats en quatre grans grups: ciutadania espanyola, comunitària no espanyola (d'algun país de la UE), extracomunitària o familiar de comunitari. La darrera categoria no apareix al mapa perquè no és majoritària a cap de les seccions. En aquest mapa es mostra, a més a més, quin percentatge representa sobre el total d'atesos de la secció el grup majoritari. S'observa una dominància repartida entre els ciutadans extracomunitaris i els ciutadans espanyols, i patrons territorials similars als observats en els dos mapes anteriors.

Persones ateses per secció censal, 2018

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa

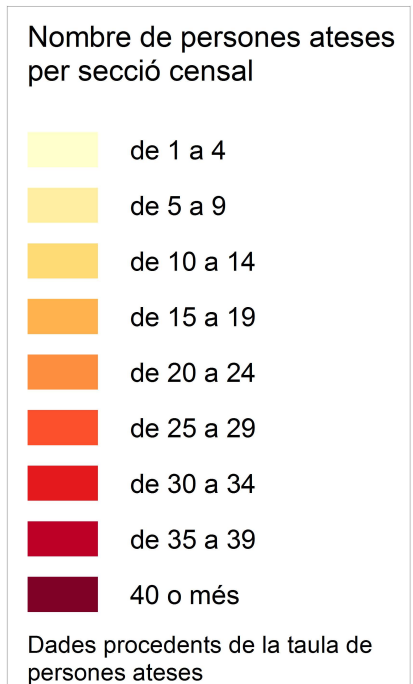
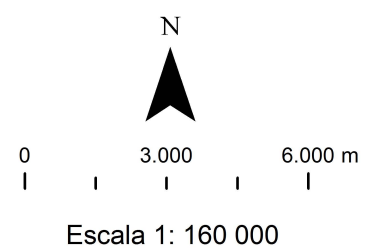

Figura 33. Mapa de les persones ateses per secció censal, 2018. Elaboració pròpia.

Sexe majoritari de les persones ateses, 2018

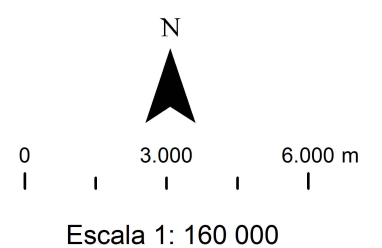
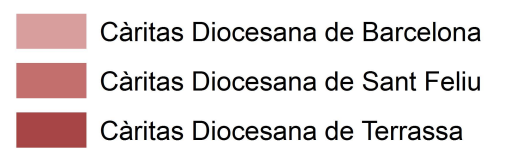
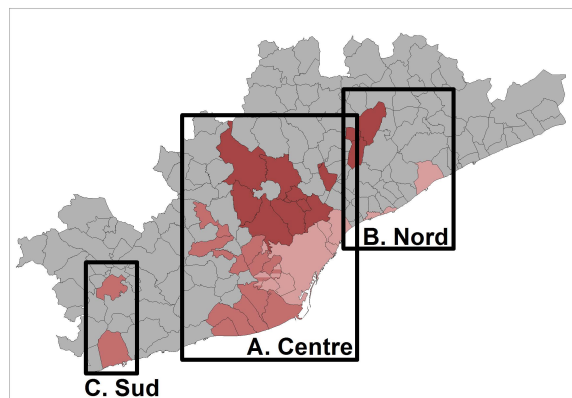
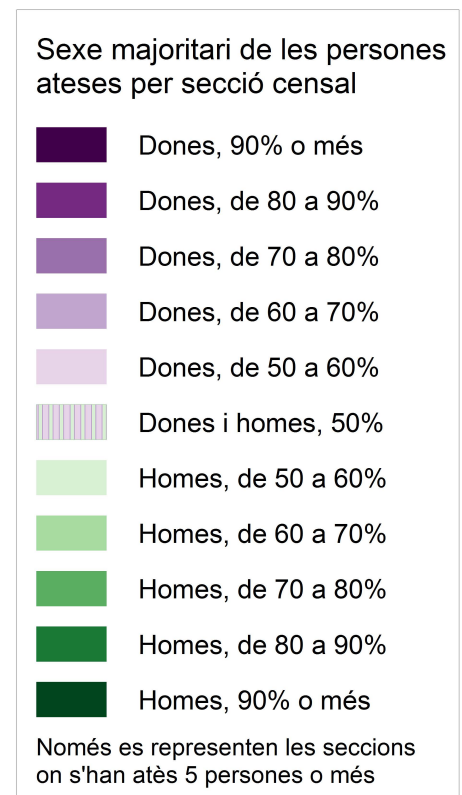
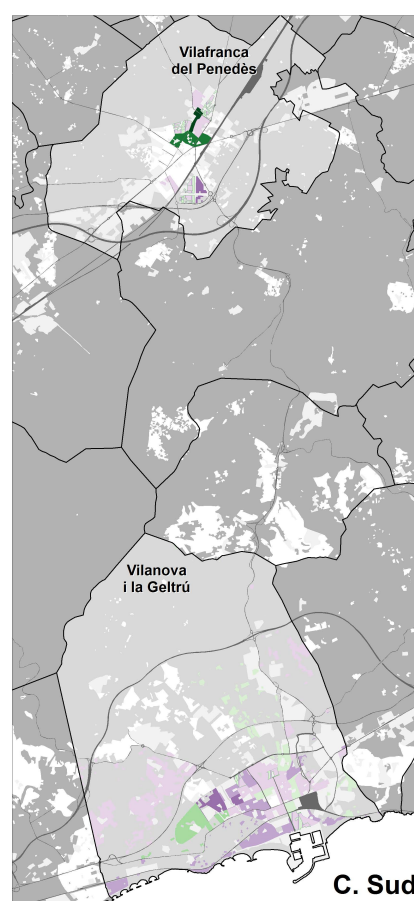
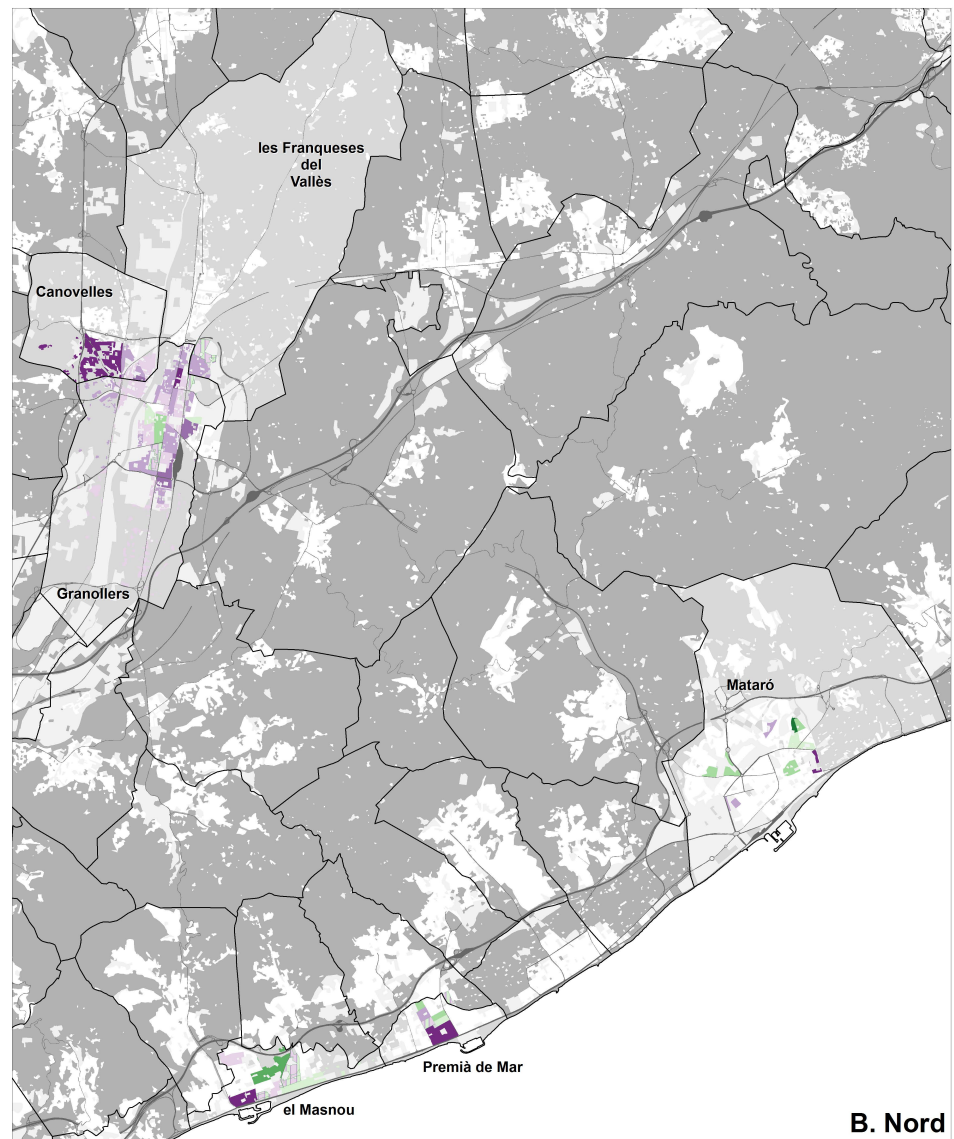
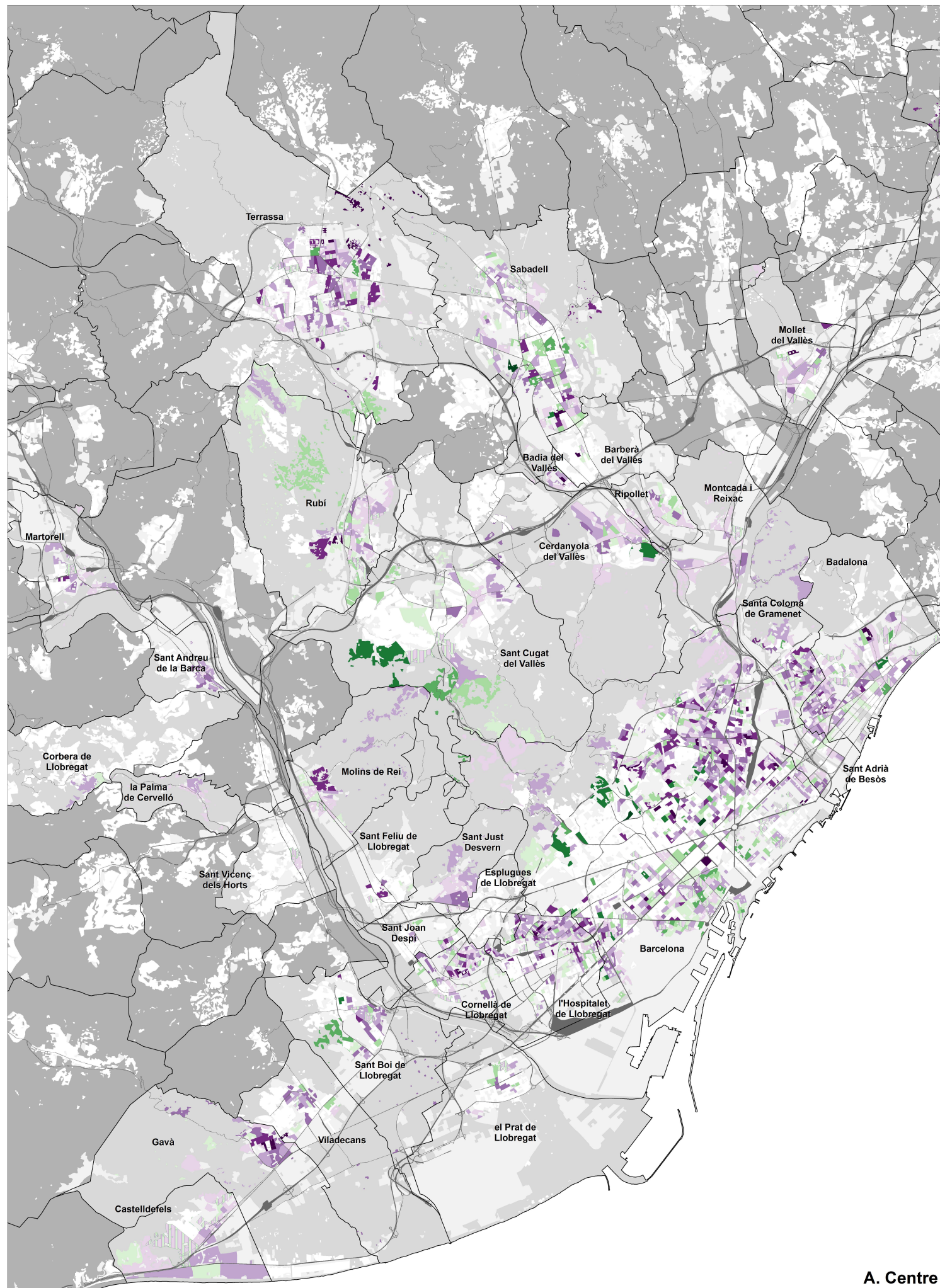
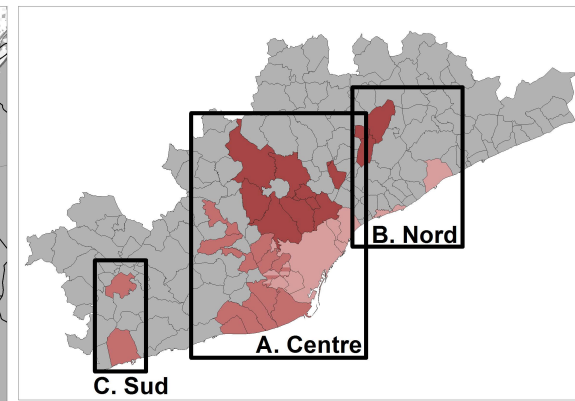
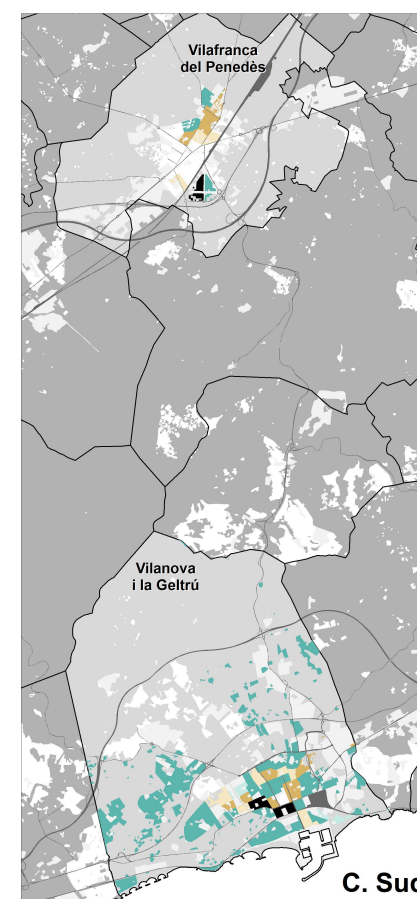
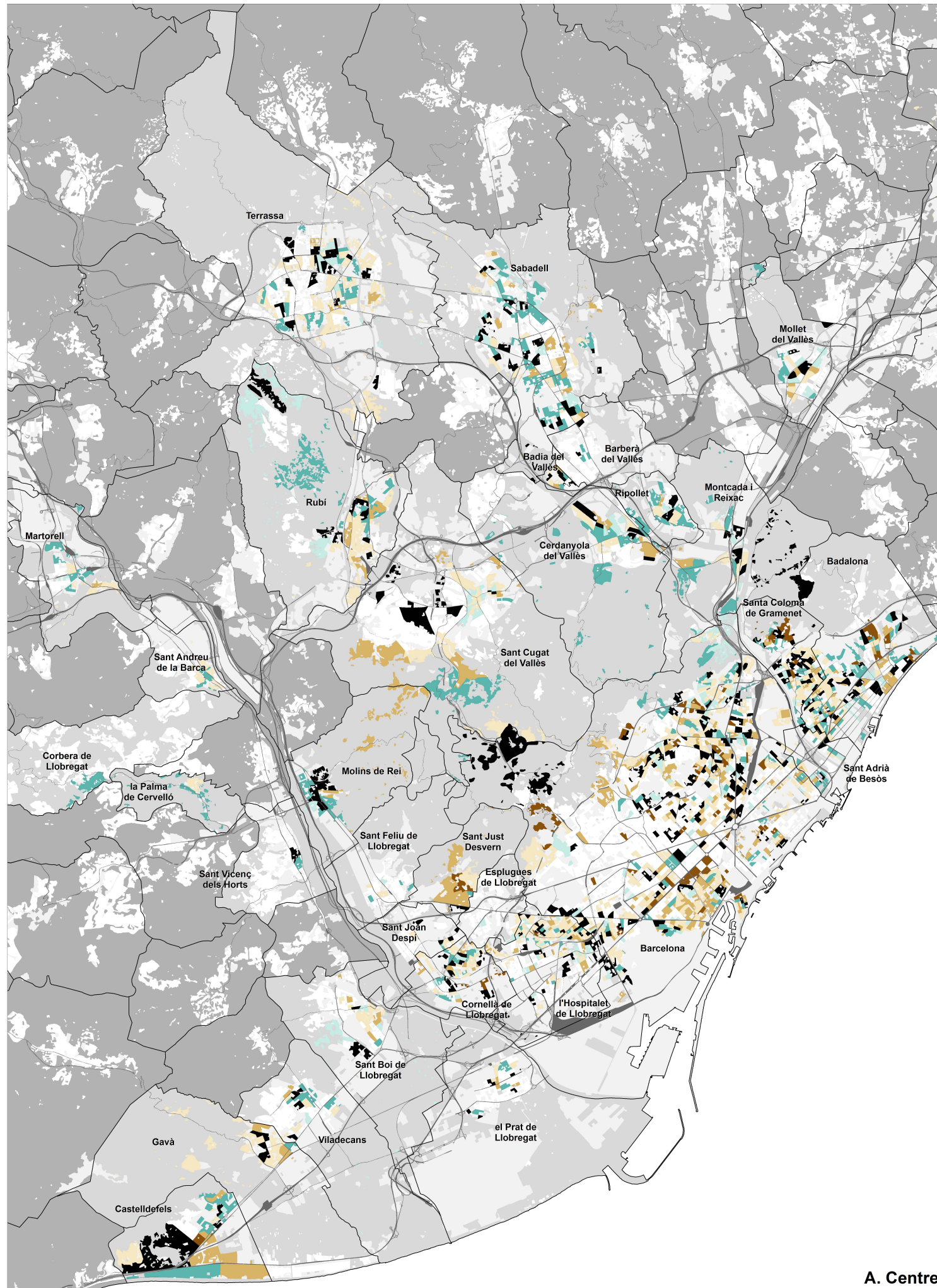
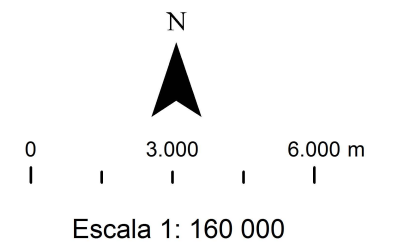

Figura 34. Mapa del sexe majoritari de les persones ateses, 2018. Elaboració pròpia.

Grup d'edat majoritari de les persones ateses, 2018

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa

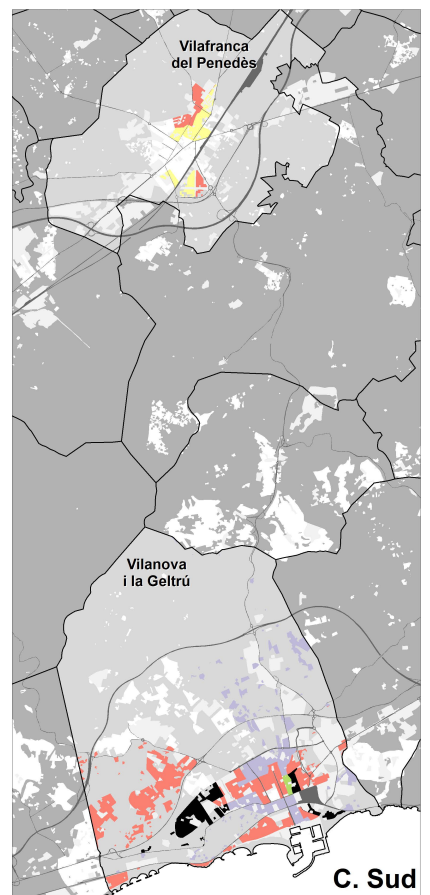
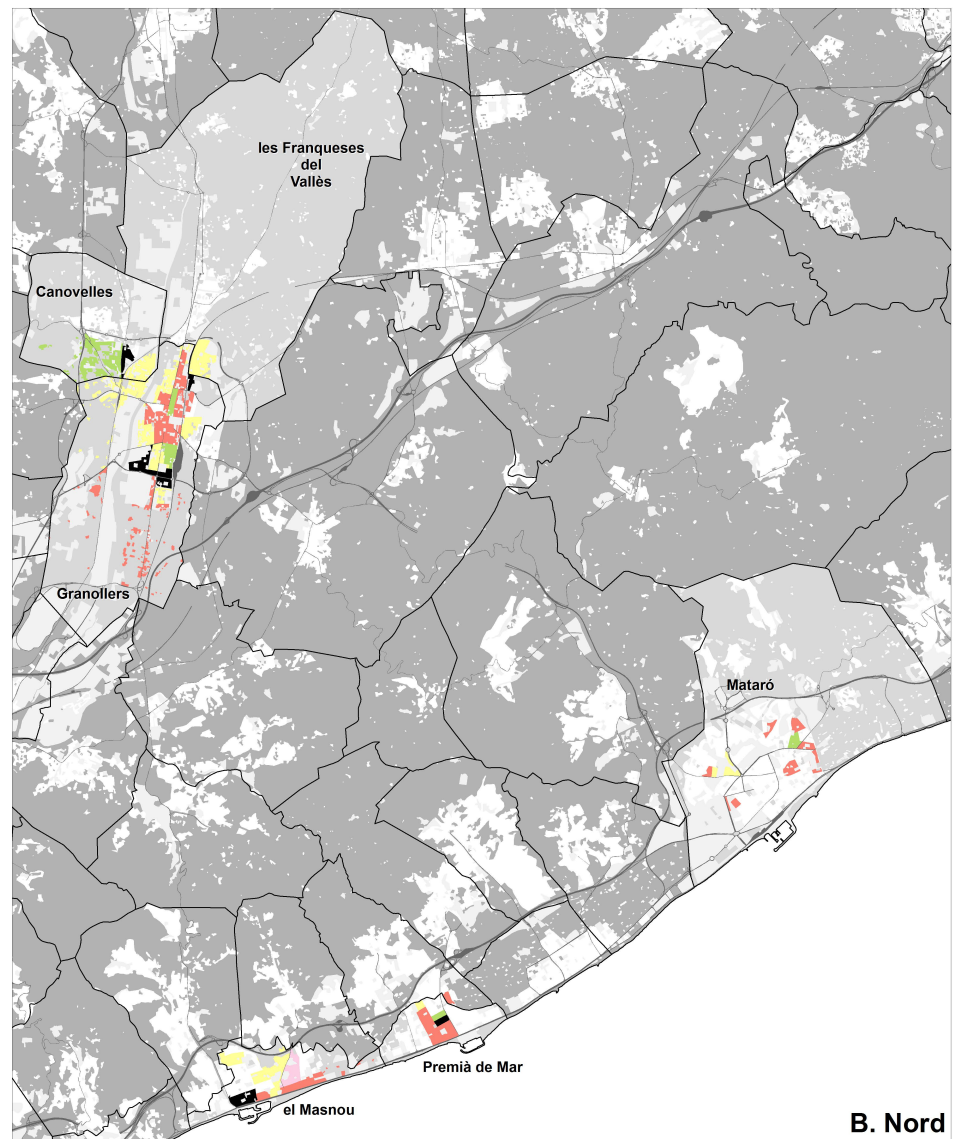
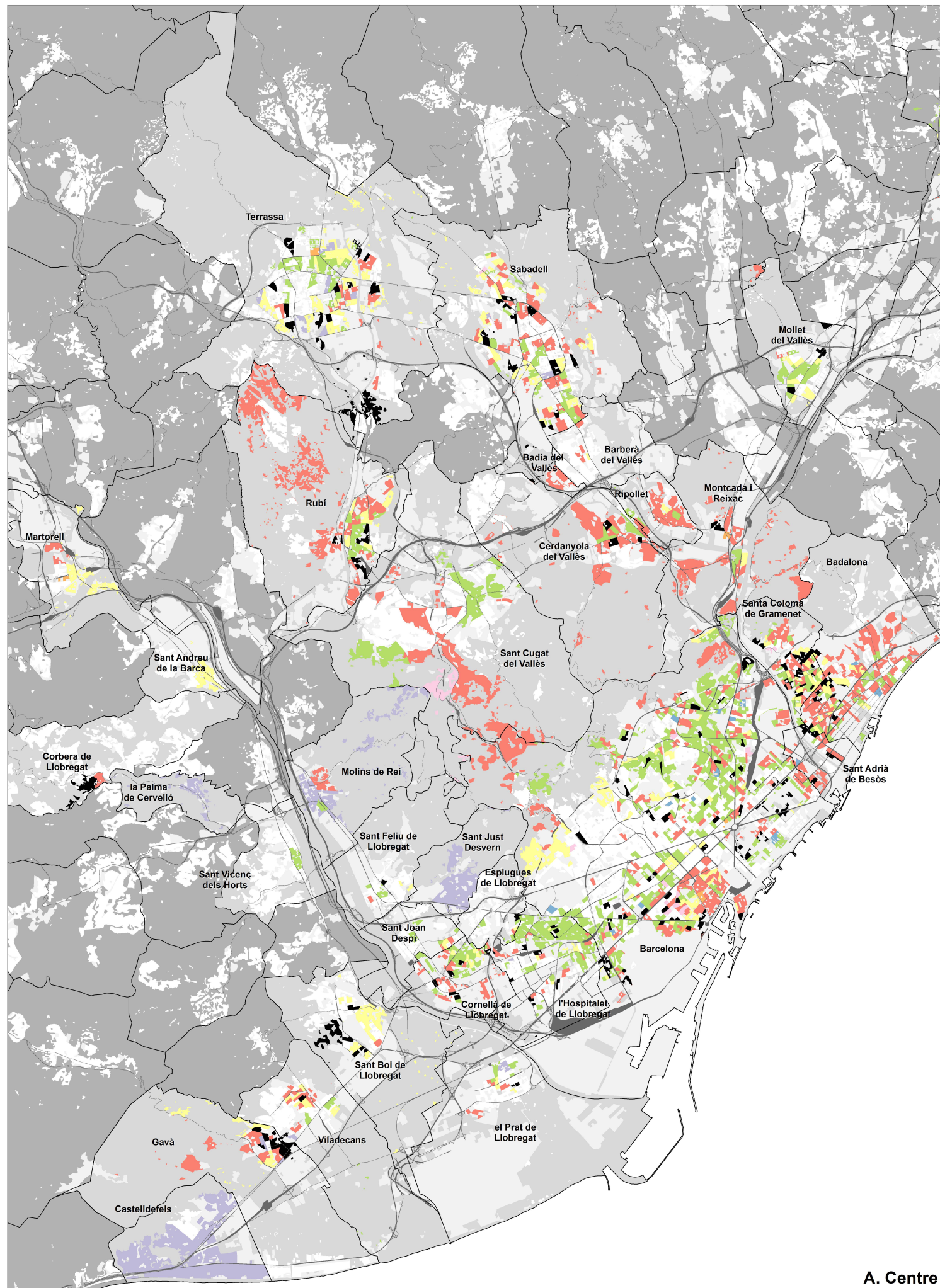
Grup d'edat majoritari de les persones ateses per secció censal

- Nens i nenes (de 0 a 14 anys)
- Joves (de 15 a 29 anys)
- Adults (de 30 a 44 anys)
- Adults (de 45 a 64 anys)
- Gent gran (més de 65 anys)
- Més d'un grup majoritari

Només es representen les seccions on s'han atès 5 persones o més

Figura 35. Mapa del grup d'edat majoritari de les persones ateses, 2018. Elaboració pròpia.

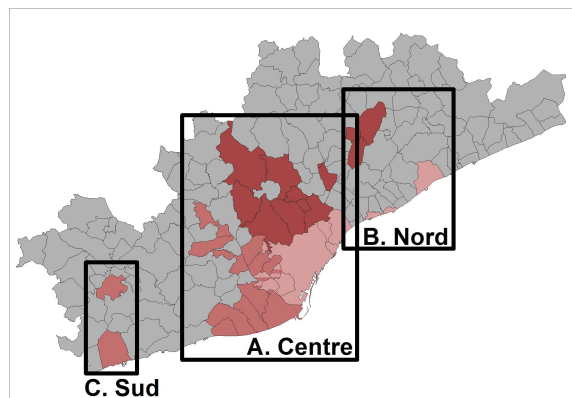
Lloc de naixement majoritari de les persones ateses, 2018

Lloc de naixement majoritari de les persones ateses per secció censal

- Espanya
- Resta de la Unió Europea
- Resta d'Europa
- Àfrica
- Amèrica
- Àsia i Oceania
- Sense dades
- Més d'un grup majoritari

Només es representen les seccions on s'han atès 5 persones o més

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa

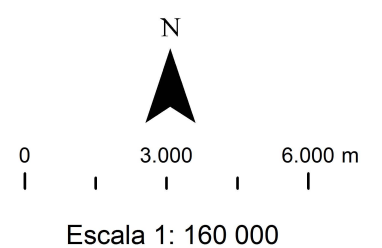
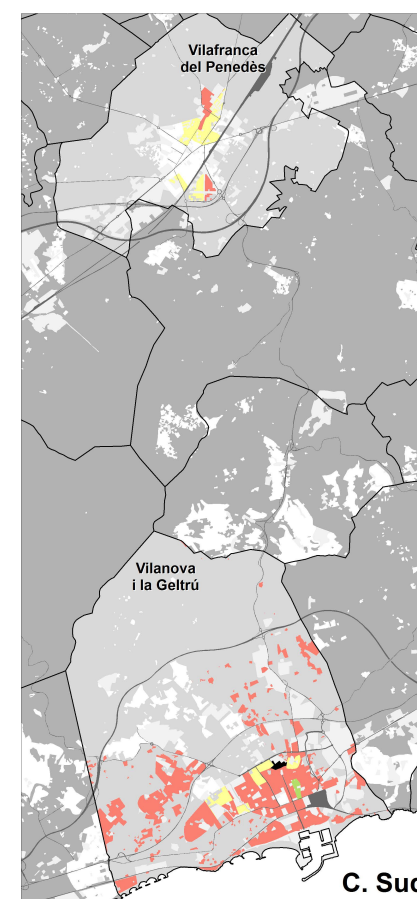
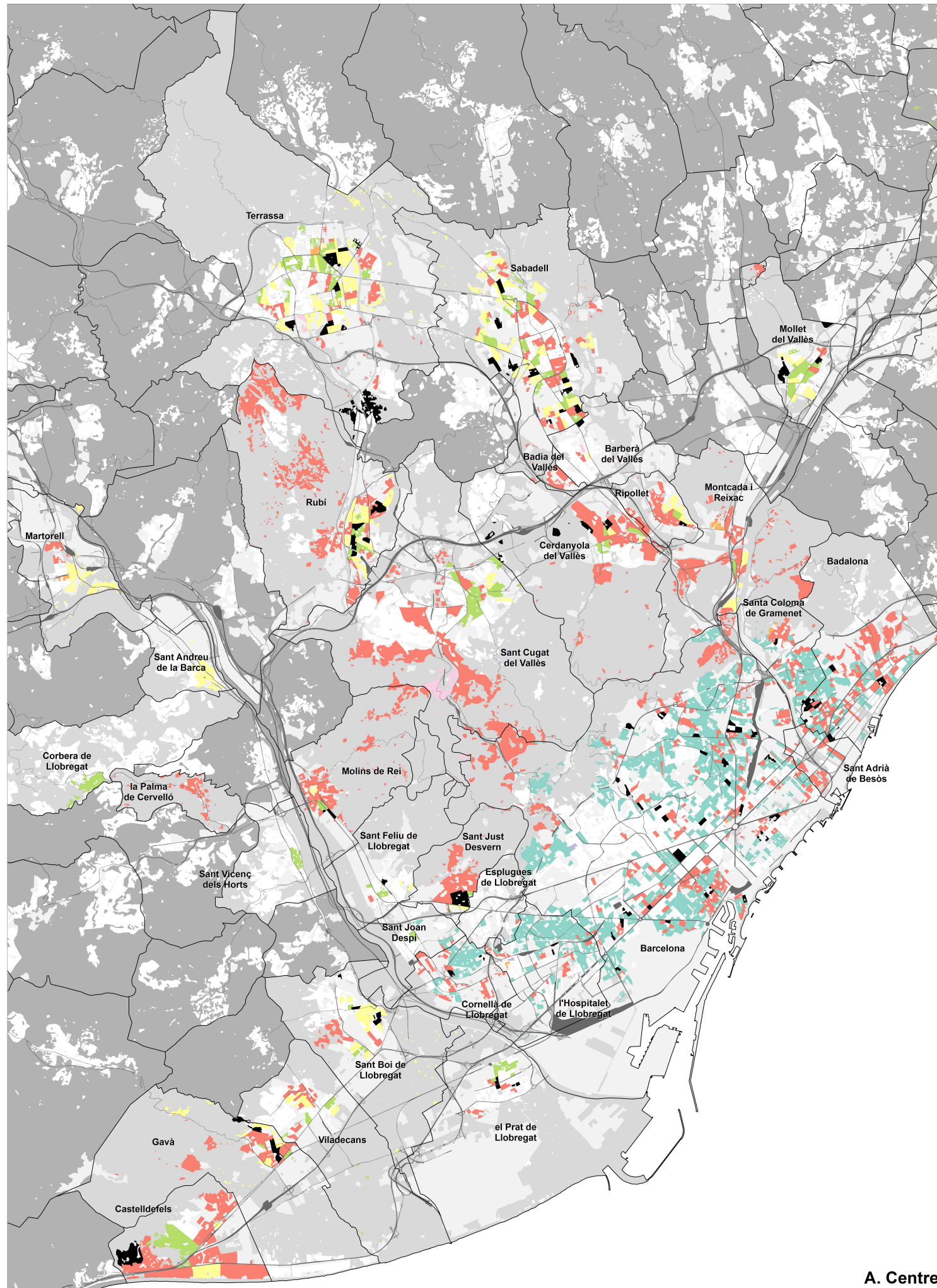

Figura 36. Mapa del lloc de naixement majoritari de les persones ateses, 2018. Elaboració pròpia.

Nacionalitat majoritària de les persones ateses, 2018

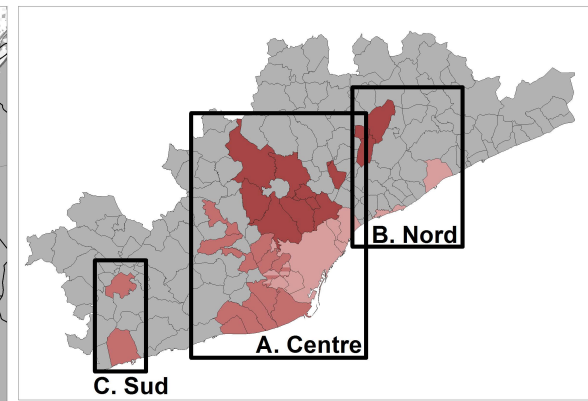

Nacionalitat majoritària de les persones ateses per secció censal

- Espanya
- Resta de la Unió Europea
- Àfrica
- Amèrica
- Àsia i Oceania
- Resta del món*
- Sense dades
- Més d'un grup majoritari

* A CDB només s'especifiquen les nacionalitats espanyola, comunitària i extracomunitària.

Només es representen les seccions on s'han atès 5 persones o més

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa

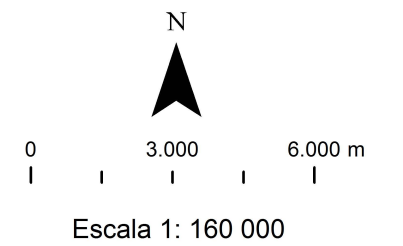
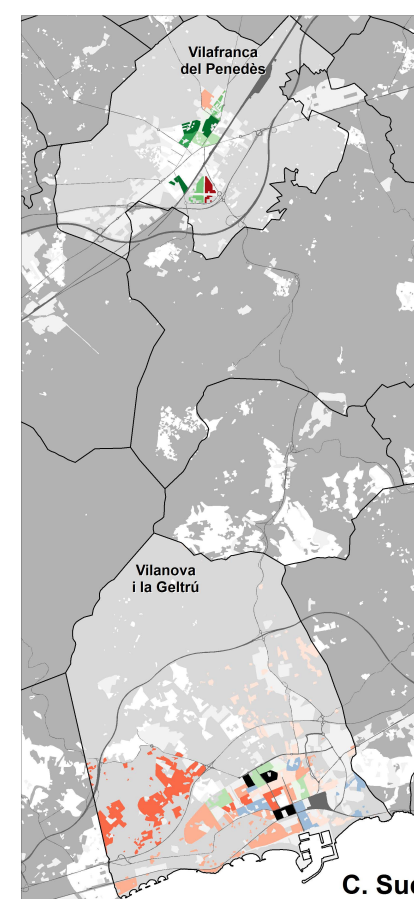
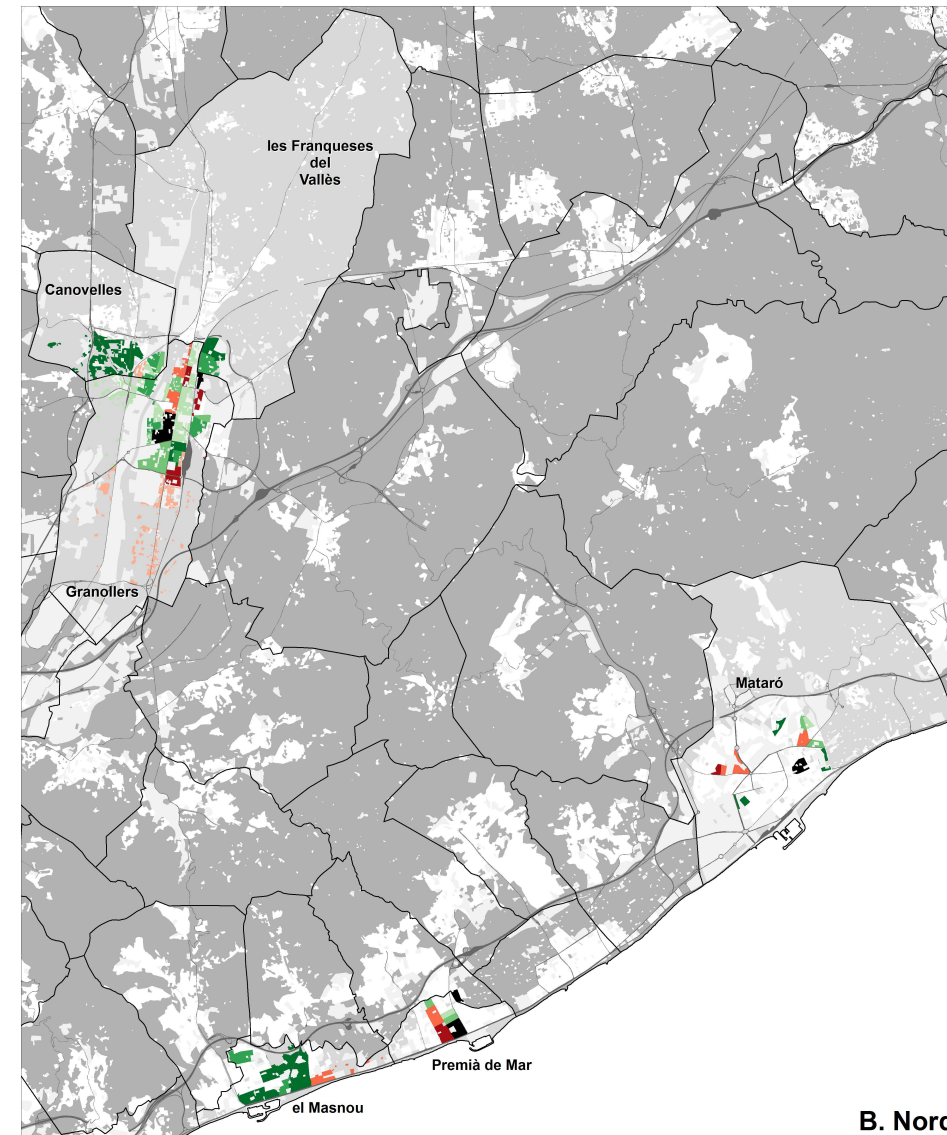
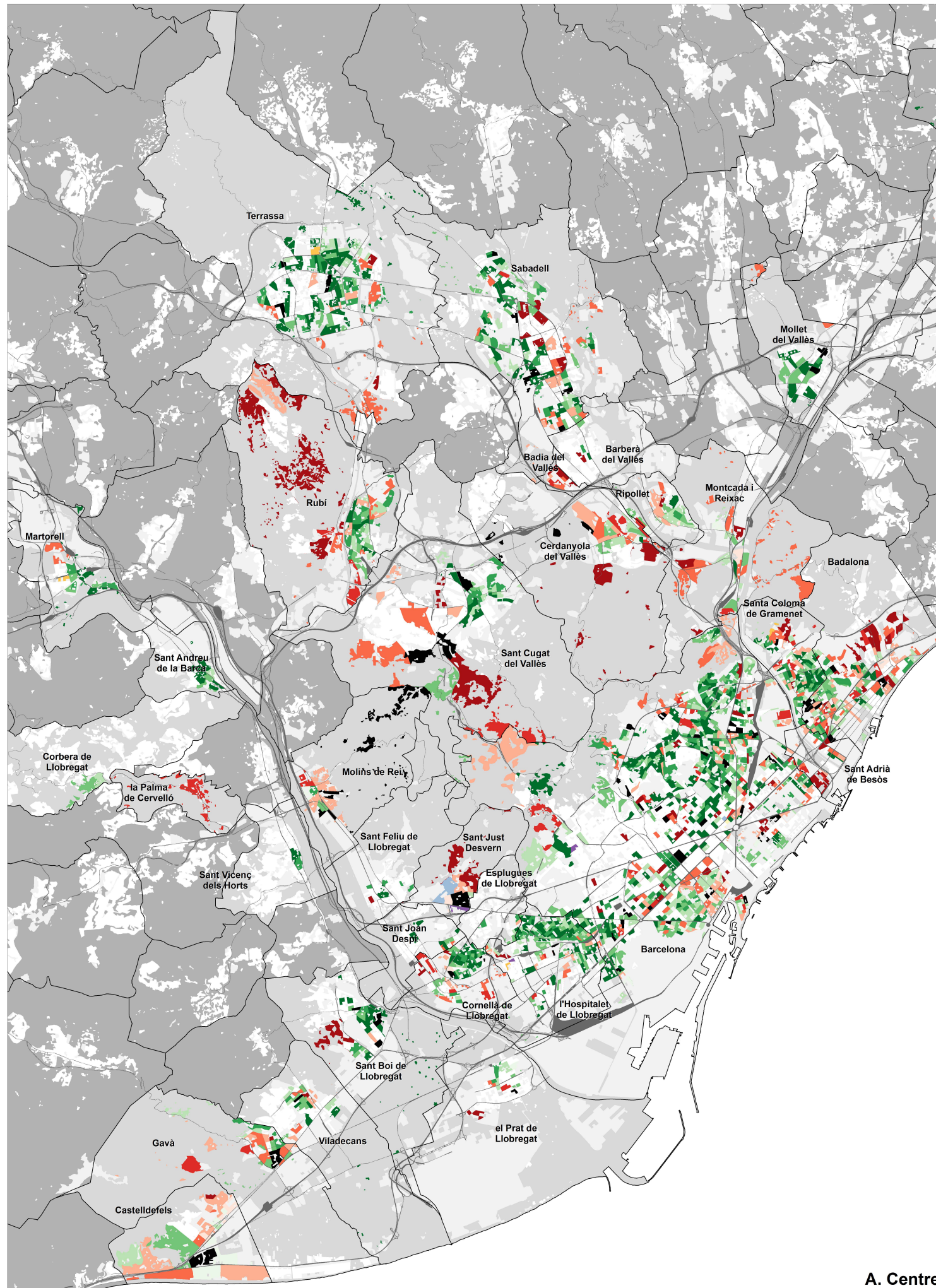

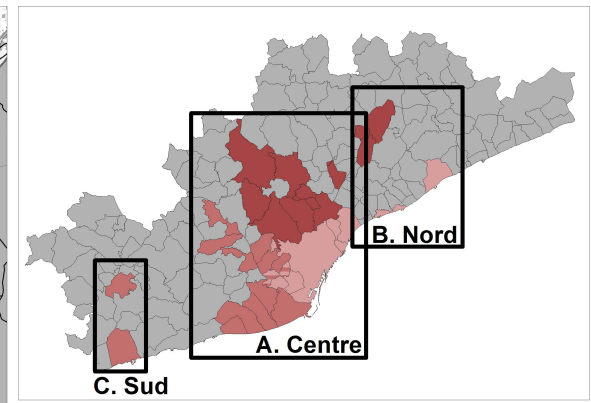
Figura 37. Mapa de la nacionalitat majoritària de les persones ateses, 2018. Elaboració pròpia.

Ciutadania majoritària de les persones ateses, 2018

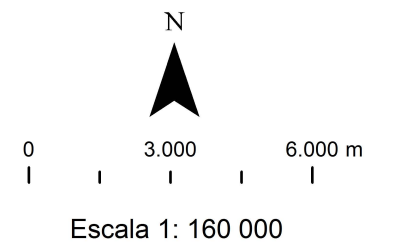

Ciutadania i percentatge del grup majoritari de les persones ateses per secció censal

- Espanyola; menys de 50%
- Espanyola; de 50 a 60%
- Espanyola; de 60 a 70%
- Espanyola; de 70 a 80%
- Espanyola; més de 80%
- Comunitària; menys de 50%
- Comunitària; més de 50%
- Extracomunitària; menys de 50%
- Extracomunitària; de 50 a 60%
- Extracomunitària; de 60 a 70%
- Extracomunitària; de 70 a 80%
- Extracomunitària; més de 80%
- Sense dades; menys de 50%
- Sense dades; més de 50%
- Més d'un grup majoritari

- Càritas Diocesana de Barcelona
- Càritas Diocesana de Sant Feliu
- Càritas Diocesana de Terrassa

La ciutadania "Familiar de comunitària" no és majoritària a cap secció censal
Només es representen les seccions on s'han atès 5 persones o més

Figura 38. Mapa de la ciutadania majoritària de les persones ateses, 2018. Elaboració pròpia.

4. CONCLUSIONS

Aquest informe mostra l'anàlisi de les dades sobre llars ateses per les Càritas Diocesanes de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa al territori metropolità de Barcelona, observant la seva evolució, el seu estat actual i, especialment, identificant i caracteritzant els indrets on aquestes intervencions són més intenses. De l'anàlisi de les dades es desprèn que en aquest àmbit territorial existeixen zones on es detecten situacions de vulnerabilitat que romanen temporalment i espacialment i que, en el marc temporal analitzat, s'intensifiquen. Sovint, aquests espais metropolitans no són desconeguts, sinó que són àrees que des del seu origen han experimentat aquestes situacions.

Quant als perfils de llars ateses en conjunt, les tipologies que més destaquen són les llars de persones soles, les de parelles amb fills o les monoparentals. Els tipus d'habitatge i els seus règims de tinença varien notablement en cada model de llar així com en cada una de les diòcesis. En el cas de les llars on hi ha infants (parelles amb fills i llars monoparentals), dominen els habitatges unifamiliars i el règim de lloguer, mentre que en el cas de les persones soles l'habitatge unifamiliar comparteix protagonisme amb els habitatges col·lectius, les institucions o, fins i tot amb el *sensellarisme* que implica la vida al carrer, i els règims de tinença de relloguer, serveis d'allotjament i acolliment destaquen juntament amb el lloguer.

Pel que fa a les persones, destaca la gran presència d'alguns col·lectius identificats com els més vulnerables: la major presència femenina, la gran quantitat d'atencions a persones migrants, de persones en edats de infantesa i joventut o, en menor mesura, de persones grans de més de 65 anys, especialment dones. De nou, aquestes característiques presenten variacions destacades entre els diversos tipus de llar i en cada una de les diòcesis, especialment en referència a la qüestió de la nacionalitat de les persones ateses. Un fet comú i rellevant a tots els àmbits estudiats és el cas de les llars monoparentals. Aquest tipus de llars són sostingudes bàsicament per dones i, per tant, esdevenen un col·lectiu que pot concentrar vulnerabilitats múltiples: en primer lloc, són famílies amb infants sostingudes per un sol adult del qual depèn la subsistència de la llar; si, com és el cas de la majoria, aquest adult és una dona, la seva vulnerabilitat augmenta per una qüestió de gènere; i, finalment, tot i que gairebé el 50% d'aquestes llars estan composades per ciutadanes espanyoles, també es pot afegir un tercer element de vulnerabilitat que seria el factor de ser migrant, amb tot el que això comporta.

Les detallades dades de les atencions de Càritas han permès fer una aproximació més precisa, concreta i directa en relació a la desigualtat i la vulnerabilitat al territori metropolità, i constatar, a partir de les dades d'una de les entitats que treballa en l'àmbit de l'atenció social en aquest territori, la permanència i gravetat de la situació de moltes persones i llars que habiten a Barcelona i el seu entorn proper.

5. BIBLIOGRAFIA I FONTS D'INFORMACIÓ

Àrea Metropolitana de Barcelona. (2020a). *Cohesió Social*. [en línia] [Consulta: 5 de febrer 2020]. Disponible a: <http://www.amb.cat/web/amb/la-institucio/competencies/cohesio-social>

Àrea Metropolitana de Barcelona. (2020b). *Polítiques Socials*. [en línia] [Consulta: 5 febrer 2020]. Disponible a: <http://www.amb.cat/web/desenvolupament-socioeconomic/politiques-socials>

Asesores de PYMES. *¿Qué es el Tercer Sector y qué aporta a una empresa?*. [en línia] [Consulta: 22 gener 2020]. Disponible a: <http://asesoresdepymes.com/tercer-sector-empresa/>

Ferrer, A. (1996). *Els polígons de Barcelona*. Barcelona: Edicions Universitat Politècnica de Catalunya.

Generalitat de Catalunya. Portal jurídic de Catalunya. *Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials*. [en línia] Barcelona: Departament de la Presidència, 18 octubre 2007, núm. 4990 [Consulta: 22 gener 2020]. Disponible a: https://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?documentId=415692&action=fitxa

Nunes, J. (2012). *Diccionari terminològic de Sistemes d'Informació Geogràfica*. ICC-Enciclopèdia Catalana-TERMCAT.

Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya (2016). *Memòria d'activitats del 2016 de la Taula del Tercer Sector Edició 2016*. [en línia] Novembre 2016, [Consulta: 5 febrer 2020]. Disponible a: http://www.tercersector.cat/sites/www.tercersector.cat/files/memoria_2016.pdf

Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya (2018). *Baròmetre del Tercer Sector Social Edició 2018*. [en línia] Novembre 2018, [Consulta: 23 octubre 2019]. Disponible a: http://www.tercersector.cat/sites/www.tercersector.cat/files/barometre_tercer_sector_social2018_0.pdf

6. ANNEX

6.1. Classificació i agrupacions realitzades als camps de dades

Les taules de dades originals de llars i persones contenen unes classificacions molt extenses i que sovint varien tant a nivell temporal com pel que fa a cada una de les diòcesis. És per això que es van homogeneïtzar, classificar i agrupar per tenir unes categories comparables i aptes per a la realització de cartografia i estadístiques.

6.1.1. Classificació del camp “tipus de llar”

Camps originals de les taules combinades:

- 01. Hogar de una pareja con hijos
- 02. Hogar de una pareja sin hijos
- 03. Hogar monoparental
- 04. Hogar unipersonal
- 05. Hogar con otro tipo de parentesco
- 06. Hogar con personas sin relación de parentesco
- 07. Sin Hogar
- Extensa
- Monoparental
- Monoparental amb altres parents
- Més d'una persona amb parentiu
- Més d'una persona sense relació de parentiu
- Més d'una persona sense relació de parentiu
- Nuclear
- Parella amb fills
- Parella amb fills i altres parents
- Parella sense fills
- Parella sense fills amb altres parents
- Persona sola
- sd

Camps resultants i agrupacions realitzades:

Camps finals	Camps originals que s'hi inclouen
F1_Parella_amb_fills	01. Hogar de una pareja con hijos Nuclear Parella amb fills
F1a_Parella_amb_fills_i_altres_parents	Extensa Parella amb fills i altres parents
F2_Parella_sense_fills	02. Hogar de una pareja sin hijos Parella sense fills
F2a_Parella_sense_fills_amb_altres_parents	Parella sense fills amb altres parents
F3_Monoparental	03. Hogar monoparental Monoparental
F3a_Monoparental_amb_altres_parents	Monoparental amb altres parents
F4_Persona_sola	04. Hogar unipersonal Persona sola 07. Sin Hogar
F5_Altres_tipus_de_parentiu	05. Hogar con otro tipo de parentesco Més d'una persona amb parentiu
F6_Llar_sense_relacio_de_parentiu	06. Hogar con personas sin relación de parentesco Més d'una persona sense relació de parentiu
F7_sd_tipus_familia	sd

6.1.2. Classificació del camp “tipus d’habitatge”

Camps originals de les taules combinades:

☒ 01. Vivienda individual: piso, vivienda unifamiliar	☒ Casa baixa/unifamiliar/masia
☒ 01. Vivienda individual: piso, vivienda unifamiliar	☒ En institució/residència
☒ 02. Alojamiento colectivo	☒ Furgó/caravana/vehicle
☒ 03. Infravivienda	☒ Habitació compartida
☒ 04. Residir en instituciones: penitenciarias, sanit..	☒ Habitació sencera (part d’una vivenda)
☒ 05. Sin vivienda	☒ Llit en habitació (Llits calents)
☒ 06. Sin alojamiento	☒ Local, garatge, magatzem
☒ 400 VIVIENDAS COLECTIVAS	☒ No informat
☒ 500 OTROS TIPOS DE ALOJAMIENTO o VIVIENDA	☒ Pensió/hostal o casa d’hostes
☒ 99. Desconocido/a	☒ Pis
☒ Alberg	☒ Pis / apartament
☒ Altre tipus de vivenda	☒ Pis protegit/tutelat/compartit
☒ Barraca/infrahabitatge/cova/barracó	☒ sd
	☒ Sense Vivenda

Camps resultants i agrupacions realitzades:

Camps finals	Camps originals que s’hi inclouen
H1_Habitatge_unifamiliar_pis_casa	01.Vivienda individual: piso, vivienda unifamiliar (x2) Casa baixa/unifamiliar/masia Pis Pis / apartament
H2_Habitatge_colectiu	02. Alojamiento colectivo 400 VIVIENDAS COLECTIVAS
H2a_Habitacio_sencera	Habitació sencera (part d’una vivenda)
H2b_Habitacio_compartida	Habitació compartida Llit en habitació (Llits calents)
H3_Infrahabitatge_vehicle_local	03. Infravivienda Barraca/infrahabitatge/cova/barracó Furgó/caravana/vehicle Local, garatge, magatzem
H4_Institucio_residencia_alberg_pensio	04. Residir en instituciones: penitenciarias, sanit... Alberg En institució/residència Pensió/hostal o casa d’hostes Pis protegit/tutelat/compartit
H5_Sense_habitatge	05. Sin vivienda 06. Sin alojamiento Sense vivenda
H6_Altres_tipus_habitatge	500 OTROS TIPOS DE ALOJAMIENTO o VIVIENDA Altres tipus de vivenda
H7_Desconegut_sd	99. Deconocido/a No informat sd

6.1.3. Classificació del camp “règim de tinença”

Camps originals de les taules combinades:

☒ 01. Propiedad pagada	☒ En servei d'allotjament
☒ 02. Propiedad pagando	☒ Lloguer
☒ 03. Alquilada	☒ Lloguer amb contracte
☒ 04. Realquilada	☒ Lloguer sense contracte
☒ 05. Cedida	☒ No aplicable
☒ 05. Cedida	☒ No informat
☒ 06. Ocupada	☒ Ocupat/da
☒ 06.Ocupada	☒ Propietat (hipoteca, pagant)
☒ 07. Acogido en domicilio particular	☒ Propietat (pagat)
☒ 08. En un servicio o centro de alojamiento	☒ Relloguer
☒ 99. No aplicable	☒ Relloguer / Hosta i Pensions
☒ Acollit/da	☒ Residència/projecte social
☒ Altres	☒ sd
☒ Cedit	

Camps resultants i agrupacions realitzades:

Camps finals	Camps originals que s'hi inclouen
T1_Propietat_pagada	01. Propiedad pagada Propietat (pagat)
T2_Propietat_pagant	02. Propiedad pagando Propietat (hipoteca, pagant)
T3_Lloguer	03. Alquilada Lloguer Lloguer amb contracte
T3a_Lloguer sense contracte	Lloguer sense contracte
T4_Relloguer	04. Realquilada Relloguer
T5_Cedit	05. Cedida (x2) Cedit
T6_Ocupat	06. Ocupada (x2) Ocupat/da
T7_Acollit	07. Acogido en domicilio familiar Acollit/da
T8_Servei_allotjament_residencia	08. En un Servicio o centro de alojamiento En servei d'allotjament Relloguer/ Hosta i pensions Residència/projecte social
T9_No_aplicable	99. No aplicable No aplicable
T10_altres_sd	Altres No informat sd

6.1.4. Classificació dels camps “país de naixement”, “nacionalitat” i “ciutadania”

En el cas dels països de naixement i les nacionalitats, s’ha decidit agrupar-los en grans grups continentals. En el cas d’Europa es diferencien tres àmbits: Espanya, la Resta de la Unió Europea i la Resta d’Europa, per les diferències importants que hi ha entre els tres àmbits a nivell legislatiu. Pel que fa als territoris autònoms consten al continent al qual es troben situats (per exemple, Martinica està dins de la categoria “Amèrica” tot i formar part de França) i els països situats als límits continentals s’han classificat de la manera que consta al quadre següent:

CATEGORIA	INCLOU
ÀFRICA	Algèria; Angola; Benín; Burkina Faso; Camerun; Cap Verd; Costa d’Ivori; Egipte; Eritrea; Etiòpia; Gabon; Gambia; Ghana; Guinea Equatorial; Guinea República ¹¹ ; Guinea-Bissau; Kenya; Libèria; Líbia; Madagascar; Mali; Marroc; Maurici; Mauritània; Níger; Nigèria; República àrab Sahrauí Democràtica ¹² ; República Centre Africana; República del Congo ¹³ ; Senegal; Sierra Leone; Somàlia; Somalilàndia (independent de Somàlia); Sudàfrica; Tanzània; Togo; Tunísia; Uganda; Illes Reunion (França)
AMÈRICA	Argentina; Belize; Bolívia; Brasil; Canadà; Colòmbia; Costa Rica; Cuba; Dominica; El Salvador; Equador; Estats Units; Geòrgia del Sud i illes Sandwich del Sud (Regne Unit); Guatemala; Haití; Hondures; Jamaica; Martinica (França); Mèxic; Nicaragua; Panamà; Paraguai; Perú; Puerto Rico (EUA); República Dominicana; Trinidad y Tobago; Uruguai; Veneçuela; Xile
ÀSIA I OCEANIA	Afganistan; Austràlia; Bangladesh; Filipines; Iemen; Illes Marshall (EUA); Índia; Iran; Iraq; Israel; Japó; Jordània; Kazakhstan; Líban; Malàisia; Mongòlia; Nepal; Nova Zelanda; Oman; Pakistan; Singapur; Síria; Sri Lanka; Territoris Palestins de Cisjordània i Gaza ¹⁴ ; Turquia; Uzbekistan; Xina
ESPANYA	Espanya
RESTA DE LA UE	Alemanya; Àustria; Bèlgica; Bulgària; Croàcia; Dinamarca; Eslovàquia; Estònia; Finlàndia; França; Grècia; Hongria; Irlanda; Itàlia; Letònia; Lituània; Malta; Països Baixos; Polònia; Portugal; Regne Unit; República Txeca, Romania, Suècia
RESTA D’EUROPA	Albània; Andorra; Armènia; Azerbaidjan; Bielorússia; Bòsnia i Hercegovina; Geòrgia; Macedònia; Moldàvia; Montenegro; Noruega; Rússia; Sèrbia; Suïssa; Transnístria (independent de Moldàvia); Txetxènia (Rússia); Ucraïna
SENSE DADES	Apàtrida; sd; (sin mecanitzar)
VÀRIES	Vàries; Més d’una Nacionalitat

¹¹ A CDB l’anomenaven Guinea-Conakry.

¹² A CDB l’anomenaven Sahara Occidental.

¹³ A CDB l’anomenaven República Popular Congo.

¹⁴ A CDB l’anomenaven Palestina.

Referent a la ciutadania, els camps resultants són els següents:

- ESPANYOLA
- COMUNITÀRIA NO ESPANYOLA
- FAMILIARS DE COMUNITARIS
- EXTRACOMUNITARI FAMILIAR DE COMUNITARI
- EXTRACOMUNITARI
- SENSE DADES

En el cas de CDB no hi ha camp de ciutadania i el camp de nacionalitat només inclou la classificació següent que s'ha equiparat d'aquesta manera:

- ESPANYOLA: s'equipara la nacionalitat a "Espanya"
- ESTRANGER COMUNITARI: s'equipara la nacionalitat a "Resta_UE"
- ESTRANGER NO COMUNITARI: es genera una nacionalitat anomenada "Resta_Mon".
- APÀTRIDA: es classifica com a "sd" (Sense dades)

Pel que fa a la ciutadania dels atesos a CDB, el camp de nacionalitat permet equiparar-la de la forma següent:

- ESPANYOL: s'equipara a "espanyola"
- ESTRANGER COMUNITARI: s'equipara a "comunitària no espanyola"
- ESTRANGER NO COMUNITARI: s'equipara a "extracomunitària"
- APÀTRIDA i SD: s'equipara a "sd"

ÍNDEX DE FIGURES

Figura 1: Interaccions i articulació dels tres sectors entorn de l'acció social. Elaboració pròpia.	4
Figura 2. Principals col·lectius atesos per les entitats del Tercer Sector. Elaboració pròpia.	4
Figura 3. Principals àmbits d'intervenció de les entitats del Tercer Sector. Elaboració pròpia.	5
Figura 4. Nombre d'entitats del Tercer Sector a l'AMB. Elaboració pròpia.	5
Figura 5: Llars ateses a Càritas de Barcelona. Elaboració pròpia.	9
Figura 6: Llars ateses a Càritas de Sant Feliu de Llobregat. Elaboració pròpia.	10
Figura 7: Llars ateses a Càritas de Terrassa. Elaboració pròpia.	11
Figura 8. Any on es produeix el màxim de les llars ateses de Càritas. Elaboració pròpia.	13
Figura 9. Mapa de densitat de llars ateses per Càritas, 2007. Elaboració pròpia.	15
Figura 10. Mapa de densitat de llars ateses per Càritas, 2010. Elaboració pròpia.	16
Figura 11. Mapa de densitat de llars ateses per Càritas, 2013. Elaboració pròpia.	17
Figura 12. Mapa de densitat de llars ateses per Càritas, 2016. Elaboració pròpia.	18
Figura 13. Mapa de densitat de llars ateses per Càritas, 2017. Elaboració pròpia.	19
Figura 14. Mapa de densitat de llars ateses per Càritas, 2018. Elaboració pròpia.	20
Figura 15. Mapa dels barris amb gran densitat de llars ateses per Càritas. Elaboració pròpia.	21
Figura 16. Classificació de les llars ateses a CDB, CDT i CDSF, en conjunt, a l'any 2018. Elaboració pròpia.	22
Figura 17. Classificació de les llars ateses a CDB a l'any 2018. Elaboració pròpia.	23
Figura 18. Persones ateses a CDB a l'any 2018 segons estructura d'edat i sexe. Elaboració pròpia.	24
Figura 19. Àmbit de naixement i nacionalitat de les persones ateses a CDB a l'any 2018. Elaboració pròpia.	26
Figura 20. Ciutadania de les persones ateses a CDB a l'any 2018. Elaboració pròpia.	27
Figura 21. Classificació de les llars ateses per CDSF a l'any 2018. Elaboració pròpia.	28
Figura 22. Persones ateses a CDSF a l'any 2018 segons estructura d'edat i sexe. Elaboració pròpia.	29
Figura 23. Àmbit de naixement i nacionalitat de les persones ateses a CDSF a l'any 2018. Elaboració pròpia.	30
Figura 24. Ciutadania de les persones ateses a CDSF a l'any 2018. Elaboració pròpia.	31
Figura 25. Classificació de les llars ateses per CDT a l'any 2018. Elaboració pròpia.	32
Figura 26. Persones ateses a CDT a l'any 2018 segons estructura d'edat i sexe. Elaboració pròpia.	33
Figura 27. Àmbit de naixement i nacionalitat de les persones ateses a CDT a l'any 2018. Elaboració pròpia.	34
Figura 28. Ciutadania de les persones ateses a CDT a l'any 2018. Elaboració pròpia.	35
Figura 29. Mapa de les llars ateses per secció censal, 2018. Elaboració pròpia.	38
Figura 30. Mapa del tipus de llar majoritari, 2018. Elaboració pròpia.	39
Figura 31. Mapa del tipus d'habitatge majoritari, 2018. Elaboració pròpia.	40
Figura 32. Mapa del règim de tinença majoritari, 2018. Elaboració pròpia.	41
Figura 33. Mapa de les persones ateses per secció censal, 2018. Elaboració pròpia.	43
Figura 34. Mapa del sexe majoritari de les persones ateses, 2018. Elaboració pròpia.	44
Figura 35. Mapa del grup d'edat majoritari de les persones ateses, 2018. Elaboració pròpia.	45
Figura 36. Mapa del lloc de naixement majoritari de les persones ateses, 2018. Elaboració pròpia.	46
Figura 37. Mapa de la nacionalitat majoritària de les persones ateses, 2018. Elaboració pròpia.	47
Figura 38. Mapa de la ciutadania majoritària de les persones ateses, 2018. Elaboració pròpia.	48